

Balitang Bayan

Ang Bayan

Abril 2022

Nilalaman

Ayuno laban sa EJK at para sa hustisya, inilunsad ng Himamaylan 3.....	6
CPP urges people to demand prexy bets for 2022 Balikatan to be last.....	7
CPP slams AFP for 20-day torture and murder of NDFP peace consultant in Davao.....	8
Interbyu sa telebisyon ng NTF-Elcac kay Palparan, binatikos.....	10
Kaso laban kay Doc Naty, ibinasura dahil sa walang tamang proseso.....	12
Pagbabalik sa klaseng face-to-face, makupad at kulang sa suporta.....	14
Tropang panlusob sa China, sinasanay ng US sa Pilipinas	16
Unang unyon sa loob ng dambuhalang kumpanyag Amazon, naitayo na.....	17
Kampanya laban sa “Dirty Dozen,” inilunsad.....	19

Unyon ng mga manggagawa sa electrical wiring, nahalal	21
Badoy is delusional over claims of 24,000 “NPA surrenderees”—CPP.....	22
Mga katutubo at tambalang Leni-Kiko, pumirma sa kasunduan para sa karapatan ng mga minorya.....	24
Facebook/Meta, ipokrito sa pag-censor sa BHB—PKP....	27
Upisyal ng Kadamay-Negros, na-“missing”.....	29
30th IB, tatlong beses binigwasan ng BHB-Surigao del Norte.....	30
Kabataan, nagprotesta sa embahada ng US laban sa Balikatan 2022.....	31
Mga opensiba sa Northern Samar, salubong sa ika-53 na anibersaryo ng BHB.....	32
Pag-aresto sa nominado ng Anakpawis Party-list, kinundena.....	34
Pagsunog sa bangkay ng diumano’y Pulang mandirigma sa Bukidnon, labag sa batas ng digma—PKP.....	36
Retiradong Pulang mandirigma sa Northern Samar, tinortyur, pinaslang ng AFP.....	37
Medical mission sa Quezon, tinangkang pasukin ng militar	40
NPA use of CDEx in Northern Samar ambush, legitimate says CPP.....	41

Pangkulturang dyornal ng rebolusyonaryong kilusan sa Negros, inilathala.....	43
Magulong eleksyon sa Hong Kong, binatikos ng mga migrante.....	45
NPA units dispatched for rescue and rehab efforts—CPP	46
Malalagim na alaala ng mga pagmasaker ng diktadurang Marcos.....	47
Mga kroning burgesya-kumprador, namamayagpag sa listahan ng mga bilyunaryo.....	51
Panibagong tulak para sa importasyon ng asukal, hinarang.....	53
Ang Masaker sa Tulay ng Bacong River sa Culasi.....	55
Mga EJK sa drug war ni Duterte, pinagtakpan ng mga medico-legal.....	59
Pag-atake sa anak ni VP Robredo, itinuro sa tambalang Marcos-Duterte.....	61
Ang Madugong Huwebes sa Escalante City.....	63
Konsulant ng NDFP at mga aktibista, iligal na inaresto...66	
Panibagong panrered-tag sa isang mamamahayag, tinuligsa ng grupong NUJP.....	68
Kahit Semana Santa, AFP nanganyon sa Agusan del Norte	70
Tatlong kababaihang magsasaka, iligal na inaresto sa Pampanga.....	71

Pagbasura sa SIM registration, aprubado ng mga grupo.	73
Botohan para ibalik ang open-pit mining sa South Cotabato, naantala.....	74
Itigil ang pagtatayo ng mga dam: Padaluyin ang mga ilog, panawagan ng mga siklista.....	75
16 kaso, isinampa laban sa tagapagsalita ng NTF-Elcac. .	77
Antolohiyang Ulos, lumabas na.....	80
Mga sundalo, naghahasik ng lagim sa Agusan del Norte.	81
Pamamaril sa grupo ng mga Lumad at ni Ka Leody sa Bukidnon, umani ng kundenasyon.....	82
Piket laban sa proyektong incinerator sa Davao, hinaras	84
Huling kasong diskwalipikasyon laban kay Marcos Jr., ibinasura ng Comelec.....	85
Partido Komunista sa Turkey, nakatakdang magdiwang ng ika-50 taong anibersaryo.....	87
Sa gitna ng karahasan ng Israel: Araw ng mga Bilanggong Palestino, ginunita.....	89
Pekeng balita kaugnay ng “paggabay” ni Ka Joma sa kampanya ni Robredo, pinasinungalingan.....	91
50 taon ng pagpupunyagi ng rebolusyonaryong kababaihan.....	93
Hinggil sa Makibaka.....	115

Palalang militarisasyon sa kanayunan, inaasahan sa paglapit ng eleksyon.....	223
Pangkahalatang welga, idineklara ng CPI-Maoist sa Abril 25.....	225
Tiwala sa Comelec, naaagnas.....	226
Earth Day, ginunita sa iba’t ibang bahagi ng Pilipinas...	228
Mapanirang operasyong kwari sa Surigao del Norte, pinaralisa ng BHB.....	230
Nicaragua, umalis sa maka-US na organisasyon sa Amerika.....	231
CPP to Gen. Centino: ‘Wala na bang bago sa script niyo?’	232
Mga guro, kasado na para sa protesta sa Mayo Uno.....	234
Anti-Terror Law, pinal na ayon sa Korte Suprema.....	236
CPP: Expose AFP units campaigning for Marcos-Duterte tandem.....	237
CPP condemns 94th IB for hunting down baby, toddler	239
Koalisyong Makabayan, nag-endorso ng 10 kandidato pagkasenador.....	241
Pandaigdigang gastos militar, walang kapantay noong 2021.....	242
Ika-15 taong pagkawala ni Jonas Burgos, ginunita.....	244
Kagyat na pagpapalaya kay Sen. de Lima, iginiit.....	245

Ayuno laban sa EJK at para sa hustisya, inilunsad ng Himamaylan 3

Abril 1, 2022

Tatlong bilanggong pulitikal ang naglunsad ng ayunong protesta bilang paggunita sa madugong operasyon ng mga pulis at sundalo sa tatlong bayan sa Negros Oriental na pumaslang sa 14 magsasaka sa loob ng 24 oras.

Nag-ayuno noong Marso 30 sina Ramon Patriarca, NDFP peace consultant, at mga aktibistang sina CJ Matarlo at John Michael Tecson, tinaguriang Himamaylan 3, dahil sa pag-aresto sa kanila sa naturang syudad noong Marso 13. Nakadetine sila sa Himamaylan Police Station sa gawagawang kasong kriminal.

Tinagurian nilang Fasting against Extrajudicial Killings ang kanilang protesta sa madugong kampanyang SEMPO 2 (Synchronized Enhanced Managing of Police Operations). Ang kampanyang ito ay nakapailalim sa Operation Sauron ng Armed Forces of the Philippines (AFP) at Philippine National Police PNP.

Ayon sa pahayag ng Himamaylan 3, ang isang araw na pag-aayuno o fasting ay naglalayon na ipakita na walang bilangguan ang makapipigil sa panawagan para sa hustisya sa mga biktima ng SEMPO at EJK.

Sa kanilang sulat-kamay na pahayag, inilantad ng Himamaylan 3 na mula noong 2016, umabot na sa 110 ang pinatay na aktibista at mga tagasuporta ng progresibong organisasyon sa buong Negros.

CPP urges people to demand proxy wars for 2022 Balikatan to be last

Abril 1, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today called on the Filipino people to push presidential bets to stand for Philippine sovereignty, oppose US military intervention, oppose the use of the country as base for US superpower conflict with China and ensure that the current 2022 Balikatan exercises will be the last.

CPP Chief Information Officer Marco L. Valbuena said “If the government continues to allow the US military to use the Philippines for its war games and saber-rattling, there will be rising danger of the country turning into a war zone for its inter-imperialist conflict with China similar to how Ukraine became a war zone for the US proxy war with Russia.”

Valbuena said Balikatan joint war exercises being held since Monday must be denounced as “outright violation of the country’s sovereignty.”

He said the Balikatan exercises which involve 5,100 American soldiers form part of the rising military activities in East Asia which are provocative against the rising military strength of China which makes unlawful claims over 90% of the South China Sea.

The exercises, according to reports, are participated by 5,100 American soldiers in the war games, while there are 3,800 AFP soldiers which started last Monday, March 28.

“By allowing the US to conduct the large-scale war exercises, the Duterte regime is displaying outright lack of independence in its foreign policy as it firmly binds the

Philippines to the US policy of war and the US push to escalate military conflicts with China through the increased deployment of US warships in the Pacific Sea, the South China Sea and the Taiwan Strait,” Valbuena said.

“These military operations increase risk of the country being pulled into a potential US and China military conflict,” he added, “which is why the people must act and demand those seeking their votes to do away with them.” (CPP Information Bureau)

CPP slams AFP for 20-day torture and murder of NDFP peace consultant in Davao

Abril 2, 2022

The Communist Party of the Philippines today slammed the Armed Forces of the Philippines (AFP) for the 20-day torture and subsequent cold-blooded murder of National Democratic Front of the Philippines (NDFP) peace consultant for Southern Mindanao Ezequiel C. Daguman (Ka Rey). The murder of Daguman is the latest of more than 20 known revolutionaries and peace consultants murdered by Duterte’s fascist butchers.

CPP Chief Information Officer Marco L. Valbuena pointed out that Daguman was killed while in the custody of the AFP after he was abducted last March 7 in New Corella, Davao del Norte by elements of the AFP’s Eastern Mindanao Command.

The AFP announced last Monday, March 28, that Daguman was killed in a supposed encounter on March 27 in Maragusan, Davao de Oro. The spokesperson of NDFP-Southern Mindanao said that the AFP revealed its hand in the abduction and murder of Daguman.

“In belatedly surfacing Daguman with a convenient cover-up story, the fascist thugs only incriminated their bloodied hands in the crime of Daguman’s abduction and murder. In spinning the false narrative, the AFP has unwittingly exposed its standard operating procedure of misinformation and fake news to conceal its innumerable crimes,” NDF-Southern Mindanao spokesperson Rubi del Mundo said.

“Judging by the record of the AFP, Daguman was certainly subjected to severe physical and psychological torture to make him give up his principles and turn against the people,” asserted Valbuena. “That he was summarily executed is a clear indicator that Daguman remained true to the revolutionary cause,” noted Valbuena.

As peace consultant, Daguman is assigned in the provinces of Davao del Norte and Davao de Oro. He holds official documents under the Joint Agreement on Safety Immunity Guarantees (JASIG), signed by the reactionary Manila government and the NDFP in 1995. The document provides for guarantees for negotiators, personnel and consultants of both parties against reprisals, including surveillance and arrests.

“The AFP reveals its complete lack of honor in the cowardly killing of Daguman and scores of civilians and other unarmed revolutionaries and peace consultants,” said Valbuena.

“The AFP has repeatedly used fake encounters to justify and cover-up the most atrocious crimes against non-combatants and civilians,” said Valbuena, pointing to how NPA leaders Jorge Madlos (Ka Oris) and Menandro Villanueva (Ka Bok) were also killed by military forces after being arrested.

Valbuena then noted that if the next government will pursue peace negotiations with the NDFP, it should hold Duterte and his military thugs accountable for their crimes against peace consultants and the Filipino people.

Meanwhile, abducted NDFP peace consultant Edwin Alcid, together with two others, remains at the hands of the AFP and his whereabouts are still unknown since his illegal arrest last March 7 in Barangay San Jose, Catubig, Northern Samar. “We will hold the officers of the AFP directly responsible for any harm that may befall Alcid and his companions,” Valbuena pointed out.

Valbuena also revealed that they have received information to NDFP peace consultant Esteban Manuel is being kept in solitary confinement in a military camp in Samar.

Interbyu sa telebisyon ng NTF-Elcac kay Palparan, binatikos

Abril 2, 2022

Binatikos ng maraming biktima ng mga pagdukot at iba pang kaso ng pag-abuso sa kapangyarihan ni dating heneral Jovito Palparan ang pagpapahintulot na makapanayam siya ng National Task Force-Elcac sa isang network ng telebisyon noong Marso 30.

“Paano nangyari na ang isang hinatulang kriminal ng habambuhay na pagkakabilanggo dahil sa pagkitil niya sa batayang mga karapatan ng mga tao ay pinayagang magbigay ng interbyu sa midya sa utos ng mga upisyal ng gubyrerno?” tanong ni Edre Olalia, National Union of People’s Lawyers sa Bureau of Corrections.

“Tanging sa Pilipinas makakapagpahayag ang isang pusakal na kriminal at nahatulang maysala mula sa kanyang selda,” ayon kay Ariel Casilao, tagapangulo ng Anakpawis Partylist. Dalawang oras na kinapanayam ni Lorraine Badoy ng NTF-Elcac at isa pang brodkaster ng SMNI si Palparan ang tinaguring “Berdugo” sa araw na iyon.

Nahatulan si Palparan sa pagdukot kina Karen Empeno at Sheryl Cadapan, dalawang estudyante na hanggang ngayon ay di pa natatagpuan. Utak din siya sa marami pang kaso ng mga pagdukot at pagpaslang ng mga aktibista, magsasaka at mga myembro ng progresibong partido sa ilalim ng noo’y rehimeng Arroyo. Hinatulan siya nang hanggang 40 taong pagkakabilanggo noong 2018.

Ang SMNI ay istasyon sa telebisyon na laging ginagamit ng NTF-Elcac sa kampanya nito ng disimpormasyon at pagre-redtag. Ito ay pagmamay-ari ni Pastor Quiboloy, na nahaharap ngayon sa mga kaso ng sekswal na pang-aabuso at pambubugaw ng mga menor-de-edad. Si Quiboloy ay matalik na kaibigan ni Duterte.

“Kinukutya ni Palparan, ng SMNI at ang mga kapangyarihan nasa kanilang likod — ang NTF-Elcac — ang DOJ at ang buong sistema ng hustisya,” ayon pa kay Casilao.

Samantala, nagpadala na ng sulat ang NUPL sa BuCor para igiit na ilipat si Palparan sa Maximum Secutiry Compound alinsunod sa nakasaad sa batas ng estado. Sa kasalukuyan, nasa minimum security facility na nakalaan para sa mga preso na may magagaanang sentensya o yaong malapit nang mapalaya. Ayon sa mga abugado, dapat ding tanggalan ng kanyang mga pribiliheyo si Palaparan at tanggihan ang lahat ng rekwes para siya interbyuhin.

Kaso laban kay Doc Naty, ibinasura dahil sa walang tamang proseso

Abril 2, 2022

Ibinasura noong Marso 30 ng Bayugan City Regional Trial Court ang gawa-gawang kaso ng kidnapping at illegal detention laban kay Dra. Natividad Castro, kilala bilang Doc Naty. Ayon kay Judge Fernando Fudalan Jr., walang batayan at sapat na ebidensya para ikulong si Castro. Dagdag pa niya, ipinagkait ng mga elemento ng estado ang karapatan ng doktor sa makatwirang proseso (right to due process).

“Isa itong malaking tagumpay,” ani Doc Naty kaugnay sa mabilis niyang paglaya. (Nanatili siya sa bilangguan sa loob ng 40 araw.) Sabay ng kanyang pasasalamat, nagpahayag siya ng pag-aalala sa iba pang mga bilanggong pulitikal sa Agusan del Sur na umaasa na makalalaya rin tulad niya.

“Marami tayong pwedeng itulong, at maibigay na suporta bilang mga duktor... sa mga bilangguan,” aniya. Isinalaysay niyang karamihan sa mga human rights worker sa rehiyon ng Caraga ay ilang taon nang nakakulong. “Napakaraming nangyayari sa Mindanao na nakadudurog ng puso.”

Ikinatuwa ng Karapatan ang desisyon ng korte na nagpalaya kay Doc Naty. Anito, ang pag-aresto kay Doc Naty ay umaalinsunod sa “padron ng pagkriminalisa sa mga paninindigan at trabaho ng mga tagapagtanggol ng karapatang-tao,” at kabilang sa mga ito ay ang pagkakait sa kanilang karapatan para sa tamang proseso alinsunod sa batas.

Ayon mismo sa desisyon ng korte, ipinagkait kay Doc Naty ang due process dahil hindi naihapag sa kanya ang isang subpoena “sa pamamagitan ng koreo sa tukoy niyang

address sa Maynila” bago siya hinainan ng warrant of arrest. Hindi rin siya nabigyan ng pagkakataong ipagtanggol ang sarili sa isang preliminary investigation na ayon sa korte ay “paglabag sa sustantibong mga karapatan.” Ni hindi kay Doc Naty nakapangalan ang mandamyento de aresto na inihapag sa kanya. “Wala saanman sa mga dokumento ang patunay na ang inaakusahan ay sangkot sa isinagawang krimen,” ayon pa sa desisyon.

“Ang pagkakait sa mga indibidwal sa kanilang karapatan sa due process sa pamamagitan ng hindi paghahapag ng subpoena para sa mga kaso laban sa kanila — at sa gayon nagkakait sa kanila na ipagtanggol ang sarili laban sa mga kasong basura at malisyosong akusasyon — ay naging gawi na para pagmukhain silang mga kriminal sa madla,” ayon kay Tinay Palabay ng Karapatan.

Ang desisyon ay inilabas ni Judge Fernando Fudalan Jr. ng Bayugan City Regional Trial Court Branch 7, ang parehong huwes na naglabas ng arrest warrant laban sa 468 indibidwal kaugnay sa kasong kidnapping.

Si Dr. Castro ay inaresto sa bahay ng kanyang pamilya sa San Juan City noong Pebrero 18. Malaon na siyang biktima ng red-tagging dahil sa kanyang pagiging community doctor at pagtataguyod ng karapatang-tao sa Caraga.

Para sa grupong Kapatid, organisasyon ng bilanggong pulitikal, ang tagumpay na ito ay bunga ng walang kapagurang pagsisikap ng mga kamag-anak, kaibigan at kasamahan ni Castro para ipagtanggol siya, na umani ng iba’t ibang porma ng suporta laban sa litanya ng kasinungalingan ng NTF-Elcac.

Pinuna naman ng Free Legal Assistance Group (FLAG) ang paraan ng pag-aresto at pagbyahe sa doktor nang hindi

ipinaalam sa kanyang kaanak o abogado. Anila, bagamat nagpupugay kami sa pagbabasura ng kaso laban kay Castro, nakababahala pa rin ang paraan ng PNP at AFP nang pagdakip sa kanya mula sa kanilang tahanan at pagbyahe sa kanya nang walang abogado o suporta mula sa kanyang pamilya.

Pagbabalik sa klaseng face-to-face, makupad at kulang sa suporta

Abril 2, 2022

“Dalawang taon na nating tinitii ang distance learning na laging disconnected. Disconnected sa tunay na kalagayan at kailangan ng mga guro at mag-aaral na hirap makakuha ng signal para sa online na mga klase, hirap si nanay at teacher ituro ang modules, at walang suporta na nakukuha mula sa gobyerno para sa dekalidad na pag-aaral sa gitna ng pandemiya.” Ito ang pahayag ng Alliance of Concerned Teachers noong Abril 1, kasabay ng panawagan para sapat na sahod at suporta sa mga guro para sa ligtas na pagbubukas ng mga eskwelahan.

Noong Marso 22, nasa 10,206 pa lamang sa mahigit 30,000 mga eskwelahan ang bukas para sa limitadong harapang klase sa kabila nang mayorya ng bansa ay nakapailalim na sa Alert Level 1. Ngayong Abril, balak buksan ang dagdag na 14,000 eskwelahan pero 2.7 milyon o 10% na lamang sa 22 milyong mag-aaral ang papayagang pumasok. Sa ngayon, limitadong bilang ng mga estudyante sa Grade 1 hanggang Grade 3 at ilang seksyon ng senior high ang pinayagang pumasok sa mga paaralan.

“Ang ating mga guro ay sabik na para sa in-person learning dahil sobrang nakaaalarma na ang krisis sa pagkatuto,” ayon sa ACT. “Pero di makatarungan na sila pa at ang kanilang

mababang sahod ang babalik sa pisikal na paghahanda sa mga eskwelahan.”

Napag-alaman ng ACT na marami sa mga guro ang gumagastos mula sa sarili nilang bulsa para tugunan ang mga rekisito ng Department of Education para sa ligtas na pagbubukas.

“(N)aghuhugas-kamay na naman ang DepEd sa kanilang mga tungkulin dahil imbis na ang Deped, si teacher ang gumagampan sa kanilang tungkulin,” batikos ni ACT Rep. Frances Castro sa paulit-ulit na pagpapabaya ng ahensya sa kanila.

Ayon sa grupo, dapat prayoridad ng gubyerno na tiyaking kumpleto ang mga kagamitan sa mga paaralan. Dapat nitong paglaanan ng mataas na badyet ang edukasyon at dapat bigyan ng disenteng sahod ang mga guro.

Noong Marso 15, nag-anunsyo ang Department of Education ng ₱15 bilyon para sa ekspansyon ng in-person na pagkatuto. Gayunpaman, bahagi nito ay ipambibili ng laptop at iba pang kagamitan na para pa rin sa long-distance learning.

Samantala, kinundena ng ACT ang paulit-ulit na panre-redtag sa kanila ng NTF-Elcac at ni Rodrigo Duterte mismo.

“Habang hindi tayo magkanda-ugaga sa paghahanap ng pondo para ihanda ang ating mga eskwelahan, abala rin ang NTF-ELCAC sa panre-redtag sa atin at sa oposisyon. Pero siyempre, hindi tayo papayag na waldas ang pondo ng mamamayan sa walang-pakundangang paglabag sa ating mga karapatan!” pahayag pa ni Castro.

Tropang panlusob sa China, sinasanay ng US sa Pilipinas

Abril 2, 2022

Isang maliit na yunit ng US Marines na may tiyak na misyong magsanay para umatake sa China ang kabilang ngayon sa libu-libong sundalong Amerikano na kalahok sa pagsasanay sa gera na “Balikatan.”

Sa iniulat na 5,100 sundalong Amerikano na nasa bansa ngayon para sa naturang aktibidad, humigit-kumulang 90 sa kanila ay kabilang sa 3rd Marine Littoral Regiment (MLR) na binuo nito lamang Marso 3 sa US Marine Corps Base sa Hawaii, USA.

Sinabi ni Marine Corps assistant commandant Gen. Eric Smith na gagamitin ang naturang yunit para maglunsad ng expeditionary advance base operations (EABO) na “espesyalisado para harapin ang lumalaking banta ng China.”

Sa lenggwaheng militar ng US, ang EABO ay operasyong ng isang relatibong maliliit, lihim at makilos na yunit para sakupin ang isang teritoryo sa dagat man o sa lupa na abot ng armas ng kaaway. Magsisilbi ang mga itong abanteng pwera para birahin ang paniktik at mga sandata ng kaaway at suportahan ang mas malaking operasyon. Pangunahin itong naaarmasan ng mga sistemang radar at misayl. Kabilang sa mga misyon ng EABO ang pagkontrol sa karagatan at littoral (o baybayin) at pagkaitan ang kaaway na makapag-opereyt sa mga iyon. Bahagi rin ng kanilang misyon ang pagtayo ng mga forward arming and refueling point, at pagsagawa ng rekonaysans, paniktik at pagtukoy sa mga target.

Habang nagaganap ang Balikatan, nag-oobserba naman ang Marine Corps War Fighting Laboratory upang magdisenyo ng mga teknika, taktika at pamamaraan para sa naturang yunit. Target na kumpletuhin ang 3rd MLR tungong 2,000-katao, na hahatiin sa mas maliliit na yunit na may tig-75-100 tauhan, dagdag pa ni Smith. Sasanayin rin umano sila sa mga susunod na ehersisyong Kamandag at Balikatan, bago magsimulang mag-operasyon sa 2023.

Ang kasalukuyang tropa ng 3rd MLR ay dating mga tauhan ng 3rd Marine Regiment, na pangunahing ginamit ng US sa mga digmang pananakop noong World War 1 at 2, at sa Vietnam, Afghanistan at Iraq.

Ang pakay ng 3rd MLR ay inilihim ng kumander ng yunit na si Col. Timothy Brady nang tanungin ng midya matapos ang pagsasanay sa nabanggit na mga misyon noong Marso 31, kabilang ang kunwang pagsakop sa baybayin ng Claveria, Cagayan. Ipinakita rin ng US Marines ang pagpapaputok ng kanilang High Mobility Artillery Rocket Systems sa Capas, Tarlac.

Bahagi ang bagong-buong yunit ng programa sa modernisasyon na Marine Corps' Design 2030, bilang pag-angkop sa umuunlad na teknolohiya at kakayahang pangmilitar ng mga bansang karibal ng US. Mula 2014, napaulat na nagtayo ang China ng mga artipisyal na isla mula sa mga bahura at buhanginan sa South China Sea at pinuwestuhan ang mga ito ng mga radar, misayl at mga sistema ng armas, at mga paliparan ng mga jet fighter.

Unang unyon sa loob ng dambuhalang kumpanyag Amazon, naitayo na

Abril 2, 2022

Naitayo na ang kauna-unahang unyon sa loob ng dambuhalang kumpanyang Amazon sa kabila ng pagmamaniobra ng may-ari ng kumpanyang si Jeff Bezos na pigilan ito. Noong Abril 1, bumoto ang 2,654 pabor sa pag-uunyon, kontra sa 2,131 na hindi pumabor na manggagawa ng Amazon sa Staten Island, New York, na nag-eempleyo ng mahigit 8,000 manggagawa. Ang tagumpay ng pag-uunyon ay bunga ng ilang taong aktibong pangangampanyang buuin ito.

Ang mga manggagawang Amazon sa Staten Island ay responsable sa pagkuha at pagbabalot ng mga order sa dambuhalang bodega ng kumpanya. Kakatawin sila ng Amazon Labor Union, isang independyenteng unyon na binuo ni Christian Smalls, isang manggagawang sinisante ng kumpanya noong Marso 2020. Ito ay matapos pamunuan niya ang walkout ng mga manggagawa para tutulan ang pagkukulang ng kumpanya na protektahan ang mga manggagawa laban sa Covid-19.

Panawagan ng mga bagong unyonista ang mas mataas na sahod, pagpapahaba ng oras ng pahinga, bayad na sick leave at bayad na oras ng pahinga sa panahong may iniindang injury na dulot ng paggampan sa kanilang trabaho.

Ikalawa ang mga manggagawa sa naturang bodega sa mga manggagawa ng Amazon na sumalang sa sertipikasyon sa eleksyon para magbuo ng unyon. Una sa kanila ang mga manggagawa sa bodega ng Amazon sa Bessemer, Alabama na natalo dulot ng pagmamaniobra at maruming taktika ng maneydsment ng kumpanya. Napatunayang nanggipit ang kampanya sa panahon ng eleksyon kung kaya ipinawalambisa ito noong huling bahagi ng 2021. Magkakaroon ng panibagong eleksyon sa susunod na mga buwan. Tuluy-tuloy ang suportahan ng mga manggagawa

para sa itayo ang mga unyon sa iba pang bodega ng Amazon sa buong US.

Bantog sa kasamaan ang kumpanyang Amazon sa samu't saring kaso ng paglabag sa karapatan ng mga manggagawa. Sa kasagsagan ng pandemya, umabot sa 20,000 manggagawa ng Amazon ang nagkaroon ng Covid-19. Dulot ng pagpapataas ng kota, mataas ang bilang ng mga napinsala kaugnay sa trabaho. Bulnerable sila sa mapanganib ng mga kemikal na ginagamit ng kumpanya. Mas matindi, pinagbabawalan silang mag-union, todo-larga silang nagpapakalat ng kumpanya laban sa pag-oorganisa at sinisisante ang sinumang manggagawang natukoy nilang nag-oorganisa.

Liban sa Bessemer, nakatakda rin ang eleksyon sa sertipikasyon sa bodega ng Amazon sa Alabama.

Kampanya laban sa “Dirty Dozen,” inilunsad

Abril 3, 2022

Inilunsad noong Marso 29 ng International Coaliton of Human Rights in the Philippines ang kampanya laban sa tinagurian nilang “Dirty Dozen” upang papanagutin ang pinakamalalalang lumalabag sa karapatang-tao sa Pilipinas. Layunin ng naturang kampanya na patawan ng kaparusahan ang 11 matataas ng upisyal ng rehimeng Duterte at isang husgado sa ilalim ng Magnitsky Law ng US. Ibig sabihin, maaaring hindi sila tatanggapin sa US sa anumang dahilan at lahat ng ari-arian at transaksyon nila doon ay ife-freeze (kukunin) o ipapawalambisa.

Ang tinukoy na Dirty Dozen (maruming dosena) ay ang 1) mga nagdisenyo ng “gera kontra droga” na sina Rodrigo Duterte at Ronald de la Rosa; 2) bahagi ng istruktura ng

kumand-at-kontrol ng Philippine National Police at Armed Forces of the Philippines na sina Gen. Debold Sinas, Gen. Jose Faustino Jr., Gen. Hermogenes Esperon Jr., Lt. Gen. Antonio Parlade Jr., Gen. Delfin Lorenzana at Gen. Eduardo Ano; at ang mga bahagi ng imprastruktura ng teror ng administrasyong Duterte at sangkot sa pagpapatupad ng panggigipit ng estado sa publiko na sina Christopher Go, Harry Roque, Judge Cecilyn Burgos-Villavert at Lorraine Badoy.

Ang pagtukoy sa 12 ay nakabatay sa tatlong ulat na inilabas ng Investigate PH kaugnay sa mga paglabag sa karapatang-tao sa bansa.

“Pakikilusin sa aming kampanyang “Dirty Dozen” ang civil society para makipagtulungan sa mga parlamento at kongreso sa US, Canada, European Union, UK, Japan at Australia para itulak ang mga ito na gumawa ng hakbang kaugnay sa malalalang paglabag sa karapatang-tao, kasabay (ng mga hakbang) ng ICC (International Criminal Court),” ayon kay Peter Murphy, pinuno ng ICHRP.

Samantala, tinawag ng Asia Forum for Human Rights and Development na inutil ang “joint program” ng United Nations Human Rights Council at ng Department of Justice ng Pilipinas sa pagpigil sa ekstrahudisyal na pamamaslang sa Pilipinas. Ang naturang programa kung saan nakasaad na magbibigay ang UN ng “teknikal na suporta” sa gubyerno ng Pilipinas ay pinirmahan noong Oktubre 7, 2020. Ginawa ito sa panahong malakas ang panawagan para sa direktang imbestigasyon sa gubyernong Duterte dulot ng malawakang paglabag nito sa mga karapatang-tao. Noon pa man, binatikos na ito ng mga organisasyong karapatang-tao at demokratiko bilang kulang na kulang na hakbang.

Kamakailan, inihayag ni Ahmed Adam ng Asian Forum na “nananatiling di sapat (ang programa) para tugunan ang sistematiko at laganap na paglabag sa karapatang-tao at tiyakin may napapanagot.” Ginawa ni Ahmed ang pahayag sa ika-49 sesyon ng UN Human Rights Council noong Marso.

Unyon ng mga manggagawa sa electrical wiring, nahalal

Abril 4, 2022

Bumoto ang mga manggagawa ng Hypervolt Contractor Corporation kahapon, Abril 3, sa isinagawang certification election para piliin ang unyon na kakatawan sa kanila. Pinili ng mga manggagawa ang Hypervolt Workers Union (HWU) bilang lehitimong unyon na kakatawan sa kanila sa pakikipagnegosasyon sa maneydsment.

Ang Hypervolt ay kumpanya na naglalatag ng mga electrical wiring at mga imprastruktura kaugnay nito. Nag-eempleyo ito ng hindi bababa sa 200 manggagawa.

Noong nakaraang taon, panahon ng pandemya, itinayo ng mga manggagawa ang unyon para ipagtanggol ang kanilang karapatan laban sa hindi makataong paggawa, kakulangan sa benepisyo at proteksyon at iba pang mga karapatan.

“Yun nga [ang] mga hinaing namin sa benepisyo namin, sahod namin, yung mga delay[ed] na sahod... Kaya po kami nagtayo ng unyon dahil gusto namin iparating sa kumpanya namin ang aming mga karaingan,” ayon kay Victor Ansuas, secretary ng Hypervolt Workers Union, sa isang pahayag noong Setyembre 2021.

Si Ansuas ay 22 taon nang nagtatrabaho sa kumpanya at dumaranas ng hindi maayos na pagtrato ng kumpanya.

Bukod sa laging delayed ang kanilang sahod, dinadaya rin ng kumpanya ang mga manggagawa sa anyo ng hindi sapat na paghuhulog ng kanilang mga kontribusyon sa SSS at kulang na mga benepisyo. Gayundin, sa kabila ng matagal na serbisyo, nananatiling minimum wage ang sahod ng mga manggagawa ng Hypervolt.

Pinamunuan noong nakaraang taon ng unyon ang mga piket at protesta sa harap ng Department of Labor and Employment at sa tanggapan ng kumpanyang Hypervolt sa Quezon City. Nakikiisa rin ang HWU sa mga unyon at pederasyon ng mga manggawa sa Unity for Wage Increase Now – UWIN na nagsusulong ng P750 pambansang minimum na sahod.

Badoy is delusional over claims of 24,000 “NPA surrenderees” —CPP

Abril 6, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today dismissed claims made yesterday by National Task Force-Elcac spokesperson Lorraine Badoy of 24,000 “NPA surrenderees” since 2016, which is supposedly a 6,000 “increase” since June last year.

“Ms. Badoy is delusional in announcing these fantastic and bloated numbers of the NTF-Elcac,” remarked CPP Chief Information Officer Marco Valbuena. “The NTF-Elcac is inflating its self-importance through self-praise and giving itself a pat in the back in a desperate attempt to make them look important amid mounting calls for its immediate abolition.”

“Making up these inflated numbers of surrenderees is a desperate attempt of the NTF-Elcac to make themselves look significant.”

“The truth is that these numbers being reported by the NTF-ELCAC and the AFP are all a farce,” said Valbuena, pointing out that these are several times the number of NPA fighters.

“A great majority of those presented as surrenderers are, in fact, civilians, whose democratic rights were violated by the arbitrary, baseless and unlawful red-tagging by the AFP,” said Valbuena. “They are unarmed peasants who have been subjected by the military to relentless harassment and suppression.” he said.

“In barangays under the AFP’s ‘civil-military’ operations, people are forced to ‘cooperate’ under pain of being arrested and detained without charges or killed,” said Valbuena. “This has been the terrible norm in the conduct of the AFP’s dirty war.”

“Since the pandemic, there are also numerous cases where people were enticed or compelled to attend assemblies and sign papers in exchange for receiving ‘ayuda’ or a few kilos of rice and grocery bags, only to find out the following day that they have become as ‘surrenderees,’” Valbuena added.

Valbuena also pointed out that the NTF-Elcac’s surrender drive is a big scam of military officers. “The bigger the number of ‘surrenderees’, the more that they get to pocket,” said Valbuena. “With a budget of ₱65,000 for every ‘surrenderee’, as much as ₱1.5 billion would have been distributed by the NTF-Elcac and AFP, which I am quite sure they have not made proper documentation and accounting before the COA.”

“It is not surprising that there are persistent reports of ‘repeat surrenderees’ where the military made some people join their “surrender rites” twice or thrice in the space of a few months,” added Valbuena.

Valbuena questioned the NTF-Elcac for claiming that a big number of the “surrenderees” are “NPA supporters.” He pointed out that “under the rules of war, ‘surrendering’ is an innate act of combatants, not of the civilian population. In fact, it is prohibited to force a civilian population to go against their beliefs and allegiance.”

“Neither were these civilians charged of any crime under the GRP’s laws, so how can they be made to ‘surrender’,” added Valbuena. “This goes to show that the NTF-Elcac and AFP’s surrender drive is unlawful and a giant farce.”

“Far from being crushed, the NPA and the revolutionary movement continues to steadily advance across the country,” said Valbuena. “Of course, in the course of waging war, some fighters surrender or abscond. But their numbers are far, far below from that being claimed by the AFP.”

Despite the brutal war of suppression being waged by the AFP and the Philippine National Police (PNP), the NPA and all revolutionary forces led by the CPP remain determined to resist and surmount the fascist onslaught of the Duterte terror regime. (CPP Information Bureau)

Mga katutubo at tambalang Leni-Kiko, pumirma sa kasunduan para sa karapatan ng mga minorya

Abril 7, 2022

Mahigit 500 katutubo mula sa iba’t ibang grupong minorya ang sumaksi sa pagpirma nina Vice President Leni Robredo

at Sen. Kiko Pangilinan sa “election agenda” na naglalaman ng kasunduan para sa pagtataguyod sa karapatan ng mga katutubo.

Iniharap ng 1Sambubungan, kalipunan ng mahigit 20 grupong katutubo, ang isang manipesto sa tambalang Leni-Kiko sa raling pangkampanya noong Abril 5 sa Barangay San Roque, Antipolo, Rizal. Binuksan ni Teddy Baguilat, kandidato pagkasendor ng 1Sambayan ang programa.

Panawagan nila sa tambalang Leni-Kiko, sa gubyernong tapat, mga katutubo’y ligtas dapat!

Pahayag ni Robredo, “100% ang aming suporta sa IP agenda. Hindi lang ito pirma sa papel. Mararamdaman ninyo po ang aming pagmamahal sa araw-araw na pagserbisyo.”

Ikinatuwa ng 1Sambubungan ang pakipagkaisa ng tambalamang Leni-Kiko sa kanilang adyenda. Ayon pa sa Katribu-Youth, “ang pagpirma nina VP Leni Robredo at Sen. Kiko Pangilinan sa adyenda ng katutubong mamamayan sa Pilipinas ay nagsisilbing pagtanggap nila sa hamong tumindig sa mga laban ng mga katutubo para sa lupa, buhay, at karapatan.” Panawagan nila, sa gubyernong tapat, mga katutubo’y ligtas dapat!

Noon pang 2021 nila inihapag ang adyenda ng katutubo sa eleksyon na naglalayong ipagtanggol sila laban sa karahasan ng estado na katulad ng dinanas nila sa anim na taong panunungkulan ni Rodrigo Duterte. Panawagan nila na itigil na ang kriminalisasyon ng mga pakikibakang katutubo at ibahin ang relasyon ng estado sa kanila.

Ngayong araw, nagsagawa ang mga lider-katutubo ng isang press conference para ilunsad ang Usto Ma! Palado Ma! (Tama na! Sobra na!) Kampanya ng Pagkakaisa Laban sa Marcos-Duterte na nilahukan ng mamamayang Moro at mga

grupong katutubong Pilipino. Pinangunhan ang aktibidad ng Sandugo-Movement of Moro and Indigenous Peoples for Self-Determination at Bayan Muna. Pormal nilang ihahapag dito ang adyenda ng mga pambansang minoritya.

Kabilang sa itinuturing ng mga katutubo na susing usapin ang sumusunod: ang kanilang lupaing ninuno, kriminalisasyon ng kanilang mga pakikibaka para ipagtanggol ito, kawalan ng hustisyang panlipunan, pagbura ng kanilang identidad at pag-iral ng mga kontra-katutubong mga batas at patakaran.

Una, iginiit nila ang paggalang ng kanilang karapatan sa sariling pagpapasya at pagtutol sa mga maka-kapitalista at dayuhang proyektong pangkaunlaran. Kabilang dito ang pagpapatigil sa mga mapangwasak na pagmimina at konstruksyon ng malalaking dam tulad ng Kaliwa Dam, Jalaur at Gened 2. Sa halip, dapat magkaroon ng plano para sa sustenableng pagpapaunlad at pagtatanggol sa mga lupaing ninuno.

Pangalawa, dapat papanagutin si Rodrigo Duterte at kanyang mga tauhan sa malalalang paglabag sa karapatang-tao ng mga katutubo at kanilang mga tagasuporta. (Partikular na panawagan ang hustisya at imbestigasyon sa pagmasaker sa mga guro ng mga Lumad na si Chad Booc at Jurain Nguho at tatlo pa nilang kasama.) Panawagan nilang buwagin ang NTF-Elcac, gawing kriminal ang panreredtag at terror-tag sa mga katutubo, palayain ang lahat ng mga ibinilango dahil sa kanilang paninindigan at ipagtanggol ang karapatan nilang depensahan ang kanilang lupaing ninuno.

Pangatlo, kailangang magkaroon ng makatao at makatarungan na patakaran sa panlipunang proteksyon para mabuhay nang may dignidad ang mga katutubo. Dapat

may pokus sa pagbibigay ng edukasyon, serbisyong pangkalusugan, kabuhayan at suporta sa kababaihan at mga batang katutubo na biktima ng karahasan.

Pang-apat, dapat kilalanin at respetuhin ng estado ang natatanging identidad ng mga katutubo, laluna ang mga di-Moro na grupong minority na nakapaloob sa Bangsamoro Autonomous Region of Muslim Mindanao.

Panlima, dapat galangin ang kanilang likas na karapatang angkinin, pamahalaanan at kontrolin ang kanilang mga lupain alinsunod sa kani-kanilang mga kultura at tradisyon. Labag dito ang pagdeklara ng estado sa mga lupain ng katutubo bilang mga pampublikong lupain at sa gayon ay libre nitong iggawad sa mga lokal at dayuhang kapitalista. Ang patakaran ng estado kaugnay sa “pagpapaunlad” ng mga lupaing katutubo ay nagpalala lamang sa kalagayan ng nakatira sa mga ito. Sa gayon, nais ng mga katutubo na repasuhin ang IPRA, ibasura ang Anti-Terror Law at ayusin agn National Commission on Indigenous Peoples.

Facebook/Meta, ipokrito sa pag-censor sa BHB—PKP

Abril 8, 2022

Ipokrito ang kumpanyang Meta ni Mark Zuckerberg, sa pagtatanggal nito kamakailan sa Facebook sa di bababa sa 30 akawnt na daluyan ng mga balita at impormasyon mula sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa ngalan ng pagtanggap ng “harmful content” o nakasasamang nilalaman.

Ito ang naging reaksiyon ni Marco Valbuena, upisyal sa impormasyon ng Partido Komunista ng Pilipinas, sa anunsyo ng higanteng kumpanya na “natukoy at tinanggal” nito ang isang network na “lumabag sa aming mga patakaran laban ang mga “peligrosong organisasyon.” Kabilang sa isinara ng

Facebook ang mga pahina, grupo (pati ang mga pribadong grupo at chat groups) at akawnts ng iba't ibang kumand at larangan ng BHB. May ulat na may ilang akawnt ng mga sibilyan sa mga erya kung saan malakas ang presensya ng BHB ay isinara rin ng dambuhalang kumpanya.

Tinawag ni Valbuena na ipokrito ang Meta dahil kamakailan lamang, pinayagan nito sa Facebook ang presensya at pag-“like” ng mga pahina, pag-“share” at pagbigay ng papuri sa Azov Battalion, isang neo-Nazi at ultra-Kanang grupo na nakapaloob sa armadong hukbo ng Ukraine. Ang armadong grupong ito ay responsable sa malalalang paglabag sa karapatang-tao sa rehiyon ng Donbass sa Ukraine mula pa 2014. Una nang isinuspinde ng Facebook ang mga akawnt nito noong 2015.

Sa listahan ng Facebook ng mga “peligrosong organisasyon,” arbitraryo nitong isinama ang BHB sa mga katulad ng Azov Battalion, ISIS at Ku Klux Klan, at pinatawan ng pinakamahihigpit na restriksyon (tinawag nitong Tier One). Liban sa bawal ang presensya ng mga ito, bawal ding purihin o pagpahayag ng suporta ang sinumang gumagamit ng Facebook, kahit sa mga aktibidad nitong “hindi marahas” (na alinsunod din sa arbitraryong depinisyon ng Facebook.) Sa Pilipinas, dalawa ang nakalista sa DOI — ang BHB at si Prof. Jose Ma. Sison.

Arbitraryo at labag sa karapatan ng mamamayan para sa pamamahayag ang ginagawa ng Facebook, ayon pa kay Valbuena. “Pinagbawalan nito ang BHB pero hinayaan naman nito ang NTF-Elcac, mga yunit at lambat ng mga trolls ng AFP na mangred-tag at magkalat ng pagkamuhi laban sa demokratikong mga pwersa,” aniya. Isinasara ng Facebook ang larangan para makapagpahayag ang mga rebolusyonaryong pwersa sa Pilipinas ng kanilang upinyon.

“Ipinagbabawal kahit ang pag-share ng link sa website ng PKP.”

Noong nakaraang taon, isinapubliko ng The Intercept, grupo ng mga independyenteng mamamahayag, ang listahan ng Dangerous Organizations and Individuals o DOI na naging batayan ng mga pagbabawal. Nakabalangkas ang listahang ito sa pasong at arbitraryong “gera kontra-terorismo” ng US. Tinatayang sinimulan ng Facebook ang listahang ito noon pang 2012, alinsunod sa paggigiit ng US na “ilimita” ang rekrutment ng mga “teroristang organisasyon” sa Facebook. Sa ngayon, umaabot na sa 4,000 mga organisasyon at grupo na nakapaloob dito, kabilang ang maraming pulitiko, manunulat, mga organisasyong makatao, ospital, daan-daang musikero at maging mga kilalang personahe na matagal nang patay.

Ayon sa mga mamamahayag at eksperto, tagibang ang DOI laban sa partikular na mga grupo. Mayorya sa mga nakalista (80%) bilang “terorista” ay mula sa Middle East at Asia. Ang mga “hate group” naman ay mula sa mga marginalized na sektor tulad ng mga Itim at Hispaniko. Maliit na bilang lamang (250) ang nakalistang mga ultra-Kanan at neo-Nazi (na kadalasan ay puti) na grupo at indibidwal.

Upisyal ng Kadamay-Negros, na-“missing”

Abril 8, 2022

Pormal na ipina-blotter ng kanyang mga kaanak ang pagkawala ni Iver Larit, organisador ng Kadamay-Negros, noong Abril 6. Huling nakita si Larit noong Abril 5, alas-9 ng umaga, nang umalis siya sa kanilang bahay sa Barangay Mansilingan sa Bacolod City.

Nagsimulang mangamba ang kanyang pamilya at mga kasama sa Kadamay nang hindi siya dumating sa isang aktibidad sa isang komunidad ng maralita sa Bacolod City. Kasalukuyang nilalabanan ng naturang komunidad ang banta ng demolisyon.

Ayon sa Karapatan, malaon ng target ng pangreredtag si Larit. Noong 2011, ilegal siyang inaresto at ikinulong nang walong buwan dahil sa gawa-gawang kaso. Ibinasura ng korte ang mga kaso dahil sa kakulangan ng ebidensya. Noong Mayo 18, 2019, sinalakay at niransak ang kanyang bahay ng mga armadong ahente ng estado.

Nagprotesta noong Abril 7 ang Kadamay-Negros sa harap ng Old City Hall, Bacolod City, upang ipanawagan na ilitaw si Larit. Si Larit ay kabilang sa “Kill, Kill, Kill” list ng estado kasama ang iba pang mga personalidad sa Negros.

30th IB, tatlong beses binigwasan ng BHB-Surigao del Norte

Abril 9, 2022

Tatlong beses na pinatamaan ng mga Pulang mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Surigao del Norte ang mga yunit at ahente sa paniktik ng 30th IB.

Inambus ng BHB ang pinagsanib na pwersa ng 30th IB at Philippine National Police sa Barangay Binukaran, Malimono noong Marso 26 ng hapon. Dalawa ang naiulat na sugatan sa hanay ng mga sundalo at pulis.

Bilang ganti, pinaulanan ng mga rocket ang sundalo sa lugar na pinangyarihan ng insidente. Gawi na ng Armed Forces of the Philippines (AFP) na gumamit ng labis na malalakas

armas tulad ng mga rocket at kanyon na nagdudulot ng takot at pagkabalisa sa mga sibilyang komunidad.

Noong Abril 6, dalawang elemento ng CAFGU sa ilalim ng 30th IB ang nasugatan sa ambus ng BHB sa Sityo Tumay-as, Barangay Ferlda, Alegria. Nasamsam ng yunit ng BHB mula dito ang ilang kagamitang militar kabilang ang mga backpack at combat boots.

Sa sumunod na araw, inaresto ng mga Pulang mandirigma ang dalawang aktibong aset ng 30th IB sa Barangay Mayag, Sison. Nasamsam sa dalawa ang isang maiksing armas, isang GPS tracker, smartphone at dalawang selpon. Sinamsam ang mga ito ng BHB dahil hindi ito mga personal na kagamitan kundi ginagamit para sa gawaing paniktik laban sa rebolusyonaryong kilusan.

Kabataan, nagprotesta sa embahada ng US laban sa Balikatan 2022

Abril 9, 2022

Nagprotesta ang di bababa 30 kabataan sa harap ng embahada ng US sa Roxas Boulevard, Manila kahapon nang madaling araw para batikusin ang Balikatan 2022 war exercises na idinaos sa Pilipinas noong Marso 28 hanggang Abril 8. Pinamunuan ng League of Filipino Students (LFS) ang raling iglap.

Anang grupo, ang Balikatan ay tuwirang nagpapakita “na nananatili ang imperyalismong US bilang pinakamakapangyarihang pwersa sa ating bansa, at si Duterte mismo ang numero unong tuta na tatahol lamang sa bawat utos ng amo nito,” ayon kay Ivan Sucgang, pambansang tagapangulo ng grupo.

Dala ng mga kabataan ang mga plakard at balatenggang may panawagang: “US troops, Out Now!” at “Imperyalismo ibagsak!”

Umaabot sa 5,100 sundalong Amerikano at 3,800 sundalong Pilipino ang upisyal na kalahok sa Balikatan 2022, isa sa pinakamalaking war exercise na idinaos sa bansa. Sa unang pagkakataon, lumahok dito ang 3rd Marine Littoral Regiment (MLR), isang pangkat ng humigit-kumulang 90 tauhan na ang misyon ay ang maghanda para umatake sa China.

Binatikos ng mga kabataan ang pagsasanay sa aerial assault at bombing na ginagamit ng AFP sa para bombahin ang mga komunidad ng mga magsasaka at pambansang minorya.

Nagpahayag din ng pangamba ang grupo na ang isinasagawang pagsasanay kontra sa “urban terrorism” ay gagamitin laban sa mga sibilyan at mga grupong nireredtag ng rehimen.

Mga opensiba sa Northern Samar, salubong sa ika-53 na anibersaryo ng BHB

Abril 9, 2022

Sunud-sunod na mga taktikal na opensiba ang salubong ng mga yunit ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Northern Samar para sa paparating na ika-53 na anibersaryo ng hukbong bayan sa Marso 29. Hindi bababa sa limang pasistang tropa ang natamong kaswalti ng mga armadong pwersa ng rehimeng Duterte.

Marso 25. Pinasabugan ng command-detonated explosive ng mga Pulang mandirigma ng BHB-Rodante Urtal Command ang mga pasistang tropang nag-ooperasyong sa Barangay

Macarthur, Las Navas. Namatay ang tatlong tropa, kabilang si “Papay,” isang sagadsaring traydor na kabilang sa mga responsable sa pagdakip, tortyur at ekstrahudisyal na pagpaslang kay Bryan “Ka Tanel” Obin.

Marso 22. Hindi bababa sa isang sundalo ng 20th Infantry Battalion ang sugatan sa taktikal na opensiba ng BHB-RUC sa Barangay Nagoocan, Catubig bandang alas-3 ng hapon. Sa inisyal na ulat, inilipad sa helikopter ang kaswalti ng mga pasistang tropa. Agad namang nagpalipad ang Armed Forces of the Philippines (AFP) ng maingay na Hermes na drone malapit sa pinangyarihan ng opensiba upang habulin ang mga Pulang mandirigma at bulabugin ang masa.

Marso 5. Isang pasistang tropa ang namatay at nasugatan ang ilan pa nang paputukan ng mga Pulang mandirigma ng BHB-RUC ang mga nag-ooperasyong pasistang tropa sa lugar na sakop ng Barangay Trangue, Catarman bandang alas-7 ng umaga.

Marso 4. Pinaputukan ng BHB-RUC ang isang kampo ng 43rd IB sa Barangay Santander, Bobon bandang alas-7 ng gabi.

Matagumpay na nailunsad ang mga opensiba sa gitna ng ibayong pinatinding operasyong militar at pasistang terorismo sa iba’t ibang bahagi ng prubinsya at Eastern Visayas, upang subukang pigilan ang BHB at ang masa sa kanayunan na ipagdiwang ang anibersaryo ng hukbong bayan.

Matapos ang mga opensiba noong unang linggo ng Marso, tinambakan ng aabot sa siyam na trak ng pasistang tropa ang erya ng Catarman-Lope de Vega, at ng anim na trak ang erya ng Bobon-San Isidro kasama ang Tinambacan District at Oquendo District ng Calbayog City, Western Samar.

Naiulat din kamakailan ang serye ng walang awang ekstrahudisyal na pamamaslang sa mga rebolusyunaryong nagretiro na at pinili nang magpahinga sa serbisyo.

Patunay ang mga opensiba na nagpupunyagi ang BHB-RUC na ilunsad ang armadong pakikibaka, parusahan ang mga berdugong maton ng pasistang rehimen, at kamtin ang hustisya para sa mga biktima ng pasistang terorismo.

Sa nalalabing mga buwan ng termino ni Duterte, napipinto nang mabigo ang deklaradong dedlayn ng AFP at ng pasistang rehimen na tapusin ang rebolusyunaryong kilusan. (Larab)

Pag-aresto sa nominado ng Anakpawis Party-list, kinundena

Abril 9, 2022

Nagprotesta ang mga aktibista at progresibo kaninang hapon sa harap ng Commission on Human Rights sa Quezon City para kundenahin ang pag-aresto sa lider-magsasaka at nominado ng Anakpawis Party-list na si Isabelo 'Buting' Adviento. Matagal nang ginigipit ng mga pwersa ng estado si Adviento at ilang ulit nang sinubukang arestuhin sa gawagawang mga kaso.

Dinampot si Adviento ng 30 elemento ng Philippine National Police-Region 2 habang nasa isang kainan sa Bayombong, Nueva Vizcaya gabi ng Abril 8. Tulad sa ibang mga kaso ng panggigipit, sinampahan siya ng kasong illegal possession of firearms and explosives at pinararatangang kasapi ng Bagong Hukbong Bayan.

Ayon sa Anakpawis Party-list, simula pa Marso 2018 ay target na si Adviento ng kampanyang red-tagging at pekeng

balita ng lokal na ahensya ng National Task Force-Elcac, at mga yunit ng pulis at militar.

“Ngayong Araw ng Kagitingan, mariin naming kinukundena ang atake sa isang makabayan at patriyotikong lider-masa sa Cagayan Valley, na ang mga huling naging aktibidad ay pawang mga relief mission sa mga komunidad na nasalanta ng bagyo sa mga nakaraang taon at pagtulong sa mga magsasaka sa kanilang mga suliranin sa lupa,” ayon kay Ariel Casilao, Pambansang Pangulo ng Anakpawis Party-list.

Noong Nobyembre 2021, binuo ng mga aktibista at tagapagtanggol ng karapatang-tao ang kampanyang ‘Hands Off Isabelo Adviento’ para humingi ng ligal na tulong sa Commission on Human Rights, Department of Justice at iba pang ahensya para tugunan ang kinakaharap na panggigipit at red-tagging kontra kay Adviento.

Nagsumite rin ng mga resolusyon ang Makabayan Bloc sa kongreso para imbestigahan ang naganap na reyd sa bahay ni Adviento noong Disyembre 2020 kung saan higit isandaang armadong pwersa ng estado ang sapilitang pumasok sa kanyang bahay at nagtanim ng mga “ebidensyang baril at pampasabog.”

“Napakalaking pagkakamali ng mga pasista ang pagtarget kay Ka Buting, dahil bumabaha ang ebidensya na siya ay ligal na aktibista. Mismong kung saan siya inaresto ay nangangahulugan na hindi siya konektado sa mga armadong grupo na binabanggit sa black propaganda sa kanya,” salaysay ni Casilao.

Panawagan ngayon ng mga iba’t ibang grupo ang kagyat na pagpapalaya kay Adviento at pagbabasura sa mga gawa-gawang kasong isinampa laban sa kanya.

Pagsunog sa bangkay ng diumano’y Pulang mandirigma sa Bukidnon, labag sa batas ng digma— PKP

Abril 9, 2022

Binatikos ni Marco Valbuena, hepe sa impormasyon ng PKP, ang 1st Special Forces Battalion sa agarang pag-cremate (pagsunog hanggang maabo) noong Abril 7 sa apat na bangkay ng umano’y mga myembro ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) na napatay sa sinasabing engkwentro sa Barangay Tikalaan, Talakag, Bukidnon. Ang apat ay pinangalanan ng militar na sina sina Carlisio D. Sumalinog, Jovilito D. Pontillas, Gary I. Juliana, and Jelly A. Sugnot. Nasawi diumano sila sa isang engkwentro noong Abril 6.

Ayon kay Valbuena, kaso ng desecration o paglapastangan sa mga labi ang ginawa ng AFP na tahasang paglabag sa internasyunal na makataong batas. Itinuturing na paglapastangan ang pagsunog sa bangkay ng mga nasawi sa labanan o ng mga napatay habang nasa kustodiya ng kaaway. Ani Valbuena, dapat ipinaalam muna sa mga pamilya ng mga biktima ang pagkakapaslang at ipinasa o kahit ipinakita man lamang ang mga bangkay na hawak nila.

Naniniwala si Valbuena na ang pagmamadali na i-cremate ang mga bangkay ay may layuning magtago ng krimen. Inihalintulad niya pagsunog sa naturang mga bangkay ay “katulad ito ng pag-cremate sa bangkay ni Ka Oris (Jorge Madlos) at kanyang kasama sa tabing ng pagsunod sa mga alituntunin sa Covid-19, para lamang umiwas na maeksamen ng independyenteng pathologist,” sabi pa ni Valbuena. Ang pathologist ang tawag sa eksperto na umeeksamen sa mga bangkay upang tukuyin ang sanhi ng pagkamatay.

Sinisikap pa namin na makakuha ng dagdag na impormasyon, pahayag ni Valbuena. Kasabay nito ay hinimok niya ang mga organisasyong makatao at sa karapatang tao, gayundin ang midya na magsagawa ng kanilang independyenteng imbestigasyon sa mga pangyayari kaugnay ng pagkamatay ng mga biktima ng militar.

Ayon kay Valbuena, may dahilan para sabihin na nag-iimbento na naman ang AFP ng kuwento tungkol sa diumano'y pagkamatay ng apat. "Malayong mangyari na magkakasamang namatay sa isang armadong labanan ang diumano'y mga lider ng BHB sa lugar," paglilinaw niya.

Duda rin si Valbuena na ang 16 na armas ay "nasamsam" ng AFP. Ikinumpara ni Valbuena ang insidente sa inimbentong engkwentro ng 10th ID upang palabasin na mga myembro ng BHB na namatay sa labanan ang aktibistang si Chad Booc at mga kasamahan niya noong Pebrero.

Nanawagan ang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) sa mga independyenteng organisasyong makatao at nagtataguyod sa karapatang-tao na magsagawa ng imbestigasyon sa "engkwentro" na ito, katulad ng iba pang "engkwentro" kung saan mga sibilyan o mga mandirigmang wala nang kakayahang lumaban ang pinaslang ng militar.

Retiradong Pulang mandirigma sa Northern Samar, tinortyur, pinaslang ng AFP

Abril 9, 2022

Isang dating Pulang mandirigmang hindi armado at ilang taon nang nagpahinga sa serbisyo ang dinakip, pinahirap at walang awang pinaslang ng mga pasistang tropa ng Armed Forces of the Philippines sa Northern Samar.

Pinagbabaril ng mga sundalo ng 20th Infantry Battalion si Bryan “Ka Tanel” Obin sa sakahang saklaw ng Barangay Sagod, Las Navas, noong Marso 12 bandang alas-5:30 ng madaling araw.

Ayon sa mga saksi, mala-firing squad na pinagbabaril ng mga berdegong sundalo ang biktima. Apat na bala ang tumama sa kanyang dibdib ayon sa mga nakakita sa kanyang bangkay.

Walang habas ding nagpapatok ang mga sundao sa palibot upang palabasing “engkwentro” ang nangyari at hindi ekstrahudisyal na pamamaslang ng isang sibilyan.

Isang araw bago paslangin, dinakip si Obin ng nasa 15 pasistang tropa at ng traydor na si “Papay” sa kanyang bahay sa sakahan bandang ala-1 ng hapon.

Nabakas ng mga nakakita sa kanyang bangkay ang mga senyales ng matinding pagpapahirap kabilang ang maraming pasa sa kanyang ulo. Ayon sa pamilya ni Obin, tinortyur siya upang subukang kuhaan ng impormasyon hinggil sa yunit ng BHB sa kanilang lugar.

Mariing kinundena ng National Democratic Front-Eastern Visayas (NDF-EV) ang di mabilang na paglabag ng 20th sa karapatang pantao at sa mga alituntunin ng digma sa paghuli, pagtortyur, pagpaslang at paglapastangan sa bangkay ni Obin.

“Hindi makatao at labag sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law ang ginawa ng mga sundalo ng 20th IB,” ayon kay Fr. Santiago “Ka Sanny” Salas, tagapagsalita ng NDF-EV.

“Kahit pa dating Pulang mandirigma si Obin, maling agad na lang siyang pagbabarilin. May mga karapatan siya na dapat

iginalang pa rin lalupa na tatlong taon na siyang sibilyan, hindi armado, at walang dalang banta sa mga sundalo.”

Walang katapusang mga paglabag

Hindi kuntento sa ginawa nilang pamamaslang, inutusan ng mga sundalo ang mga tagabaryo ng Sag-od na iparada ang katawan ni Obin tungo sa kalapit na Barangay San Jose.

Pagdating dito, nakita ng mga tagabaryo kung paanong habang suot ang kanilang mga botas, pinag-apak-apakan ng mga walang hiyang sundalo ang katawan ni Obin.

“Layunin ng saywar na ito na sindakin ang masa at gawing halimbawa si Obin ng karahasang kaya nilang gawin sa mga sibilyan,” ayon kay Fr. Salas.

Matapos nito, idiniretso ng mga sundalo sa bayan ang kanyang bangkay imbes na ibigay sa kanyang pamilya.

“Pinapakita lang ng AFP na walang kinikilalang batas o pagiging makatao ang kanilang mga tropa. Pawang kasinungalingan ang palabas nila sa publiko na ‘inaalagan’ nila ang bangkay ng mga Pulang mandirigmang ‘namatay’ sa engkwentro. ‘Pag-aalaga’ bang maituturing na iparada ang bangkay ng sibilyang kanilang pinaslang, apak-apakan ito, at ipagkait sa kanyang nagdadalamhating pamilya?

“Para sa mamamayan ng Sag-od, walang karapatan, batas o moralidad na kinikilala ang AFP, kahit pa ng sibilyan,” ayon kay Fr. Salas.

Mahigit tatlong taon nang namumuhay bilang sibilyan si Obin. Noong 2018 pa siya nagpahinga sa pagiging buong-panahong Pulang mandirigma matapos maging aktibo sa iba’t ibang linya ng rebolusyonyong gawain.

Hindi kaiba sa mga nagseserbisyong sundalo at kahit sa ilang rebolusyonaryo, kalaunan ay pinili ni Obin na umalis sa BHB at mamuhay bilang sibilyan.

“Boluntaryo ang pagsali sa BHB, gayundin ang pag-alis sa serbisyo,” paliwanag ni Fr. Salas.

Nang paslangin ng AFP, malaon nang naghahanapbuhay si Obin bilang magsasaka at nag-iipon upang paghandaan ang panganganak ng kanyang buntis na asawa.

“Sa ilalim ng pasistang estado, walang garantiya ng kapayapaan o paggalang sa karapatang pantao ng mga rebolusyonaryo.”

Kamakailan lang ay ibinalita din ang pagpaslang ng AFP sa mag-asawang Adelantar sa Jiabong, Western Samar. Kapwa retirado na at tahimik na lamang na nagsasaka ang dawalang lider-rebolusyonaryo nang pagbabarilin ng mga armadong maton ng rehimen.

“Siguradong sumusumpa ngayon ang mga kasama at masang nakatrabaho nila Obin na kakamtin nila ang hustisya sa pamamagitan ng ibayong pagsulong ng digmang bayan,” pagtatapos ni Fr. Salas. (Larab)

Medical mission sa Quezon, tinangkang pasukin ng militar

Abril 10, 2022

Ginipit ng mga sundalo ng 85th IB ang libreng klinika na inorganisa ng Katipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan (KASAMA-TK) ngayong araw sa Agdangan, Quezon. Binulabog ng mga sundalo ang benyu at kinwestyon ang “ligalidad” ng naturang aktibidad.

Nagsabit ng tarpaulin ang mga sundalo na may nakasaad na “Joint Medical Mission.” Agad itong tinanggal ng mga kasapi ng KASAMA-TK. Kinunan din ng litrato ng mga elemento ng 85th IB ang mga boluntir, mga duktor at manggagawang pangkalusugan na bahagi ng aktibidad. Kinuha rin nila ang mga listahan ng pasyente kung saan naglalaman din ng kanilang impormasyon.

Pinaalis ng mga myembro ng KASAMA-TK ang AFP sa aktibidad dahil takot ang hatid ng kanilang armadong presensya sa mga kalahok nito. Inilinaw nila na, “hindi kailanman lalapit ang KASAMA-TK sa mga ahenteng responsable sa pamamaslang, pagdukot at pag-redtag sa mga aktibista at mamamayan ng Timog Katagalugan”.

Patuloy pa rin ang pagkakatatag ng mga ahente ng 85th IB sa kanilang Facebook page na bahagi sila ng aktibidad sa kabila ng pagpapasinungaling dito ng mga organisador.

Matapos ang programa, hinarang ng mga elemento ng AFP ang mga boluntir at manggagawang pangkalusugan na nagsagawa ng medical mission.

NPA use of CDEx in Northern Samar ambush, legitimate says CPP

Abril 10, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today said the use of command-detonated explosives (CDEx) in an ambush by the New People’s Army (NPA) in Las Navas, Northern Samar last April 3 was consistent with international rules on the conduct of war. This was in response to the media spectacle mounted by the Armed Forces of the Philippines (AFP) making it appear that NPA weapons violated international conventions.

The NPA-Northern Samar earlier confirmed in a statement that its forces ambushed combined forces of the AFP and the Philippine National Police (PNP) last April 3 in Barangay San Miguel, Las Navas. Reports said that at least one police officer was killed while five others were wounded.

According to Amado Pesante, NPA-Northern Samar (Rodante Urtal Command) spokesperson, the armed action was “response to complaints by the masses in Barangay San Miguel and Barangay Osang against the harassment, midnight interrogations, encampment within public utilities including the school ... among other rights violations perpetrated by elements of AFP-PNP in the area.”

CPP Chief Information Officer Marco Valbuena explained that the NPA’s use of CDEx is in line with the Ottawa Treaty which bans only those land mines “designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person.” “In contrast,” Valbuena said, “the NPA’s CDEx are exploded only on command by an assigned personnel in battles and are precisely aimed at armed adversaries.”

After the April 3 ambush, the PNP-Eastern Visayas immediately resorted to publicity stunts by declaring to file criminal charges and calling on the Commission on Human Rights to “investigate” the incident.

“The AFP and PNP are making themselves look stupid by publicly displaying their ignorance of international statutes,” Valbuena noted. “The NPA’s Las Navas ambush is clearly legitimate and in line with international rules of war.”

“Besides, the CHR does not have the authority to investigate the NPA,” said Valbuena, citing the Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL).

The NPA's use of CDEX is far more precise, according to Pesante, than the AFP-PNP's terrorist bombing that causes widespread damage to life and property, and terrorizes civilians whose fields, mountain farms, and communities are targeted.

"The AFP-PNP pretends to be champions of IHL even as they commit the worst forms of IHL violations, including the killing of two children Andrei Mercado, 12, and Leandro Alivio, 13, who were mercilessly strafed by the AFP in Barangay Roxas in Catubig last February 8. They are the real terrorists, hated and despised by the people for their abuses, lies, and fascist attacks against civilian communities," Pesante ended. (CPP Information Bureau)

Pangkulturang dyornal ng rebolusyonaryong kilusan sa Negros, inilathala

Abril 10, 2022

Inilathala ng National Democratic Front-Negros Island sa wikang Hiligaynon at Cebuano ang Ispading 2022, pangkulturang dyornal ng rebolusyonaryong mamamayan sa isla. Laman nito ang mga akdang pumapaksa sa pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan sa isla sa gitna ng pandemya at pinaigting na operasyong militar ng rehimeng US-Duterte.

Inilathala sa Ispading ang mga tungkulin at layunin ng rebolusyonaryong kilusan sa rehiyon sa pagsusulong ng rebolusyonaryong sining at kultura sa loob ng mga larangang gerilya. Pinaksa ito sa editoryal na "Rebolusyonaryong Sining at Literatura sa Gitna ng Determinadong Pagsulong ng Armadong Pakikibaka."

Kabilang sa inilabas na mga tula ang mga isinulat ni Prof. Jose Maria Sison, at ng mga martir na Pulang

mandirigma at mga manunula na sina Kerima Tariman at Roger Felix Salditos.

“Ang ISPADING 2022, sa pamamagitan ng pag-iipon ng mga binalaybay, kuwento, kanta, liham at drowing ng mga kasama na masuring nagpapakita ng kahabag-habag na kalagayan at karanasan ng mga mamamayan na nagdusa sa malalang kahirapan lalo na ang masang magsasaka, mangagawa sa kanayunan at sa mga syudad na kumakatawan sa nakararaming mamamayan sa Negros,” ayon sa editoryal. Ang “binalaybay” ay salitang Hiligaynon para sa tula.

“Kaya, aming hinihiling, para makapagbigay ng inspirasyon ang ISPADING 2022 ng lakas at kalinawan sa mga isyu at pangyayari sa ating lipunan, gamitin itong materyal sa kultural na pagtatanghal, pag-aaral sa politika, pagsasanay sa literasiya, pulang-masa, at propaganda na ipaglulunsad sa mga hanay ng masa at kasama,” dagdag pa nito.

Sa mensahe ng Komite ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) noong ika-53 anibersaryo ng Bagong Hukbong Bayan (BHB), isa sa pitong partikular na mga tungkuling iniatang sa BHB para sumulong ang pagpapataas ng kulturang aktibidad sa hanay ng mga Pulang kumander at mandirigma.

Ayon sa Komite Sentral, “dapat nating itaas ang antas ng pangkulturang aktibidad sa loob ng BHB at gawaing kultura ng BHB sa hanay ng masa.”

Dagdag pa nito, “dapat turuan at hikayatin ang mga Pulang mandirigma at kumander ng BHB na ang kanilang mga karanasan, ang kaapihan at paghahangad ng masa, ang pagkapoot sa kaaway at ang rebolusyonaryong mga ideya ay ilahad sa iba’t ibang malikhaing porma na maaaring makatulong sa pagtataas at pagpapalakas sa

rebolusyonyong kalooban ng kanilang kapwa mandirigma at ng masa. Dapat nating masiglang itakwil ang pangkulturang impluwensya ng naghaharing sistema na lumalason sa mga utak ng kabataan.”

Makakakuha ng kopya ng ISPADING 2022 at iba pang mga pangkulturang dyornal ng rebolusyonyong kilusan sa pambansa at antas ng mga rehiyon sa PRWC (<https://cpp.ph>).

Magulong eleksyon sa Hong Kong, binatikos ng mga migrante

Abril 11, 2022

Binatikos ng mga migrante sa Hong Kong ang “magulo” at “di organisadong” araw ng overseas voting para sa eleksyong 2022 na ginanap noong Abril 10 sa teritoryo. Sa ulat ng United Filipinos in Hong Kong (UNIFIL-MIGRANTE-HK), hindi nabigyan ng pagkakataong bumoto ang maraming Pilipino na dumagsa sa presinto dahil kulang na kulang ang mga vote-counting machine na inihanda ng konsulado. Sa araw na iyon lamang inianunsyo ng mga upisyal ng konsulado na 3,000 lamang ang papayagang bumoto gayong lampas na sa bilang na ito ang nasa presinto.

Nangangamba ang mga migrante na mawawalan sila ng boses dulot ng kawalang paghahanda at konsiderasyon ng mga upisyal ng mga upisyal ng gubyerno sa kanilang kalagayan.

Ayon kay Sheila Tebia-Bonifacio, pangalawang tagapangulo ng grupo, matagal na nilang sinasabi na magiging problema ito, lalupa’t mahigit sa 93,000 migrante ang rehistradong botante sa Hong Kong. “Ano pa nga ba ang inasahan nila,

gayong lilimang vote-counting machine lang ang pinagagana?”

Sa nakaraang eleksyon, kalahati lamang sa mga botanteng migrante sa Hong Kong ang nakaboto, kahit pa 10 ang mga makinang inihanda ng konsulado.

“Kung hindi target ng konsulado na makaboto ang lahat ng mga rehistradong migrante, ang tanong ay bakit?” Aniya, maraming rason kung bakit hindi nakaboboto ang mga migranteng Pilipino. Kabilang dito ang mga restriksyon sa kanilang trabaho at layo ng presinto. Sadya pa ngang itinaon na Linggo ang araw ng botohan dahil ito lamang ang “day off” ng mga migrante. Sa gayon, tanong ng Unifil-HK, bakit sadya silang tinatangalan ng boses sa gayong palyadong plano? Malaki ang pangamba ng mga migrante na papalpak ang eleksyon sa Hong Kong, lalupa’t binawasan nang 80% ang inilaan na gubyrerno ng Pilipinas para rito.

“Paano magkakaroon ng tunay na demokratikong eleksyon kung ganun?” tanong nila.

Sa kaugnay na balita, inireklamo ng isang botanteng migrante sa Singapore na “pre-shaded” o may mga marka na ang ibinigay sa kanya na balota. Ayon sa kwento ng naturang botante, ipinawalambisa ng isang poll watcher ang kanyang balota matapos niya ito inireklamo. Kinumpirma ng embahada ng Pilipinas sa Singapore ang insidente.

NPA units dispatched for rescue and rehab efforts— CPP

Abril 11, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today said units of the New People’s Army (NPA) in areas affected by

typhoon Agaton are being dispatched to carry out efforts to help in rescue and rehabilitation efforts. Parts of Eastern Visayas, Cebu and northern Mindanao have been hit by floods due to continuous rains over the past days.

CPP Chief Information Officer Marco Valbuena said “it is the civic duty of the NPA to extend all possible assistance to the people in the face of calamities and disasters.”

At the same time, the CPP called on the Armed Forces of the Philippines (AFP) to withdraw its forces which have been occupying and hamletting villages especially in Eastern Visayas in order to allow the people to move freely and attend to their urgent needs.

“The NPA must immediately prepare rescue, medical and construction teams composed of Red fighters, militias and local activists to respond to any urgent needs of the people,” added Valbuena. He also urged all revolutionary forces to organize efforts to ensure the quick delivery of supplies for relief and rehabilitation work.

At least 45,000 are estimated to have been affected by Typhoon Agaton. It is expected to merge with a bigger tropical storm (“Malakas”) currently in the east of the country. (CPP Information Bureau)

Malalagim na alaala ng mga pagmasaker ng diktadurang Marcos

Abril 12, 2022

(Una sa serye ng tatlong artikulo) “You must move on. Forget our history, and let us just forgive the Marcoses!” Iyan ang parang sirang plakang sagot ng mga loyalistang Marcos at mga Duterte Die-hard Supporters (DDS) sa tuwing

kinukompronta sila ng mapait na katotohanan tungkol sa diktadurang US-Marcos.

Lubhang mahirap na basta na lamang na kalimutan ang mapait na bahagi ng ating kasaysayan na iyon, laluna ng mga aktwal na nakaranas ng 14-taong malupit na paghahari ng batas militar ni Ferdinand E. Marcos, Sr.

Paano ba natin mapatatawad ang diktadurang US-Marcos sa laksa-laksang krimen nito laban sa sangkatauhan?

At paano ba malilimutan ang malalagim na alaala ng mga abusong militar kabilang ang sa Jabidah at Palimbang masaker at iba pang nangyari katulad sa Samar, sa Panay at sa Negros?

Kabalintunaan na nangyari ang dalawang masaker na ito ilang buwan lamang makaraang inianunsyo ng diktador na si Marcos ang pagbatak sa kanyang “smiling martial law” noong Enero 17, 1981. Panatag na raw ang mga tao dahil nagbalik na sa normal ang pamumuhay nila.

Ngunit paano ba ipaliwanag ng mga nagtatambol na ang panahon ng mga Marcos ay isang “ginintuang panahon” na dapat lamang ipagpatuloy ng kanyang anak na si Dyunyor. Paano nila bibigyang-matwid ang masaker sa Sag-od, Las Navas, Northern Samar noong Setyembre 18, 1981 at ang Culasi Masaker sa Culasi, Antique sa Panay noong Disyembre 19, 1981? At apat na taon pagkalipas nito ay muling naganap ang Escalante Masaker sa Negros Occidental noong Setyembre 20, 1985?

Masaker sa Sag-od

Natutulog pa ang halos lahat ng residente ng Barangay Sag-od sa interyor na bahagi ng bayan ng Las Navas, Northern Samar noong umaga ng Setyembre 18, 1981 nang pukawin

silang sunud-sunod na putok ng mga ripleng awtomatik. Galing ang mga putok na iyon sa 18 armadong tao nakapaligid sa kanilang baryo. Mga kasapi sila ng pwersang panseguridad ng San Jose Timber Corporation, isang kumpanya sa pagtotroso malapit sa barangay ng Sag-od.

Si dating Senador Juan Ponce Enrile ay pangunahing stockholder ng kumpanyang ito at noon ay Defense Minister ni Marcos.

Bahagi ang mga armadong taong ito ng mas malaking grupo ng 70-kataong “Special Forces” ng paramilitar na Civilian Home Defense Force na kumikilos sa erya. Binansagan silang “Lost Command” at pinamunuan ng kinatatakutang si Col. Carlos Lademora, alyas “Commander Brown”. Nanduon sila sa Samar dahil inatasan ng militar si Lademora na puksain ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Silangang Bisayas.

Pinababa ng mga armadong tao ang mga residente sa kanilang mga bahay at tinipon sa harap ng bahay ng barangay kapitan ng Sag-od. Inihelera ang kalalakihan sa plasa ng baryo habang dinala ang isang grupo ng kababaihan at mga bata sa labas ng baryo. Hindi pa nakalayo ang mga ito sa kanilang baryo ay narinig na nila ang mga putok ng mga baril. Tumagal ang putukan nang 15 minuto.

Walang nakaligtas sa kalalakihan, ayon sa ulat na inilathala sa librong “Pumipiglas: Political Detention and Military Atrocities in the Philippines, 1981-1982”.

Samantala, inutusang maglakad ang kababaihan at mga bata palabas ng baryo hanggang umabot sila sa magubat na bahagi. Tumigil sila sa may sapa na may isang kilometro ang layo sa baryo. Tinanong sila ng lider ng mga armadong lalaki kung kilala nila ang isang “Kumander Racel” ng BHB.

Nang walang sumasagot na may nakakilala sa naturang kumander ay sinimulan nilang alisin ang mga bata sa kanilang mga ina. Lalong naghigpit ang pagkapit ng mga bata sa kanilang mga nanay. At nang hindi nila mapaalis sa mahigpit na pagyakap ng mga bata sa kanilang nanay ay walang awang niratrat ng bala ng mga buhong ang walang kalaban-labang mga kababaihan at mga bata. Nagkulay pula ang tubig ng sapa ng Sag-od na nagsilbing libingan nila.

Sa kabuuan, 45 katao ang kumpirmadong pinatay—lalaki, babae at mga bata. Labintatlo lamang ang nakaligtas sa masaker na iyon. Kabilang sa mga nakaligtas ay ang 8-taong gulang na bata na si Marela Yanay, na nasugatan sa kanyang ulo at nagpapatay-patayan sa ilog. Kabilang sa mga minasaker ang kanyang ama, buntis na ina at 4-taong gulang na kapatì.

Walang lumabas na balita sa mga kontroladong radyo at pahayagan sa Maynila, gayong halos naubos ang populasyon ng Barangay Sag-od.

Napabalita na lamang ang karumaldumal na pangyayari nang magpadala ng isang pangkat na nag-imbetiga sa Las Navas. Pinadala ito ng Makabayang Kilusan para Isulong ang Katarungan (MAKIISA-KA), isang alyansa para sa pagtatanggol ng karapatang-tao.

Noong Nobyembre 22, 1981 nalaman ng may 1,000 kataong dumalo sa public hearing na nagsiwalat sa naganap na masaker sa Sag-od at iba pang mga pang-aabuso militar sa Samar. Inisponsor ang public hearing ng MAKIISA-KA sa San Carlos University sa Cebu City.

Narinig ng British Broadcasting Company (BBC) ang public hearing at gumawa ito ng isang dokumentaryo tungkol sa masaker sa Sag-od at iba pang karahasan ng militar laban sa

sangkatawhan sa Pilipinas. Laking galit ng Diktador Marcos nang maibrodkas ito sa BBC.

Nagulantang ang buong mundo sa isiniwalat ng BBC na madugong mga pangyayari mula sa isang bansang ipinangangalandakang mapayapa dahil nakapailalim sa isang diktadura.

Mga kroning burgesya-kumprador, namamayagpag sa listahan ng mga bilyunaryo

Abril 12, 2022

Dalawampung burgesya-kumprador ang pumasok sa listahan ng Forbes magazine ng mga dollar billionaire (bilyunaryo sa halagang dolyar) na inilathala noong Abril 6. Nadagdagan ang bilang na ito ng tatlo, mula sa 17 noong nakaraang taon.

Nangunguna sa pinakamayamang burgesyang kumprador si Manny Villar, na may yamang

8.3 bilyon (₱ 431.6 bilyon) ngayong taon. Masmata asitong ma

1 bilyon mula sa \$7.2 bilyon niyang halaga noong nakaraang taon. Napakalaki ng nadagdag sa kanyang yaman na tumalon siya mula ika-352 pinakamayamang bilyunaryo sa buong mundo noong nakaraang taon tungo sa ranggong ika-263 ngayong taon.

Sumunod kay Villar sina Enrique Razon, Henry Sy Jr, Andrew Tan, magkapatid na Hans, Herbert at Elizabeth Sy at Ramon Ang.

Ang iba pa ay sina Teresita Sy-Coson, Lance Gokongwei, Tony Tan Caktiong, Betty Ang, Lucio Tan, Grace Uy, Nari Genomal, Ramesh Genomal, Sunder Genomal, Robert Ongpin at Dennis Uy.

Kalakhan ng mga burgesyang ito ay may negosyo sa real estate, telekomunikasyon, konstruksyon at transportasyon — mga industriyang napabibilang sa “sektor ng kroniyismo.” Pinakalitaw ang kroniyismo ni Villar na may mga kapamilya na humahawak ng kapakipakinabang na pusisyon sa guberno na direktang nagsisilbi sa kanyang mga negosyo. Kabilang dito ang asawa niyang si Cynthia Villar sa Senado na nagpasa sa dambuhalang badyet para sa programang Build, Build, Build at anak na si Mark Villar na kalihim ng Department of Public Works and Highways.

Sina Razon (lohistika), Ang (pagkain at inumin) at Sy (pagtitingi) ay pinapaborang mga negosyante ni Rodrigo Duterte mismo. Ang mga ito ay sangkot rin sa industriya ng pagmimina, konstruksyon, serbisyong sosyal at telekomunikasyon.

Sa listahan ng The Economist nitong taon ng mga bansang pinakatalamak ang kroniyismo, ikaapat ang Pilipinas sa 22 bansa. Sa datos nito, halos lahat sa yaman ng bilyunaryo (na bumubuo sa 10% ng sa gross domestic product) ay mula sa mga sektor na talamak ang kroniyismo.

Kung pagsasamahin ang halaga ng mga emperyo ng anim na magkakapatid na Sy (mga tagapagmana ni Henry Sy Sr. ng SM Group of Companies), umaabot sa \$14.9 bilyon o tumataginting na ₱774.8 bilyon ang hawak na yaman ng kanilang pamilya.

Anim sa mga nabanggit — sina Betty Ang, ang mag-asawang Uy at ang mga Genomal — ay pumasok sa listahan sa unang pagkakataon ngayong taon.

Nakalagay sa listahan ng Forbes ang mag-asawang Grace at Dennis Uy ay nagmamay-ari ng Converge Information and Communications Technology Solutions, Inc, isang kumpanya sa telekomunikasyon. Nasa \$2.2 bilyon (₱114.4 bilyon) ang pinagsama nilang yaman.

Ang magkamag-anak naman na Genomal, na may kabuuang yaman na \$3 bilyon (₱156 bilyon) ay may-ari ng kumpanyang Page Industries na eksklusibong distribyutor ng Speedo (pananamit na pang-isports) at Jockey (pananamit na panloob) sa Asia. Ang mga Genomal ay magkapatid na Indian na may mga pabrikang nakabase sa Bangladesh. Dalawa sa kanila ay kinikilalang mga Pilipino (citizenship).

Panibagong tulak para sa importasyon ng asukal, hinarang

Abril 12, 2022

Binatikos ng National Federation of Sugar Workers ang pagpupumilit ng rehimeng Duterte na mag-import ng asukal sa darating mga buwan dahil tiyak pipinsala ito sa lokal na industriya ng asukal. Ang planong ito ang nilalaman ng Sugar Order No. 4 na nagsasaad ng kahandaan ng ahensya na mag-angkat ng 350,000 metrikong tonelada sa mga darating na buwan. Pinalitan nito ang Sugar Order No. 3 na naglaman ng katulad na planong mag-angkat ng 200,000 MT, pero pinatawan ng “temporary restraining order” ng isang korte sa Negros noong Pebrero.

Ang Sugar Order No. 4 ay nabunyag sa pagdinig sa Senado noong Abril 7.

Ayon sa NFSW, ang pag-import ng mas mataas pang bolyum ng asukal ay tiyak na wawasak sa industriya dahil ibaba nito ang pagbili ng asukal lalupa't di pa tapos ang panahon ng gilingan (milling season). "Ibangkrap nito ang maraming sugar planter, na karamihan ay maliitan," ayon kay John Milton, secretary-general ng grupo sa isang pahayag noong Abril 8.

Hinamon ng mga sugar planter ang datos na inihapag ng SRA sa pagdinig sa Senado na nagsabing magkakaroon ng kasalatan ng asukal dahil sa tinataya nitong 12% na pagbaba ng produksyon ng tubo dulot ng La Niña. Pero batay sa datos rin ng SRA, bahagya lamang bumaba (0.43%) ang produksyon ng hilaw na asukal noong Marso 22 ngayong taon kumpara sa 2021. Tumaas pa ang produksyon ng refined sugar nang 22.19% sa parehong panahon.

"Parang naghahanap lang ng dahilan ang SRA para makapag-import ng asukal kahit di naman ito suportado ng datos," ayon kay Milton.

"Hindi ang bentahan ng asukal sa mga tindahan ang ibinababa ng importasyon. Ang ibinababa nito ay ang sahod ng mga sugar workers na tumatanggap lamang ng ₱80-₱130 sa ngayon. Ibinababa nito ang kabuhayan ng maliliit na planter, na lunud na lunod na sa nakapamahal na mga input," aniya.

Hanggang ngayon, patuloy na nagbibingi-bingian ang SRA at ang Department of Agriculture sa daing ng mga sugar planter na bigyan-subsidyo ang industriya ng asukal para makaagapay sa matataas na gastos sa produksyon. Ayon sa NFSW, tatlong ulit nang tumaas ang presyo ng abono at

abot-langit na ang presyo ng langis — dalawang sangkap na esensyal sa produksyon at paggiling ng tubo.

Dagdag pa ni Milton, itinutulak ng pagbagsak ng bilihan ng asukal ang maliit na prodyuser na paupahan o ipailalim sa sistemang aryendo ang kanilang mga lupa sa luma at bagong mga asendero sa isla. “Sa Negros lamang, 70% ng mga nabigyan ng gubyerno ng lupa o mga ARB (agrarian reform beneficiaries) ay napilitan nang ipaupa sa mga asendero at komersyante ang kanilang mga lupa dahil walang silang natatanggap na subsidyo mula sa gubyerno” para sa tuluy-tuloy na produksyon.

Nagbanta naman ang United Sugar Producers Federation (UNIFED), isang samahan ng mga asendero sa Negros, na ipakukulong si Hermenegildo Serafica, pinuno ng SRA, oras na pirmahan niya ang SO No. 4. Ang UNIFED ang nagsampa ng kaso at nanalo laban sa naunang kautusan noong Pebrero. Tulad ng NFSW, binatikos din ng grupo ang bagong kautusan dahil sa epekto nito sa presyo ng hilaw na asukal. Tinawag ng mga asendero ang kautusan na isang “midnight deal” dahil para lamang ito sa benepisyo ng isang partikular na grupo.

Halos kalahati ng aangkating asukal (150,000 MT) ay tinatawag na premium grade o bottler’s grade refined sugar. Nakalaan ito sa gamit ng industriya ng sugar-sweetened beverages tulad ng mga juice at softdrink. Pinakamalaking prodyuser ng naturang mga inumin ang San Miguel Corporation na pag-aari ng kroni ni Rodrigo Duterte na si Ramon Ang.

Ang Masaker sa Tulay ng Bacong River sa Culasi

Abril 13, 2022

(Ikalawa sa serye ng tatlong artikulo) Mahigit isang buwan pa lamang ang nakararaan matapos naisiwalat sa buong mundo ang malagim na Masaker sa Sag-od sa isla ng Samar nang ginulantang ang mamamayang Pilipino ng isa pang masaker ng mga magsasaka at mangingingisda sa baybaying bayan ng Culasi, Antique sa isla ng Panay.

Sa opisyal na ulat, lima lamang ang naitalang napatay sa masaker dahil hindi nabilang ang dalawa pang mga bangkay na nakita sa ilalim ng tulay. Hindi bababa sa pito ang nasugatan.

Ilang kabataang-estudyante sa Iloilo City, kabilang si Peter Mesenas, Jr. na taga-Culasi, ang nagsikap na makaugnay sa midya sa Maynila hanggang nakaabot ito sa Radio Veritas. Isiniwalat ng nasabing radyo ang kalunus-lunos na pangyayari sa Antique.

Naganap ang masaker ilang araw makalipas ang paggunita ng United Nations sa Human Rights Day noong 1981. Noong Disyembre 19 sa taong iyon, naglunsad ng isang demonstrasyon ang mahigit 400 residente ng Culasi, na karamihan ay nagmula sa mabundok na mga barangay. Layunin nilang abutin ang munisipyo ng bayan para ipaabot sa lokal na gubyrerno ang dalawa nilang hinaing:

Una, inireklamo nila ang pagpakat ng isang bagong kumpanya ng PC sa kanilang bayan. Ayaw nila ang presensya ng mga sundalo dahil sa kanilang mga pang-aabuso, pwersahang ebakwasyon sa mga barangay na pinaghihinalaang sumusuporta sa Pulang hukbo, at mga pagkumpiska sa kanilang mga alagang hayop at iba pang ari-arian.

Ikalawa, iginigiit nila na bawasan ang sinisingil na buwis ng gubyrerno sa kanilang ibinibentang mga gulay at pananim,

karamihan mga halamang ugat. Ibinibenta ang mga ito ng mga magsasaka tuwing Linggo sa palengke ng Culasi.

Kasama sa nagmartsa ang mga magsasaka at mangingisda sa kapatagan at sa hilagang bahagi ng Culasi na maghahain din ng kanilang mga hinaing sa lokal na gubyerno. Bago makarating sa sentro ng bayan ang mga raliyista, tatlong beses silang hinarang ng mga elemento ng PC.

Sa unang panghaharang, pinatigil sila at tinanong kung sino ang lider ng kanilang grupo. “Kaming lahat ang lider,” matatag nilang sagot sa mga pasistang tropa.

Sa pangalawa, nakaabot na sila sa pambansang haywey nang muli silang sitahin ng mga sundalo. “Kaming lahat” ang muli nilang sinagot nang hinanap ang kanilang lider. Deteminado silang tawirin ang tulay sa Bacong River para abutin ang sentro ng bayan para sa kanilang protesta. Mula sa tulay, tanaw na nila ang gusali ng munisipyo ng bayan.

Habang nagmamartsa ang mga magsasaka at mangingisda, dumating ang dagdag na mga sundalo mula sa detatsment ng 315th PC Company sa pamumuno ni Lt. Leopoldo Segubre. Hinarang ng mga sundalo ang dulong hilaga ng tulay sa Bacong River ng kahoy na kawayan. Pahalang ang harang at may taas na hanggang baywang. Puno ng nakaalertong sundalo ang bahaging ito.

Tumanggi ang mga sundalo sa tulay na palampasin ang mga raliyista. Naging mainit ang palitan ng mga salita sa pagitan ng dalawang panig. Matindi ang tensyon. Pursigidong lampasan ng mga demonstrador ang harang na kawayan sa isang bansa. Sa kabilang banda, inatasan ang mga sundalo na pigilan sila sa anumang paraan.

Determinado ang mga raliyista na lampasan ang harang sa tulay. Inalis nila ang harang na kawayan para makadiretso

sila patungong munisipyo. Walang kaabug-abog na sinalubong ito ng mga sundalo ng pagratrat ng kanilang mga ripleng armalayt. Nagsipulasan sa tulay ang walang kalaban-labang mamamayan.

Nang matapos ang pangratrat, limang magsasaka at mangingisda ang nakahandusay sa tulay. Kinilala sila na sina Remigio Dalisay at ang kanyang kapatid na si Fortunato, Joel Plaquiño, Leopoldo Anos at Aquilino Castillo. Ilang araw matapos ang masaker, may nakita pang dalawang patay na bangkay sa ilalim ng Tulay ng Bacong River: isang matandang babae at isang lalaki na naaagnas na ang katawan. Hindi na naiulat ang dalawang patay na ito dahil sa takot ng kanilang mga pamilya na babalikan sila ng militar. Hindi naman bababa sa pito ang nasugatan, kabilang ang dalawang babaeng estudyante ng hayskul.

Kaagad-agad na naglubid ng kasinungalingan si Meyor Romulo Alpas at ang PC. Anila, mga kasapi ng rebeldeng NPA ang mga nagmartsa at tinangka nilang agawin ang mga baril ng PC. Gumanti lamang umano ang mga PC dahil naunahan silang magpapatok. Gayunman, walang tinamaan ni isa sa mga sundalo.

Alam ng mga taga-Culasi, kabilang ang Bise Gobernador na si Lolita Cadio, na ang mga biktima ay mga karaniwang magsasaka na nais lamang magpaabot ng kanilang mga hinaing at demanda sa gubyerno. Inireklamo ni Cadio sa pambansang awtoridad ang nangyaring masaker sa Antique.

Bunsod ng dumaraming kaso ng karahasang militar at mga abuso sa mga sibilyan sa isla ng Panay, kabilang ang masaker sa Culasi, binuo noong Enero 21, 1982 ang Panay Broad Alliance for Justice and Peace. Isa sa mga namumuno ng mga aksyong protesta sa isla laban sa diktadurang rehimeng Marcos ay ang dating Board Member ng

Sangguniang Panlalawigan ng Iloilo at brodkaster Edwin Baldago. Bago mapatalsik ang diktadurang Marcos, pinaslang si Baldago ng mga armadong taong pinaghihinalaang mga ahenteng militar.

Kinunsidera ng noo'y rehimeng Marcos na sarado at tapos na ang kaso ng masaker sa Culasi gayong isa ito sa mga hindi pa nalulutas na krimen laban sa sangkatauhan ng Armed Forces of the Philippines (AFP). Marami sa kanilang mga kamag-anak at mga kaibigan ang humihingi pa rin ng katarungan hanggang sa ngayon.

Sa kabila ng kanyang madugong rekord, na-promote pa hanggang naging isang lubos na colonel at kumander ng Guimaras Island si Segubre.

Mga EJK sa drug war ni Duterte, pinagtakpan ng mga medico-legal

Abril 13, 2022

Ipinrisinta kahapon ni Dr. Raquel Fortun ang resulta ng kanyang pag-awtopsiya sa mga biktima ng “gera sa droga” ng rehimeng Duterte. Isang mayor na kongklusyon na kanyang naabot ay ang pagduduktor sa mga death certificate ng mga biktima para palabasing namatay ang mga ito sa iba't ibang kadahilanan.

Si Dr. Fortun ang isa sa nangungunahang forensic pathologist sa bansa o isang ekspertong may kaalamang medikal para pag-aralan ang mga ebidensya kaugnay ng mga kasong ligal. Kilala si Dr. Fortun sa maraming imbestigasyon sa mga pampulitikang pamamaslang.

Sinaklaw ng kanyang imbestigasyon ang 46 na bangkay ng mga biktimang pinatay mula Hunyo 15, 2016 hanggang

Agosto 13, 2017. Muling hinukay ang mga bangkay mula Hulyo 8, 2021 hanggang Pebrero 28 ngayong taon. Isinagawa ang mga imbestigasyon sa tulong ng Project Arise ng simbahang Katoliko.

Sa kanyang ulat, isiniwalat ni Dr. Fortun na pito sa mga biktima ay pinalabas na namatay dulot ng “natural causes” tulad ng atake sa puso, pulmunya, pagkalason ng dugo (sepsis) at iba pa. Ito ay sa kabila nang may mga tama ng bala ang kanilang mga katawan. Isa sa mga biktima ay walang death certificate at isa pang di kumpleto ang datos.

“Yung isang namatay diumano sa atake sa puso ay may maraming tama ng bala sa katawan,” ayon sa duktora.

Malinaw sa mga ito ang pakikipagsabwatan ng mga duktor ng Philippine National Police at National Bureau of Investigation na itago ang ekstrahudisyal na mga pamamaslang sa mga biktima.

“Isinusugal (ng mga duktor) ang kanilang mga reputasyon, pangalan, lisensya sa “pagduduktor” sa mga death certificate,” ayon kay Fortun. Idiinin niyang bawal ito sa batas.

Gayundin, 32 sa 46 ay may mga tama ng baril at 24 ay may tama sa ulo. Tatlo sa 24 ay may palatandaan na hinampas pa sa ulo. Malinaw, ayon kay Fortun, ang layuning patayin ang mga biktima.

Dagdag dito, isiniwalat ng duktor na 17 sa 46 ay walang trabaho, walo ang walang inilagay na trabaho at ang iba ay may trabahong manwal at di regular. Marami din sa mga ngipin ng mga biktima hindi maayos, na palatandaan na hindi nagpapadentista ang mga ito. Ibig sabihin, tinarget ng pamamaslang ang “pinakamahirap sa mahihirap,” ayon kay Fortun.

Mas malala, walang plano ang estado na imbestigahan ang mga pamamaslang na ito, aniya. Binweltahan ni Fortun ang “naratibo” kung saan pinalalabas ng mga pulis na namatay ang mga biktima sa mga “buy-bust operation” gayong malinaw na sinugod at pinatay ng mga ito ang mga biktima sa loob mismo ng kanilang mga tahanan.

“Nakakabaliw ang gayong mga pangyayari,” aniya. Kinutya niya ang pahayag ni Justice Sec. Menardo Guevarra na “paiimbestigahan” ang mga dinuktor na death certificate.

“Handa ba silang pa-imbestigahan ang mga punerarya at kanilang mga medico-legal?” tanong niya. Napababalitang ang ilan sa mga puneraryang ito ay pagmamay-ari rin ng mga pulis.

Ayon naman kay Fr. Flavie Villanueva ng Project Arise, kailangang patuloy na subaybayan ang gera kontra-droga kahit ngayong panahon ng eleksyon.

“Patuloy kaming maninindigan para sa hustisya, ang aming paglalakbay kasama ang mga nabalo, hanggang matamo nila ang hustisyang nararapat sa kanila,” ayon sa pari.

Nahaharap sa pormal na imbestigasyon ng International Criminal Court si Duterte at mga upisyal sa PNP sa kasong mga krimen laban sa sangkatauhan kaugnay sa gera kontra-droga.

Pag-atake sa anak ni VP Robredo, itinuro sa tambalang Marcos-Duterte

Abril 13, 2022

Kinundena ng mga grupong kababaihan ang online na pang-aatakeng sekswal ng kampo ng tambalang Marcos-Duterte sa anak ni VP Leni Robredo na si Aika Robredo. Noong April

11, ikinalat ng mga bayarang troll ng tambalang ito ang isang pekeng bidyo ng pornographiya na kunwa'y binibidahan ng nakababatang Robredo.

Direktang itinuro ni Robredo ang kampong Marcos-Duterte bilang salarin. Aniya, hindi na siya nagulat dahil dati na siyang ginawang tampulan ng fake news ni Ferdinand Marcos Jr. Nangako si Robredo na tutugisin ang mga nagpakana at nagpakalat ng malaswang pekeng bidyo.

“Kung paano nila pinatatakbo ang kanilang kampanya ay siya rin ang magiging klase ng kanilang paggugubyerno — puno ng kasinungalingan at pambabato ng putik,” aniya. Aktibo ang kanyang anak na si Aika sa pagbabahay-bahay para sa kanyang kandidatura.

Ayon kay Rep. Arlene Brosas ng Gabriela Women’s Partylist, pinatitingkad ng atakeng ito ang katangian ng eleksyong Pilipino kung saan ang kababaihan ay “mga parausan o tampulan ng mga intrigang sekswal para palakasin ang ibang kandidato.”

Sinisi ni Joms Salvador ng Gabriela si Rodrigo Duterte sa “normalisasyon” ng lahat ng klase ng karahasan laban sa kababaihan dulot ng kanyang “rutina ng pambabastos.” Ang ganitong mga atakeng seksista at “misogynistic” (anti-babae) ay bahagi ng pamamaraang tiraniko na hindi lamang naglalayong ilihis ang atensyon ng mamamamayan mula sa mga usaping bayan, ayon kay Rep Sarah Elago ng Kabataan Partylist. “Minamaliit din nito ang boses ng kababaihan,” aniya.

Nanawagan ang Rural Women Advocates na ipagtanggol ang mga Robredo laban sa mga karahasan laban sa kababaihan. (Lahat ng tatlong anak ni Leni Robredo ay babae.) Anito, malaon nang target ng intimidasyon, iligal na pang-aaresto,

sekswal na harasment at panggagahasa ang kababaihan, laluna yaong nasa kanayunan kung saan naghahari-harian ang militar.

Ang Madugong Huwebes sa Escalante City

Abril 14, 2022

(Ikatlo sa serye ng tatlong artikulo) Bunsod ng matinding presyur ng mga demokratikong organisasyon, institusyon at personahe mula sa America at Europe, napilitan ang diktadurang US-Marcos na tapusin ang batas militar noong Enero 17, 1981.

Pero pakitang-tao lamang ito. Bahagi lang iyon ng mga hakbang upang gawing katanggap-tanggap ang rehimen niyang labis na kinamumuhian, partikular sa nagpapautang na mga dayuhang bangko. Kosmetikong hakbang ang pagbatak ng batas militar dahil nanatili pa ring suspendido ang kasulatang writ of habeas corpus sa buong bansa. Maaaring arestuhin nang walang mandamyento at walang taning na ikulong ang sinumang mamamayang maglalakas-loob na magreklamo sa mga anti-mamamayan, anti-demokratiko at pasistang pamamalakad ng rehimen.

Sa kabila ng malupit na reyalidad na ito, naglakas loob pa ring maglunsad ng mga kilos protesta ang mulat na mamamayan. Kabilang sa pagragasa ng mga demonstrasyon ang pagrali ng mga Negrosanon noong Setyembre 1985. Layon nilang isiwalat sa buong mundo sa okasyon ng ika-13 taong pagpataw ng batas militar na libu-libo sa Negros ang dumanas ng hindi makatarungang pagkakulong at walang awang pagpapahirap ng mga sundalo at mga paramilitar. Sinumang manindigan sa mga karapatang-tao tulad ng mga pari, madre, manggawang bukid, maralitang lunsod at iba pa

ay binabansagang mga “komunista,” dinudukot, pinahihirapan at pinapatay.

May espesyal na kabuluhan din ang kanilang kilos protesta dahil nagpapalakas ang mga kroning asendero ni Marcos sa pangunguna nina Roberto Benedicto at Eduardo “Danding” Cojuangco at mga alyado nito sa Northern Negros tulad ng warlord na si Armando Gustilo. Nagkamal sila ng limpak-limpak na salapi sa pamamagitan ng Philippine Sugar Commission, katuwang ang National Sugar Trading Corporation habang nabaon naman sa utang ang mga “sugar planter” (panggitnang-laki at maliliit na nagtatanim ng tubo).

Noong 1984 lamang, mahigit 190,000 manggagawa sa mga asyenda at mga sentral ng tubuhan ang nawalan ng trabaho. May isang milyong katao ang dumanas ng matinding gutom. Lumaganap ang kaalaman tungkol sa matinding kagutuman sa Negros sa nakilalang poster na nagtampok sa larawan ng halos buto’t balat na batang si Joel Abong.

Kaya buo ang isipan ng may 5,000 demonstrador sa Escalante City, Negros Occidental na kinabibilangan ng mga manggagawa sa tubuhan, mangingisda, kabataang-estudyante, maralitang lunsod, mga propesyunal at taong simbahan na magdaos ng tatlong araw na protesta simula Setyembre 18 hanggang 20, 1985.

Nagsimula ang mapayapang protesta nila sa pamamagitan ng pag-iingay sa sentrong bayan ng Escalante. Sa sumunod na araw, Setyembre 19, nagbuo ng mga barikadang-tao ang mga raliyista sa harapan ng palengke at sa papasok ng plasa ng bayan. Noong Setyembre 20, dumating sa piketlayn ang isang sasakyan ng PC-INP (Integrated National Police) at inimbita ang mga lider ng protesta sa isang negosasyon sa

loob ng munisipyo na may layong 50 metro sa piketlayn. Hindi ito pinaunlakan ng mga lider masa.

Dumating bandang tanghali ang mga trak ng bumbero at sinimulang bombahin ang piketlayn ng tirtgas at malakas na presyur ng tubig. Hindi natinag ang mga raliyista kahit pinalilibutan na sila ng mga tropa ng Regional Special Action Force (RSAF), ng Civilian Home Defense Forces (CHDF), at ng mga hindi nakilalang armadong tao.

Ihinagis pabalik ng ilang raliyista ang mga lata ng tirtgas sa mga pwersa ng paramilitar at sa plasa. Naging hudyat ito para paulanan sila ng bala ng mga armadong pwersa ng reaksyunaryong gubyrno. “Tinangkang agawin ng mga raliyista ang aming mga baril,” pagdadahilan ng mga berdugo. Niratrat nila ng mga awtomatikong riple ang mga demonstrador.

Ayon sa mga nakaligtas sa masaker na ito, nangyari ang madugong insidente ilang minuto pagkatapos makaalis ang alkalde ng bayan na si Braulio Lumayno, kasama ang warlord at dating kongresistang si Armando Gustilo at kanilang mga badigard. Nang mapawi ang usok mula sa mga putok ng isang M-60 light machine gun at mga awtomatikong riple, makitang nagkalat ang mga patay at sugatan sa plasa, sa mga kalsada at sa kalapit na tubuhan.

Umaabot sa 20 katao ang nag-alay ng kanilang buhay at mahigit tatlumpu naman ang mga sugatan. Samantala, piping mga saksi ang kongkretong pader ng isang bangko at ilang kabahayan sa harap ng munisipyo na natadtad ng mga bala. Ibig sabihin, meron talagang intensyong patayin ang mga mapayapang raliyista.

Hanggang sa ngayon, pagkalipas ng 37 taon mula ang Escalante City Massacre o ang binansagang “Bloody

Thursday” (Madugong Huwebes), hindi pa rin nabigyan ng hustisya ang mga biktima, kanilang mga kamag-anak, mga kaibigan at kakilala. Walang nakatanggap na indemnipikasyon (bayad-danyos) sa mga pamilya ng mga napatay at nasugatan.

Kabalintunaan naman na ang tatlong mababang ranggong pulis na sangkot sa masaker sa Escalante at nakulong ay nakalaya na dahil binigyan sila ng parole. Ang kumander ng RSAF naman ay idineploy sa ibang lalawigan at noong 2016 ay hinirang na isang senior superintendent (full colonel). Wala ring mga lokal na upisyal at kilalang personaheng sangkot sa insidente ang ipinatawag sa pakitang-taong Fact-Finding Commission na pinamunuan ni Ombudsman Justice Raul Gonzalez (na naging kalihim ng Department of Justice noong 2007 ng rehimeng Macapagal-Arroyo).

“Never forget!” (Huwag kalimutan) “Never again!” (Huwag ulitin)!” Ito ang mga sigaw hindi lamang ng mga Negrosanon sa partikular kundi ng mamamayang Pilipino sa kabuuan sa tangkang manumbalik sa Malacañang ang mga Marcos sa tulong ng isa pang Duterte. Hanggang sa ngayon ay hindi nila inaamin at pinagsisihan bagkus ay tinatangi o pinupuri pa ang libu-libong kasalanan ng kanilang mga pamilya sa bayan.
#

Konsulant ng NDFP at mga aktibista, iligal na inaresto

Abril 14, 2022

Magkakasunod na inaresto ng mga ahente at pwersang militar ng rehimeng Duterte ang isang retiradong konsulant pangkapayapaan ng National Democratic Front of the Philippines (NDFP) at mga aktibista sa loob ng apat na araw.

Nakapiit ngayon sa Camp Vicente Lim sa Calamba City, Laguna ang retiradong konsultant pangkapayapaan ng NDFP para sa Southern Tagalog na si Ernesto Lorenzo kasama sina Maria Fe Serrano at Plinky Longhas matapos arestuhin ng mga pulis habang nakapila sa pagpapabakuna kontra Covid-19 sa Paranaque City noong Abril 11.

Bilang konsultant ng NDFP, si Lorenzo ay may ligal na proteksyon ng Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG) na nagbibigay sa kanya ng kaligtasan mula sa mga paniniktik at pag-aresto ng estado. Mayroon siyang mga dokumento at JASIG identification number 978299 sa ilalim ng pangalang Lean Martinez.

Samantala, hindi pinayagang makabisita at magdala ng pagkain ang mga kapamilya at taong simbahan sa Camp Vicente Lim noong Abril 12. Nagdulot ito ng pangamba sa pamilya at kaibigan ng mga inaresto sa mga paglabag sa kanilang mga karapatan.

Nagprotesta naman sa Calamba City sa parehong araw ang mga grupo sa karapatang-tao para igiit ang kagyat na pagpapalaya sa kanila at ibang bilanggong pulitikal.

“Iginigiit namin ang kagyat na pagpapalaya kay Lorenzo at kanyang mga kasama,” pahayag ni Marco Valbuena, hepeng opisyal sa impormasyon ng Partido Komunista ng Pilipinas.

“Iginigiit namin sa rehimeng Duterte na wakasan ang patakaran ng panunupil laban sa mga tauhan at konsultant pangkapayapaan ng NDFP. Ang pag-aresto kay Lorenzo ay kasunod ng kamakailang pag-aresto kina Esteban Manuel sa Samar, at Edwin Alcid sa Northern Samar, at ang pagdukot at pagpaslang kay Ezequiel Daguman sa Davao del Norte noong nakaraang buwan,” dagdag ni Valbuena. Umaabot na sa 12 ang konsultant pangkapayapaan ng NDFP ang nakakulong.

Isang araw bago nito, inaresto naman sa kanyang bahay sa Cagayan de oro City si Aldeem Yañez, isang lay worker ng Iglesia Filipina Independiente (IFI). Nireyd ng mga pulis madaling araw nang Abril 10 ang kanyang bahay at sinampahan ng gawa-gawang mga kaso.

Dati nang inaresto noong Hunyo 2018 si Yañez, kasama ang 12 iba pa, sa mga paratang na may kaugnayan sa rebolusyonaryong kilusan at pagiging mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan.

Kasunod ang mga pag-arestong ito, iligal ding dinakip at ikinulong ang ikaapat na nominado ng Anakpawis Party-list noong Abril 8 sa gawa-gawang mga kaso ng illegal possession of firearms and explosives.

“Ang umiigting na mg atake ng rehimeng Duterte laban sa NDFP gayundin sa mga aktibista at tagasuporta ng oposisyon sa pulitika ay senyales ng tumitinding desperasyon nito na mangunyapit sa kapangyarihan,” saad ni Valbuena.

Panibagong panrered-tag sa isang mamamahayag, tinuligsa ng grupong NUJP

Abril 14, 2022

Kinastigo ng National Union of Journalists of the Philippines (NUJP) ang panibagong kaso ng panrered-tag laban sa isa nitong kasapi at mamamahayag na si Lian Buan noong Abril 13, gayundin ang pagbabansag sa kanilang organisasyong bilang “prenteng” organisasyon ng rebolusyonaryong kilusan.

Ayon sa grupo, nired-tag at binansagang “isa sa mga matataas na upisyal ng CPP-NPA-NDF” si Buan ng isang

anonymous na account sa social media. Tinarget si Buan ng red-tagging matapos siyang magpost sa social media ng pananaw laban sa pagpapasara ng rehimeng Duterte sa ABS-CBN na malaki sana ang maitutulong nitong panahon ng bagyong Agaton.

Malaon nang tinarget ang grupo ng mga mamamahayag ng red-tagging dahil sa paninindigan ng mga kasapi nito at kritikal na pagbabalita tungkol sa gubyernong Duterte.

“Ang paggigiit para sa karapatan sa pamamahayag at pagsusulong ng kagalingan ng manggagawa sa midya ay mga adhikaing bahagi ng demokrasya na ating tinatamasa,” ayon sa pahayag ng NUJP.

“Ang pangrered-tag sa NUJP, mga kasapi nito at kanilang katrabaho sa midya ay nagmumula sa pinakamataas, ang Palasyo, hanggang sa pinakamababa, na mula sa mga anonymous na mga akawnt sa social midya...,” dagdag ng NUJP sa pahayag.

Kamakailan, kinastigo rin ng grupo ang tagapagsalita ng NTF-Elcac na si Lorraine Badoy dahil sa panreredtag sa midya. Ani Badoy, sangkot umano ang midya sa rebolusyonaryong kilusan dahil hindi nito iniuulat ang mga “nabuwag na mga larangan” ng Bagong Hukbong Bayan habang iniuulat nila ang sandamakmak na mga kasong isinampa ng mga progresibong grupo laban sa kanya sa mga ahensya ng gubyerno.

Noong nakaraan taon, sinuportahan din ng grupo ang pagsasabatas ng panukala sa Senado para parusahan ang red-tagging at pagbabasura sa malupit na Anti-Terrorism Law.

“Kadalasang humahantong sa harasment at pandarahas ang red-tagging laban sa mga target nito at sinusuportahan ng

NUJP ang lahat ng mga hakbng na makapagbibigay- proteksyon sa mga mamamahayag laban sa mga bantang ito at papanagutin ang mga gumagawa nito,” ayon sa pahayaag ng grupo noong Marso ng nakaraang taon.

Kasapi at upisyal ng NUJP si Lady Ann Salem, patnugot ng Manila Tody, na naging biktima ng red-tagging at ikinulong sa gawa-gawang mga kaso gamit ang isang hindi balidong mandaymento.

Kahit Semana Santa, AFP nanganyon sa Agusan del Norte

Abril 15, 2022

Walang sinasanto ang mga sundalo ng Armed Forces of the Philippines (AFP) sa panibagong serye nito ng panganganyon malapit sa sibilyang komunidad sa Palo 12, Barangay Poblacion 2, Santiago, Agusan del Norte nitong Huwebes.

Anim na beses na kinanyon ng 29th IB ang mabundok na bahagi ng komunidad na nagdulot ng takot sa mga sibilyan. Dahil sa panganganyon, nataboy at napalayas ang mga maliliit na minero sa lugar.

Ayon sa ulat ng Lingkawas, panrehiyong publikasyon ng Northeastern Mindanao, marami ang bumabang malilit na minero mula sa panning area pabalik sa sentrong barangay at lungsod dahil sa takot. Tinatayang aabot sa 50% sa mga residente sa nasabing bayan ay naghahanapbuhay sa panning area.

Kinanyon ng 29th IB ang lugar matapos bigwasan ng isang yunit ng Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Agusan del Norte

ang 40 elemento ng mga sundalo. Dalawa ang paunang ulat na kaswalti sa armadong aksyon ng BHB.

Sa panahon ng tradisyunal na paggunita ng mga Katolikong Pilipino sa Semana Santa, nagpapatuloy ang mga operasyong militar at kombat sa mga kabundukan na gumagambala at bumabasag sa kapayapaan ng mga komunidad.

Tatlong kababaihang magsasaka, ilegal na inaresto sa Pampanga

Abril 16, 2022

Ilegal na inaresto sa isang operasyong overkill at kubkob ng magkasamang puwersa ng militar at pulis ang tatlong kababaihang magsasakang kasapi ng grupong Bayan Muna noong Abril 13 sa Barangay Mawaque, Mabalacat, Pampanga.

Kinilala ang tatlo bilang sina Maria Teresa Buscayno, Erlinda David, at Evelyn Munoz na pawang may edad na. Ayon sa Karapatan-Central Luzon, ang tatlo ay deka-dekada nang nagtataguyod sa interes at kagalingan ng mga mangingisda, katutubo, manggagawang bukid, magsasaka at maralita.

Hindi bababa sa 15 yunit ng pulis at militar ang kabilang sa nag-operasyon para tugisin at arestuhin ang tatlong kababaihan. Kabilang sa mga ito ang Mabalacat CPS, CIDG Pampanga PFU, CIDG RFU3, RID PRO3, 7IDPA, PIU Pampanga, RMFB3 TSC SWAT, 302nd MC RMFB3, 22nd SAC, SAF, 1st and 2nd PMFC, Pampanga PPO, 1st PMFC Tarlac PPO, PIU Tarlac, at RIU3, sa pamumuno ni PLTCOL Heryl L. Bruno, COP-Mabalacat CPS.

Sinampahan ng illegal possession of firearms sina David at Buscayno. Si Munoz ay inaakusahang kalihim ng komite ng

Partido Komunista ng Pilipinas sa rehiyon at sinampahan ng kasong pagpatay.

Ayon sa grupong nagtatanggol sa karapatang-tao, “imbes kilalanin ng estado ang naging mabubuting kontribusyon sa mamamayan ng mga makabayang partylist, gawa-gawang kaso, arbitraryong pag-aresto, at paglabag sa kanilang batayang karapatan ang isinusukli ng rehimeng numero unong human rights violator.”

Sa pag-aresto sa tatlong kababaihan sa Pampanga, umaabot na sa walo ang ilegal na inaresto ng mga pwersa ng estado sa loob lamang ng anim na araw. Noong Abril 11, inaresto habang nakapila para magpabakuna sa Paranaque City sina Efren Lorenzo, Maria Fe Serrano at Plinky Longhas. Bago sila, inaresto sa Nueva Vizcaya si Isabelo Adviento ng Anakpawis Partylist noong Abril 8 at sa Cagayan de Oro si Aldeem Yanez ng Iglesia Filipina Independiente noong Abril 10.

Dagdag nito, sa parehong panahon din noong nakaraang taon sinalakay ng mga armadong pwersa ng rehimen ang mga upisina ng progresibong organisasyon sa Central Luzon. Sa binansagang “Huli Week, ilegal na inaresto sina Florentino ‘Pol’ Viuya Jr. at ang lider magsasaka na si Joseph Canlas. Tinaniman sila ng mga ebidensya, at sinampahan ng mga gawa-gawang kaso.

Nakakulong pa hanggang ngayon si Viuya Jr. Si Canlas ay namatay sa kulungan dulot ng pagpapabaya ng mga pulis sa kanyang kalusugan.

Panawagan ng mga progresibong grupo ng Central Luzon na kagyat palayain ang tatlong kababaihan dahil wala silang mga sala. Ipinababasura nila ang gawa-gawang mga kasong isinampa sa tatlo.

“Sa ating mga nagmamahal sa kapayapaan, nagtatanggol sa karapatan, at naghahangad lamang ng makabayang pagbabago—ng gobyernong tapat na angat buhay lahat sama-sama nating muling idiin—na ang maglingkod sa mga magsasaka ng bayan ay hindi kailanman gawaing terorismo,” hamon ng Karapatan-CL.

Pagbasura sa SIM registration, aprubado ng mga grupo

Abril 18, 2022

Aprubado sa mga demokratikong organisasyon ang pag-veto o di pagpapatibay ni Rodrigo Duterte sa “SIM card registration bill” na panukalang batas na mag-oobliga sa mga tao na irehistro ang kanilang pangalan sa paggamit ng serbisyong pangtelekomunikasyon at paglikha ng akawnt sa social media.

“Ikinagagalak namin ang pag-veto sa SIM card Registration Bill kahit pa alam naming nagpapatuloy mga atake ng estado sa aming pribasiya kahit wala ang batas na ito,” ayon kay Renato Reyes, pangkalahatang kalihim ng Bayan. Ang pag-obliga sa mamamayan na irehistro ang kanilang numero at mga social media account ay isang porma ng sarbeylans ng estado at hindi ito nakapipigil sa krimen, aniya.

Kung nais ng estado na itigil ang paglaganap ng mga anonymous troll account, unahin ni Duterte ang pagbuwag sa sarili nitong mga troll farm, dagdag ni Reyes. Dapat pigilan nito ang mga may-ari ng mga akawnt na ito ang mga atake tulad ng redtagging. Dapat ding harapin ng rehimen ang mga reklamo sa pang-aatake sa mga website ng mga nagtatanggol sa mga karapatang-tao at sa midya.

“Ang malaking problema ay direkta at di direktang nakikinabang ang gubyerno sa mga kriminal na aktibidad sa online,” aniya.

Hindi pinirmahan ni Duterte ang panukala noong Abril 15 dahil hindi umano siya sang-ayon sa ipinasok na pagpaparehistro sa mga akawnt sa social media, ayon sa pahayag ng Malacanang. Ang probisyong ito ay wala sa orihinal na panukala at isiningit lamang ng Senado.

Ikinagalak din ng mga organisasyong nagtataguyod ng pribasiya at kalayaan sa internet ang pagbasura ni Duterte sa panukala. Kabilang dito ang grupong democracy.net na tumutol sa panukala dahil gagawin nitong kriminal ang karapatan sa anonymity at pseudonimity (paggamit ng ibang pangalan) sa internet.

Botohan para ibalik ang open-pit mining sa South Cotabato, naantala

Abril 19, 2022

Hindi natuloy ang nakatakdang botohan sa pamprubinsyang gubyerno ng South Cotabato kaugnay sa pagbabasura ng Environment Code kahapon, Abril 18, matapos na hindi dumalo ang walo sa 14 board member ng lokal na pamahalaan. Kabilang sa mga hindi dumalo ang tatlong nagtutulak sa pagbabasura sa lokal na tuntunin na magbibigay-daan sa panunumbalik ng open-pit mining sa prubinsya.

Ayon sa lokal na pahayagan, ang hindi pagdalo ng mga upisyal ay malamang dahil sa pagtutol ng mayorya sa panukalang pagbabasura. Tanong nito, bakit animo’y nagtataguan ang mga lokal na upisyal? Ito ba ay dahil sa nalalapit na eleksyon?

Ang panukalang pagbabasura sa Environment Code ay itinutulak ng rehimeng Duterte at ng dambuhalang kumpanyang Sagittarius Mining Incorporated. Tahasang ipinagbabawal ng naturang Environment Code ang open-pit mining operation sa prubinsya. Ang ilan sa mga nagtulak sa pagbabasura ng lokal na tuntunin ay dating mga tagapagtaguyod nito.

Dahil dito, dismayado ang mga aktibistang kontra-mina. Maraming sektor sa prubinsya ang matagal nang tumututol sa pagmimina ng SMI.

Sa araw na iyon, nagtipon sila sa Rizal Park at nagmartsa tungong kapitolyo ng Koronadal City ang mga aktibistang kontra-mina sa pangunguna ng Laban ng Masa. Dinaluhan ito ng kandidato pagkapresidente na si Leody de Guzman.

Itigil ang pagtatayo ng mga dam: Padaluyin ang mga ilog, panawagan ng mga siklista

Abril 19, 2022

Naglunsad ng “bike run” o pagbibisikleta ang mga aktibista, tagapagtanggol ng kalikasan at karapatang-tao noong Linggo, Abril 16, sa Quezon City. Panawagan nila: Let Our Rivers Flow! (Padaluyin ang ating mga ilog!) Bahagi ito ng kampanyang “Pedal For Rivers: Bikers’ Solidarity Against Destructive Apayao Dams” (Padyak para sa mga Ilog: Pagkakaisa ng mga Siklista laban sa Mapangwasak na mga Dam sa Apayao)

Ang aktibidad ay suporta sa panawagan ng mga katutubong Isnag laban sa pagtatayo ng mga dam na Gened 1 at Gened 2 sa Ilog ng Apayao-Abulog sa prubinsya ng Kalinga. Ilulubog ng mga dam na ito ang hindi bababa walo sa 22 na apektadong barangay, gayundin ang sagradong libingan ng

kanilang mga ninuno. Ang pagtatayo ng mga ito ay matagal nang nilalabanan ng mga Isnag. Gayunpaman, ipinagkaloob ni Rodrigo Duterte ang permit para ituloy ang pagtatayo nito sa Pan Pacific Renewable Power Philippines Corporation, isang kumpanyang nakapailalim sa San Miguel Corporation.

Paunang aktibidad din ito sa ika-38 taon ng Cordillera Day na nakatakdang magkasabay na gugunitain sa Metro Manila at Cordillera sa Abril 24. Ang naturang araw ay makasaysayan para sa mamamayan ng Cordillera. Ayon sa Cordillera People's Alliance, ang organisador nito, paggunita ito sa araw ng pagkamartir ni Macli-ing Dulag, na pinatay ng diktadurang Marcos dahil sa pagtatanggol niya sa lupang ninuno laban sa pagtatayo ng isa ring dam, ang proyektong Chico Dam noong dekada 1970.

Unang ginunita ang araw na ito bilang Macli-ing Memorials noong 1981. Mula noon, taunan na itong ginugunita ng CPA bilang Cordillera Day.

“Nakapaloob sa kritikal na mga araw ang Cordillera Day ngayong taon,” ayon sa CPA. “Isang krusyal na pagkakataon ang parating na eleksyon sa Mayo para itakda kung saan tayo patungo bilang bansang batbat ng maraming krisis.”

Para sa mamamayan ng Cordillera, di maitatangi ang pagkakahalintulad ng mga rehimen ng diktadurang Marcos at ni Duterte. “Makikita ito sa lantarang agresyon sa aming mga lupa sa ngalan ng pag-unlad, mas malalalang pang-aatake sa aming mga karapatang-tao at pinatinding maniobra para magkalat ng maling impormasyon at rebisahin ang kasaysayan.”

Isang pagkatataon ang Cordillera Day ngayong taon para sa mamamayang Cordilleran sa anim na prubinsya at yaong nakabase sa Metro Manila, kasama ng malawak na

mamamayang Pilipino, na ipakita ang kanilang pagkakaisa para sa oposisyong pulitikal at isulong ang adyenda ng mamamayan sa eleksyon, ayon pa sa grupo.

Bago nito, kaisa ang CPA sa pandaigdigang Day of Action for Rivers and Against Dams noong Marso 14. Ginunita ang araw na ito sa buong mundo bilang protesta sa mga proyektong planta para sa hydro-power, operasyon ng mina, paghuhukay para sa langis at polusyon na pumapatay sa mga ilog.

Ang aktibidad, na nilahukan ng iba't ibang grupo sa mundo, ay nagbigkis sa mga grupong katutubo at mga tagapagtanggol ng kalikasan at karapatang-tao para “bawiin ang mga ilog sa isang laban para sa kinabukasan.” Kasabay nito ang pagdependa sa mga karapatan ng mga katutubo para sa kanilang mga lupa at katubigan.

16 kaso, isinampa laban sa tagapagsalita ng NTF-Elcac

Abril 20, 2022

Umaabot na sa 16 na kaso ng pang-aabuso sa kapangyarihan, electioneering at iba pang kasong administratibo ang isinampa kay Dr. Lorraine Badoy-Partosa, tagapagsalita ng NTF-Elcac, kilalang isa sa pangunahing red-tagger ng rehimeng Duterte. Ang mga kaso ay isinampa sa iba't ibang ahensya at upisina ng estado.

Hinihingi ng mga kasong isinampa ng mga grupo na suspendihin si Badoy sa kanyang pusisyon sa gubyerno at iutos na itigil na ang paninira at panrered-tag sa mga organisasyon. Nais din ng ilang nagsampa na tanggalan siya ng lisensya bilang duktor.

Pinakahuli sa mga nagsampa si Roberto de Castro ng Bagong Alyansang Makabayan ngayong araw, Abril 20.

Kahapon, isinama ng National Union of People's Lawyers (NUPL) ang "motion for contempt" laban kay Badoy sa Court of Appeals matapos ang pakikipagpanayam nito kay Maj. Gen. Jovito Palparan na nakakulong sa National Penitentiary. Hinatulan ng habambuhay na pagkakakulong si Palparan sa kanyang papel sa pagdukot at pagdesaparaside sa dalawang mag-aaral ng University of the Philippines noon 2006.

Noong araw ding iyon, nagsampa ng kaso ang mamamahayag na si Maria Ressa ng Rappler sa upisina ng Ombudsman matapos siyang paulit-ulit na bastusin at malisyosong iugnay sa armadong rebolusyonaryong kilusan. Hinikayat ni Ressa ang Ombudsman na patawan ng parusa si Badoy bilang pampublikong upisyal ng guberno.

Sa Ombudsman rin nagsampa ng kaso noong Abril 13 si Zena Bernardo, ina ng tagapagtatag ng Community Pantry PH na si Ana Patricia "Patreng" Non. Nired-tag ni Badoy, ng mga pulis at militar, si Patreng at ang kauna-unahang pantry na nagdiwang ng isang taong anibersaryo noong Abril 15.

Noong Abril 11, naghain ng reklamo ang Alliance of Health Workers (AHW) sa Ombudsman at sa Professional Regulation Commission (PRC) kasabay ng panawagang isuspinde at kalaunan ay tanggalan ng lisensya si Badoy bilang duktur. Niredtag din ni Badoy ang mga manggagawang pangkalusugan dahil sa kanilang paggigiit ng makatarungang kumpensasyon sa gitna ng pandemya.

Naghain din ng reklamo ang mga grupo sa paggawa, mga mangingisda, magbubukid at maralita noong Marso 30.

Nagsampa rin ng kaso ang kampo ni Leni Robredo, kandidato sa pagkapresidente, matapos akusahan ni Badoy

na may “sabwatan” ang kanyang kampo sa armadong rebolusyonaryong kilusan. Ang ilan pang nagsampa ng kaso ay mga guro sa ilalim ng Alliance of Concerned Teachers at grupo ng mga lider-kabataan mula sa iba’t ibang pamantasan.

Samantala, nagsampa rin ng kaso ang blokeng Makabayan sa Commission on Elections laban kay Badoy sa paglabag sa Omnibus Election Code sa paninira sa mga progresibong partido at pagdawit sa kanila sa armadong rebolusyonaryong kilusan.

Sunud-sunod ang pagsasampa ng mga kaso laban kay Badoy matapos paigtingin niya, ng NTF-Elcac at mga ahensya ng gubyrerno ang redtagging sa mga grupong maka-Kaliwa na aktibo sa kampanya ng tambalang Leni-Kiko. Nang magsimulang lumawak ang suporta sa tambalan, si Leni Robredo na mismo ang niredtag ng mga ito. Bahagi ito ng sistematikong pag-atake sa kampo ng mayor na oposisyon sa tambalang Marcos-Duterte sa eleksiyong 2022.

Pinakaunang nagsampa ng kaso ang Ibon Foundation noong Pebrero 2020 laban kay Badoy, dating NTF-Elcac spokesperson Lt. Gen. Antonio Parlade, at National Security Adviser Hermogenes Esperon Jr. Sinundan ito ng apat na iba pa noong Disyembre 2020.

Talaan ng mga personaheng nagsampa ng kaso kay Lorraine Badoy:

1. Ibon Foundation sa Ombudsman, Pebrero 2020
2. Karapatan sa Ombudsman, Disyembre 4, 2020
3. Kabataan PL sa Ombudsman, Disyembre 7, 2020
4. NUPL sa Ombudsman, Disyembre 9, 2020
5. Altermidya sa Ombudsman, Disyembre 18, 2020 6, 7, 8. Kabuuang 26 na indibidwal, kabilang sina

Raymond Palatino, kapatid ni Dr. Natividad Castro na si Delfin Castro, mga lider-estudyante, guro, aktibista, myembro ng relihiyosong grupo, at iba pa ang nagsampa ng tatlong magkakahiwalay na reklamo laban kay Badoy sa Ombudsman, Marso 23, 2022

6. Makabayan Bloc sa COMELEC, Marso 25, 2022
7. Makabayan, Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, Amihan National Federation of Peasant Women, Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas sa Ombudsman, Marso 30, 2022
8. Alliance of Health Workers sa Ombudsman, Abril 11, 2022
9. Manggagawang pangkalusugan sa PRC, Abril 11, 2022
10. Zena Bernardo, Community Pantry PH sa Ombudsman, Abril 13, 2022
11. NUPL sa Court of Appeals, Abril 19, 2022
12. Maria Ressa ng Rappler sa Ombudsman, Abril 19, 2022
13. Roberto de Castro ng Bayan sa Ombudsman, Abril 20, 2022

Antolohiyang Ulos, lumabas na

Abril 20, 2022

Lumabas na ang ginintuang isyu ng Ulos (Disyembre 2018 at Marso 2019), ang pangkulturang dyornal ng pambansa-demokratikong kilusan sa pangangasiwa ng ARMAS (Artista at Manunulat ng Sambayanan) sa pamamatnubay ng Partido Komunista ng Pilipinas (Marxismo-Leninismo-Maoismo). Malugod na ihinahandog ng ARMAS ang antolohiyang ito sa ika-50 anibersaryo ng dakilang partido ng uring

proletaryado at ng pangunahing armadong organisasyon nito, ang Bagong Hukbong Bayan.

Bilang pagsisimbolo ng 50 taong buhay-at-kamatayang pakikibaka, nilalaman ng ginintuang isyu na ito ang 50 piling tula, awit, sanaysay, kwento at iba pang naratibo, at mga likhang sining ng mga kilalang manunulat at artista tulad nina Eman Lacaba, Romulo Sandoval, Kris Montañez, Jose Maria Sison, Alan Jazmines, Wilfredo Gacosta, Servando Magbanua, Kerima Lorena Tariman, Mayamor, Alice Guillermo, Neil Doloricon, Parts Bagani, Silvia Madiaga at iba pang mga kadre ng Partido, Pulang kumander at mandirigma at organisador ng masa. Maaaring i-download ang inyong kopya sa Philippine Revolution Web Central (cpp.ph).

Inianunsyo rin ng Patnugutan ng Ulos na bukas ito sa pagtanggap ng mga akdang literatura at likhang sining para sa Ulos 2022. Maaari lamang na ipadala ninyo ang inyong kontribusyong akda o likha sa cppinformationbureau@protonmail.com.

Mga sundalo, naghahasik ng lagim sa Agusan del Norte

Abril 20, 2022

Mula Pebrero hanggang ikalawang linggo ng Marso, walang tigil ang 29th IB sa paghahasik ng terorismo laban sa mga sibilyan sa mga baryo sa Santiago at Jabonga, Agusan del Norte. Bahagi ito ng kampanyang kontra-insurhensya ng rehimeng Duterte.

Sa Santiago, sinalakay ng mga elemento ng 29th IB noong Marso 15 ang mga bahay ng mga minero sa Sinamparong sa Mt. Manhupao. Hinalughog nila ang mga bahay at

inakusahang mga suporter ng BHB ang mga nakatira rito. Ginulo nila ang gamit at pinaghahagis pati ang mga alagang manok.

Bago nito, noong Marso 3, kinordon at nilimitahan sa 5 kilong bigas lamang ang pwedeng bilhin ng mga residente sa Palo 11, Barangay Poblacion sa parehong bayan. Pinipipirma at minomonitor din ang mga minerong pumapasok sa panning area ng Mt. Manhupao. Isang sibilyan ang pinaputukan ng kumander ng detachment ng CAFGU sa lugar.

Noong Pebrero 22, pitong minero ang iligal na inaresto at tinortyur sa Mt. Manhupao. Pinagbantaan sila para pigilang magsalita tungkol sa pangyayari.

Noong Pebrero 20, sinalakay at niransak din ng mga sundalo ang tatlong bahay sa Sinamparong, Mt. Manhupao. Noong Pebrero 16, inakusahan ng mga sundalo ang minerong si Mario Montel na sumusuporta sa BHB dahil lamang may nakaimbak siyang pagkain sa isang tunnel mine. Aniya, ang pagkain ay suplay niya at iba pang minero habang nasa panning erya.

Sa Jabonga, nilimitahan ng 29th IB ang bigas na maaaring bilhin ng mga residente matapos sila akusahan na mga tagasuporta ng BHB. Tuwing umaga lamang din sila pwedeng bumili. Ang maliliit na tindahan sa lugar ay pinagbawalan na magtinda ng bigas sa mga sityo at komunidad ng Lumad at magsasaka.

Pamamaril sa grupo ng mga Lumad at ni Ka Leody sa Bukidnon, umani ng kundenasyon

Abril 20, 2022

Kinundena ng maraming grupo, kabilang ang Partido Komunista ng Pilipinas, ang pamamaril ng mga bayarang goons ng pamilyang Lorenzo sa grupo ng mga Lumad at sa grupo ng kandidato sa pagkapangulo na si Ka Leody de Guzman, sa Barangay Butong, Quezon sa Bukidnon noong Abril 19.

Papunta ang mga Lumad na kabilang sa Kiantig Manobo-Pulangihon Tribal Association sa kanilang lupa para muling okupahin ang 4-ektaryang lupain doon nang paputukan sila. Lima ang napabalitang nasugatan sa 15-minutong pamumutok. Nakunan ng bidyo at naibrodkas ang insidente ni David D' Angelo, kandidato pagkasenador, habang nagaganap ito.

“Ang karahasang ito ay hindi lamang lantarang paglabag sa election gun ban,” ayon sa grupong Karapatan. “Ito ay walang kahihiyang pang-aatake na ang layunin ay takutin ang katutubong Manobo-Pulangiyon na naggigiit sa kanilang mga karapatan sa lupang ninuno laban sa pang-aagaw ng lupa.”

Kinundena rin ni Neri Colmenares ang pamamaril. “Walang lugar ang ganitong klaseng dahas sa ating lipunan, may eleksyon man o wala,” aniya. “Kailangan pigilan ang ganitong sistemang nanggigipit sa ating mga katutubo, at marapat na kilalanin ang kanilang karapatan sa kanilang lupang ninuno.”

Sa harap nito, nanawagan ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA) para sa kagyat na pag-aresto sa mayor ng Quezon na si Pablo Lorenzo III na siyang tinuturong amo ng mga bayarang goons. Si Lorenzo rin ang itinuturong utak sa pagpaslang kay Renato Anglao, noo’y pangkalahatang kalihim ng Tribal Indigenous Oppressed Group Association o Tindoga noong Pebrero 3, 2017. Inagaw ng pamilyang

Lorenzo ang noo'y lupang ninuno ng mga taga-Tindoga na ginawang Montalvan Ranch ng meyor.

“Kung gaano kahaba ang kasaysayan ni Lorenzo ng pandadahas sa mga katutubo ng Bukidnon para agawin ang kanilang lupa, gayundin kahaba ang kasaysayan ng pagbubulag-bulagan ng National Commission on Indigenous Peoples sa pang-aapi ng mga landgrabber sa kanila,” ayon kay Ka Tonying Flores, pinuno ng UMA.

Ayon pa sa UMA, mahalagang itampok ang usapin ng lupa sa eleksyon. “Ang kawalan ng lupa ay isyung kinakaharap ng malawak na sektor ng anakpawis, at ang kagutumang hatid nito ay suliraning kinakaharap ng buong bansa,” anito. “Hindi dapat takasan ng mga kandidato ang usapin ng tunay na reporma sa lupa, kabilang ang pangangalaga nito sa mga lupang ninuno.”

Ayon sa PKP, ang pamamaril sa grupo ng mga Lumad at kay de Guzma ay hindi isang isolated na kaso. “Ang mga lupang ninuno ng mga grupong Lumad sa Mindanao, gaya ng iba pang grupong minority, ay marahas na inaagaw at dinarambong ng malalaking kumpanya sa mina at plantasyon, at para bigyan-daan ang mga proyektong ekoturismo, enerhiya, dam at iba pang imprastruktura.”

Piket laban sa proyektong incinerator sa Davao, hinaras

Abril 20, 2022

Hinaras ng mga pulis ng Davao City ang protesta ng Panalipdan Youth, isang grupong maka-kalikasan, sa harap ng Sangguniang Panglunsod ngayong araw, Abril 20. Isinagawa ang protesta para tutulan ang panukalang proyekto ng syudad na Waste-To-Energy Incineration.

Sa bidyo na ipinost ng Himati sa social media, makikitang pilit na itinataboy ng nga pulis ang mga demonstrador na nakatayo sa harap ng gusali at may hawak na mga plakard. Maririnig ang paggigiit ng kabataan ang kanilang karapatan na ilunsad ang kanilang “silent protest.” Ang Himati ay upisyal na publikasyon ng University of the Philippines-Mindanao.

Tinututulan ng grupo ang planong itayong incinerator sa Barangay Biao Escuela, isang komunidad na agrikultural sa loob ng syudad. Ang incinerator ay isang aparato para sa pagsusunod ng basura sa matataas na temperatura hanggang ito ay maging abo.

Ayon sa grupo, magdudulot ng masamang epekto sa kalusugan ng mga residente sa barangay ang naturang proyekto. Apektado rin nito ang kabuhayan ng mga impormal na manggagawa sa basura. Dala ng naturang mga grupo sa social media ang # NoToDavaoWTE at #GoforZeroWasteDavao.

“Direktang labag ito sa Clean Air Act, Renewable Energy Act, and Ecological Solid Waste Management Act at wala rin itong environmental compliance certificate,” anito. “Umiinit ang mundo dahil sa pandarambong sa kapaligiran sa tulak ng pagkahayok ng mga kumpanya. Obligasyon naming kumilos ngayon na!”

Huling kasong diskwalipikasyon laban kay Marcos Jr., ibinasura ng Comelec

Abril 21, 2022

Kagaya ng inaasahan, tuluyan nang ibinasura ng Commission on Elections (Comelec) nitong Agosto 20 ang huling kasong diskwalipikasyon laban sa dating senador na

si Ferdinand Marcos Jr. bilang kandidato sa pagkapangulo sa darating na halalan. Inihain ang pangatlo at huling kasong diskwalipikasyon ng isang grupong Ilocano.

Ibinatay ang pagsampa ng mga kasong diskwalipikasyon laban kay Marcos Jr. sa hatol ng Regional Trial Court sa Quezon City noong 1993. Nahatulang nagkasala si Marcos Jr. sa hindi pagbayad ng kanyang income tax o buwis mula 1983 hanggang 1985 noong siya'y naging bise gobernador at bandang huli ay gobernador ng Ilocos Norte.

Anang mga nagpetisyon, ang hindi niya pagbayad ng buwis ay isang kaso ng “moral turpitude” ng isang upisyal publiko na nagdidiskwalipika sa kanya sa pagtakbo o paghawak ng pusisyon sa gubyerno. Ang “moral turpitude” ay isang akto o gawi na lumalabag sa sentimyento o tinatanggap na kalakaran sa isang komunidad tulad ng pagbayad ng buwis sa gubyerno bilang isang mamamayan, laluna kapag siya ay isang upisyal ng gubyerno.

“Hindi kami kumbinsido sa kanilang argumento”, sabi ni Commissioner Socorro Inting, ang pinuno ng Comelec First Division. Sa 10-pahinang desisyon ng First Division, sinabi nito na hindi mali ang hindi pagbayad ni Marcos Jr. ng kanyang mga buwis.

Noong Pebrero 10, ibasura ng Commission First Division, sa pamumuno ni Commissioner Aimee Ferolino, ang unang kasong diskwalipikasyon na isinampa ng Campaign Against the Return of the Marcoses and Martial Law (CARMMA) at ng iba pang demokratikong grupo.

Ayon kay Bonifacio Ilagan, tanyag na dramatista at convenor ng CARMMA, “Pinagtibay lamang ng nasabing desisyon ang aming mga pagdududa tungkol sa integridad ng Comelec at ng prosesong elektoral.” Malinaw na ang pinakahuling

desisyon ng Comelec sa kasong diskwalipikasyon ni Marcos Jr. ay nagbigay pabor sa kanyang kandidatura.

Dati nang ibinunyag ni dating Commissioner Rowena Guanzon na nakisawsaw sa pagdedesisyon ng Comelec ang isang maimpluwensyang senador na malapit kay Duterte at idolo rin nito ang diktador Marcos.

Nang magkaroon ng mga bakante ang Comelec dulot ng pagretiro ng ilang komisyoner, pinuno ito ni Duterte ng kanyang mga tauhan na tubong Davao City tulad nina Inting, Ferolino at Marlon Casquejo. Dahil dito, lalong tumibay ang paniniwala ng CARMMA na hindi magiging malaya at patas ang halalan.

Partido Komunista sa Turkey, nakatakdang magdiwang ng ika-50 taong anibersaryo

Abril 21, 2022

Nakatakdang ipagdiwang ng rebolusyonaryong mamamayan ng Turkey at Turkish Kurdistan ang ika-50 taong anibersaryo ng Communist Party of Turkey – Marxist Leninist (TKP-ML) sa Abril 24 ngayong taon. Bilang paggunit sa okasyon, naglabas ng pahayag ang Komite Sentral nito na pinamagatang “Ang ating 50-taong pakikibaka ang ating kapasyahang magtagumpay! Mabuhay ang ika-50 anibersaryo ng ating Partido, ang TKP-ML!”

Anito, nakamit ng TKP-ML “ang mahahalagang tagumpay sa panahong ito na matagal para sa isang tao pero maiksi para sa makauring pakikibaka at kasaysayan ng mga lipunan. Nagkaroon ito ang mga pagkatalo at pag-atras. Pero hindi nito kailanman binitawan ang pagsusulong sa rebolusyon, sa paggiit sa digmang bayan at ang pangangailangan para sa armadong paglaban.”

Binati ng Komite Sentral ang mga organisasyon ng Partido — ang hukbang bayang TIKKO (Hukbong Mapagpalaya ng mga Manggagawa at Magsasaka), ang kababaihan at LGBTI+ mula sa Communist Women’s Union (KKB), at ang kabataan mula sa Marxist-Leninist Youth Union of Turkey.

“Ipinanganak ang ating Partido sa panahon ng pag-igting ng pakikibaka ng uring manggagawa, magsasaka at kabataan, laluna ng mga estudyante, laban sa imperyalismo, kapitalismo, pyudalismo, pasismo, patriyarkiya at lahat ng klaseng reaksyon sa Turkey at Turkish Kurdistan,” ayon sa pahayag. Sinabi itong ang tagapagtatag ng TKP-ML na si Ibrahim Kaypakkaya ay mahigpit na tumalima sa prinsipyo ng pagiging rebolusyonaryo sa praktika at direktang pinaunlad ang teorya sa praktika, na nagresulta sa pagkakatatag ng Partido sa solidong pundasyon.

“Ito ang dahilan kung bakit ang ating Partido... ay nakapanindigan laban sa mga atake sa ating mga kaaway sa uri mula sa loob at labas, at nakapagpunyagi sa pagsusulong ng bagong demokratikong rebolusyon.”

Habang ipinagdiriwang ng Partido ang ika-50 anibersaryo nito, ginugunita naman ng estado ng kaaway sa uri, ang pasistang Turkish, ang ika-100 anibersaryo nito. “Sa ngayon, isinadlak ng pasistang gubyerno ang uring manggagawa at aping mamamayan sa mayor na krisis sa ekonomya,” ayon sa pahayag. “Ito na ang pinakamalaking krisis sa ekonomya sa kasaysayan ng Republika, at pagkamal ng yaman ng mga nakaupo rito.”

Paliwanag ng TKP-ML, iniinda ng mamamayan sa Turkey ang laganap na disempleyo, kahirapan at gutom. Ito ay habang ang iilang “parasitiko” ay yumayaman nang yumayaman. Itinransporma ng mga pasista ang estado tungo sa isang “Narco Republic” kung saan ginagamit ang

burukrasya para sa pagbebenta ng ilegal na droga. Naglulunsad ito ng agresyon militar sa bansang Kurdistan sa loob at labas ng hangganan nito.

Pinalalaganap ng estado ang sobinismo para pagtakpan ang kahirapan at gutom na ipinapataw nito sa mamamayan. Maya't maya nitong inaatake ang Rojava at naglunsad ng komprehensibong pananalakay sa Iraqi Kurdistan. Araw-araw mayroon itong ilegal na inaaresto at ikinukulong. Puno na ang mga kulungan, at tinutortyur ang mga detenido. Nagpapatuloy ang femicide (pagpatay sa mga babae dahil sa kasarian) at hate killing (pagpatay batay sa di rasonableng pagkamuhi) laban sa kababaihan at LGBTI+. Tumindi ang pandarambong ng mga kapitalista sa kalikasan. Tumitindi rin ang mga atake sa mga refugee na bunga ng sobinismo at rasismo ng estado laban sa kanila.

Dagdag dito, natutulak ang uring manggagawa na magwelga at lumaban sa harap ng mababang pasahod, di makataong kundisyon sa paggawa at mga pamamaslang.

“Sa gitna ng mga kundisyong ito, muli kaming nangangako sa uring manggagawa, aping mamamayang anakpawis mula sa bansang Turkish-Kurdish, iba pang nasyunalidad at paniniwala: Tayo ay magtatagumpay, ang proletaryo at aping mamamayan ay magtatagumpay!”

Sa gitna ng karahasan ng Israel: Araw ng mga Bilanggong Palestino, ginunita

Abril 21, 2022

Ginunita noong Abril 17 sa iba't ibang bahagi ng Palestine ang taunang Araw ng mga Bilanggong Palestino upang iprotesta sa ilegal at di makatarungan detensyon ng 4,450 Palestino at ipanawagan sa Israel na kagyat silang palayain.

Isinagawa ang mga pagkilos sa gitna ng panibagong pag-arangkada ng mga atake ng Israel sa mga Palestino sa Jerusalem at sa kanilang mga banal na lugar tulad ng Al-Aqsa Mosque, at sa kabuuan ng Palestine.

Mula Abril 2 hanggang Abril 20, umaabot sa 19 Palestino ang pinatay ng mga armadong pwersa ng Israel. Inatake ng mga ito ang moske sa Al-Aqsa mismo sa panahon ng Ramadan.

Mula sa kanilang mga kulungan, kinundena ng mga bilanggo ang karahasan ng Israel laban sa mga Palestino . Kasabay nito, nagpasalamat sila sa lahat ng mamamayan at grupong sumusuporta sa kanilang pakikibaka. Sa isang pahayag na inilathala ng Samidoun Palestinian Prisoner Solidarity Network noong Abril 18, nanawagan ang mga detenido na palawakin at palakasin pa ang komprehensibong kilusang boikot laban sa okupasyon ng Israel sa mga lupang Palestino.

Nanawagan rin sila para sa pagpapalawak ng mga kampanya laban sa mga kumpanyang Israeli at Amerikano na nagmamanupaktura ng armas tulad ng Elbit, na nagsusuplay ng nakamamatay na armas sa gubyerno ng Israel. Ang Elbit at mga kumpanya ng armas ang sangkot sa brutal na agresyon laban sa mamamayang Palestino, laluna sa Gaza, na itinuturing na pinakamalaking “kulungan” sa buong mundo. Katambal sila ng Israel sa patakaran nito ng pamamaslang at okupasyon. (Ang Elbit rin ang isa sa nagsusuplay ng mga drone na ginagamit sa kontra-insurhensya sa Pilipinas.)

Nananawagan din ang grupo ng mga detenido na kumprontahin ang mga kilusang Zionist at mga institusyon nito sa ibayong dagat, at ang organisadong kampanyang rasista na inilulunsad ng Israel at tumatarget sa mga

tagasuporta ng mamamayan at paglabang Palestino sa buong mundo.

“Ang aming pakikibaka para lumaya ay nananatiling integral na bahagi ng internasyunal na pakikibaka laban sa mga pwersa ng kolonyalismo, imperyalismo, Zionismo at reaksyon,” ayon sa grupo ng mga bilanggo. “Tiyak na darating ang aming paglaya bilang mga bilanggo kasabay ng paglaya ng lahat ng aming mamamayan.” Tiwala silang magtatagumpay ang mamamayang Palestino na lampas 100 taon nang lumalaban sa kolonyalismo at 74 taon nang nakikibaka sa para sa paglaya at pagbabalik sa kanilang mga lupa.

Ang Abril 17 ay idineklara ring Internasyunal Day of Support for Palestinian Prisoners ng mga grupong sumusuporta sa pakikibakang Palestino sa buong mundo. Nagkaroon ng mga pagkilos sa US, Canada, Germany at France.

Ayon sa Samiduon, hindi limitado sa mga bilanggong Palestino ang panggigipit ng Israel. “Tinitugis ang kanilang mga pamilya. Ipinagkakait sa kanila ang kabuhayan na bumubuhay sa kanilang mga anak,” ayon sa grupo. Kasabay nito ay pinalalabas din silang mga demonyo at terorista.

Pekeng balita kaugnay ng “paggabay” ni Ka Joma sa kampanya ni Robredo, pinasinungalingan

Abril 23, 2022

Pinabulaanan ni Prof. Jose Maria Sison, Chief Political Consultant ng National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ang lumabas na pekeng balita kaugnay ng umano’y “paggabay” niya sa kampanya ni Vice President Leni Robredo, kandidato pagkapangulo.

Ani Ka Joma, walang katotohanan ang inilabas na artikulo ng journalnews.com.ph at sinabing hindi siya nilapitan o ininterbyu ng sumulat ng artikulo. Gayundin, sinabi na ng Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), na walang inilalabas ang publikasyon nitong Ang Bayan na artikulo na siyang “basehan” ng manunulat ng journalnews.com.ph.

Ayon pa kay Ka Joma, hindi siya nagpapayo kay Robredo pero binigyang-diin niya na naniniwala siyang si Robredo ay “higit na mas may kakayahang kanidato sa pagkapangulo kumpara kay Ferindand Jr. na walang kwalipikasyon kundi ang mangampanya gamit ang labis-labis na pera mula sa burukratikong nakaw ng yumaong pasistang diktador, si Ferdinand Sr.”

Pinasinungalingan din ni Ka Joma na nakikipagkonsultahan siya sa tagapagsalita ni Robredo na si Barry Gutierrez. Kaugnay ng naturang pekeng balita, naglabas na rin ng pahayag ang kampo ni Vice President Robredo.

Sa panig ni Marco Valbuena, Chief Information Officer ng PKP, sinabi niyang ang pekeng balitang ito ay siguradong inilabas ng kampo ni Marcos para bigyang-kredibilidad at itambol ang umano’y “koalisyon” sa pagitan ni Robredo at ng PKP.

Nauna nang itinanggi ng PKP na nakikipag-usap ito sa kahit sinumang kandidato para sa isang “koalisyong gubyerno.”

Idinadgdag din ni Valbuena na ang pakanang ito ay sa imbing layunin ni Marcos na “konsolidahin ang suporta ng anti-komunistang upisyal militar at pulis ni Duterte.”

“Ang taktika ng panrered-tag kay Robredo at kanyang mga tagasuporta ay naglalatatag ng mga batayan para sa papatinding panunupil laban sa demokratikong mga pwera,” ayon kay Valbuena.

Aniya, kaugnay din ito ng paulit-ulit na pahayag ni Duterte na nagbabanta sa “panggugulo ng mga komunista” sa panahon ng eleksyon, na maaaring gamitin para paigtingin pa ang mga pag-atake laban sa mga taga-suporta ni Robredo habang papalapit ang Mayo 9.

50 taon ng pagpupunyagi ng rebolusyonaryong kababaihan

Abril 24, 2022

Noong nakaraang Marso 18, ipinagdiwang ng rebolusyonaryong kababaihang Pilipino ang ika-50 taong anibersaryo ng pagkakatatag ng Makibaka (Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan.) Kinapanayam ng Ang Bayan ang pamunuan ng Makibaka kaugnay sa mga tagumpay at hinaharap nitong hamon:

1. Ano ang kabuluhan ng ika-50 taong anibersaryo ng Makibaka ngayong taon?

Ang limang dekada ng Makibaka ay nagpapakita ng patuloy na pagpupunyagi ng mga kababaihang Pilipino sa rebolusyonaryong pakikibaka upang baguhin ang sistemang nagsasadlak sa kababaihan sa matinding kahirapan at kaapihan. Patuloy nitong pinanghahawakan na ang awtoridad sa pulitika na kinakatawan ng imperyalismo, pyudalismo at burukrata-kapitalismo at siyang gulugod ng lahat ng iba pang sistema ng awtoridad na nang-aapi at nagsasasamantala sa kababaihan, ay dapat ibagsak upang tumungo sa ganap niyang paglaya. Pangunahing ekspresyon nito ang paglahok sa armadong pakikibaka ng kababaihang magsasaka, manggawa, petiburgesya at iba pang uri at sektor upang ipagtagumpay ang pambansa demokratikong rebolusyon sa Pilipinas.

Mula sa kaniyang pagkakatatag, pinangunahan ng Makibaka ang pagbasag sa mga ideya at kultura na ang babae ay mahina at sunud-sunuran, pantahanan o pang-alih lamang. Ipinakita niya ang lugar ng kababaihan sa pakikibaka para sa pagbabagong panlipunan. Sa mga pagawaan, komunidad, kampus at mga sakahan, maraming mga kababaihan ang nag-alay ng lakas at buhay para sa interes ng mamamayan.

Sa nakaraang 50 taon, di matatawaran ang mga nakamit na tagumpay ng Kilusan sa Pagpapalaya sa Kababaihan para tugunan ang interes at kagalingan ng kababaihang Pilipino. Nakipaglaban ito para sa mahahalagang reporma sa reaksyunaryong gubyrerno: isinulong ang mga karapatan sa paggawa, pagkilala sa mga demokratikong karapatan ng kababaihan sa kalusugan at suportang panlipunan, gayundin ang pagkalinga sa mga bata at pagkilala sa kanilang karapatan. Tuluy-tuloy ding isinusulong ang mga batas, ordinansa at iba pang patakaran upang labanan ang karahasan sa kababaihan. Sa loob ng gubyrernong bayan sa kanayunan, kinikilala ang pagkakapantay-pantay ng babae at lalaki sa lahat ng larangan, pagrespeto sa kababaihan, pagkilala sa karapatan sa loob ng pamilya at karapatan din sa diborsyo. Subalit, ang lahat ng ito ay hindi banayad na nakamit at natatamasa dahil kailangan pa rin itong iginigiit at ipinaglalaban sa patuloy na pamamayani ng pyudal-patriyarkal na kultura at sistema sa isang malakolonyal at malapyudal na lipunan.

Sa kasalukuyan, nagnanaknak ang krisis na dulot ng anim na taon ng pasistang paghahari ng Rehimeng Duterte na nangangayupapa sa dalawang among imperyalista. Isang malinaw na halimbawa ang rehimen ng nagpapatuloy na pyudal-patriyarkal na kulturang nagmamaliit at nambabastos sa kababaihan. Sa parehong kalunsuran at kanayunan, pinapasan ng kababaihan ang bigat ng krisis sa

kawalan ng trabaho, kontraktwalisasyon, di pantay na pasahod, mataas na presyo ng bilingin at serbisyo, kaakibat ng pasistang atake at paggamit ng karahasan sa kababaihan, panggagahasa upang pasukuin sa kanilang paglaban. Nagbabantang magpatuloy at sumidhi ang ganitong kaayusan kung maluluklok ang tambalang Marcos-Duterte sa posisyon. Ang ganitong kalagayan ay higit na nagpapatibay sa dahilan upang patuloy na

tanganan ng Makibaka ang kanyang tungkulin sa pagmumulat, pag-oorganisa at pagpapakilos sa mga kababaihang Pilipino at pangunahan ang paglaban ng kababaihan tungo sa kanyang ganap na paglaya.

2. Paano natatag ang Makibaka? Ano ang panlipunang kalagayan noon na nagluwal sa kanya?

Ang dekada ng 1960s ay kinatampukan ng matinding krisis sa ekonomiya at ang patuloy na pagpapakatuta ng rehimen sa US. Nagresulta ito sa pagkakabuo ng mga organisasyong masa mula sa mga kabataan, manggagawa at magsasaka. Ang mga malalaking kilos protesta ay sinalubong ng karahasan ng estado at lalong nag-ahita sa mamamayan upang mas malakihang kumilos. Noong mga unang buwang ng 1970, naganap ang tinaguriang Sigwa ng Unang Kwarto na kinatangian ng mga serye ng mga dambuhalang mga demonstrasyon ng mga kabataan at manggagawa sa ibat ibang bahagi ng bayan.

Sa ganitong kalagayan nabuo ang Makibaka o Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan. Binuo ito ng mga kabataang kababaihan katulad ni Lorena Barros, na nagmula sa iba't ibang organisasyong masa noon gaya ng Kabataang Makabayan, Samahan ng Demokratikong Kabataan at Samahang Molave. Naging bahagi din ang University of the Philippines-Nationalist Corps at ilang babaeng kaguruan ng

unibersidad sa Diliman, Quezon City. Pinagsama-sama nito ang mga kababaihang aktibista na nagsusulong ng paglaya ng kababaihan sa konteksto ng pambansang paglaya. Inilunsad ito at nagpakilala bilang organisasyon ng kababaihan noong Abril 18, 1970 kasabay ng koronasyon ng Binibining Pilipinas sa Araneta Center.

Ang mga pambansa demokratikong organisasyon ng kabataan bago pa man ang Sigwa ng Unang Kwarto ay kinikilala na ang pangangailangan para mapakilos ang mga kababaihan. Sa katunayan, mayroong kawanihan ng kababaihan sa loob ng Kabataang Makabayan nang itinatag ito noong 1964, bilang pagkilala sa partikularidad ng kaapihan ng kababaihan na kalahati ng lipunang Pilipino. Subalit, kahit na dumadami ang mga babaeng kasapiang ng mga organisasyong masa, ang mga teoretikal at praktikal na gawain kaugnay ng isyung pangkababaihan ay nanatiling limitado. Ang protesta ng Makibaka laban sa Binibining Pilipinas na nanawagan laban sa komodipikasyon ng kababaihan ang kauna-unahang pagkakataon na dinala ng pambansa demokratikong kilusan ang usaping ito. Gayundin, ang selebrasyon ng Marso 8 bilang Pandaigdigang Araw ng Kababaihan ay noong 1971 lamang naisagawa.

3. Ano ang naging papel nito sa pambansa-demokratikong kilusan?

Ang pagkakatatag ng Makibaka ay makasaysayan dahil pinangunahan nito ang pagtatayo ng isang militante at rebolusyonaryong kilusang kababaihan sa Pilipinas. Noong dekada sisenta hanggang sitenta, sa gitna ng pagtampok ng rebolusyonaryong pakikibaka ng kababaihan sa pambansang pagpapalaya tulad ng sa Byetnam at sa mga pagsusulong ng sosyalistang konstruksyon sa China, North Korea at Cuba, ay nariyan din ang mga burges peministang kilusan sa Kanluran na noo'y nagdadala rin ng panawagang

women's liberation. Ang Makibaka ang unang organisasyong pangkababaihan sa Pilipinas na nagdala ng pagsusuri na ang paglaya ng kababaihan ay makakamit sa paglaya ng bayan, at kung gayon ay nararapat na lumahok at makiisa sa pakikibaka ng inaaping uri ang mga kababaihan.

Kasabay ng mga organisasyon ng kabataan, pinalaganap nito ang anti-imperyalista, anti- pasista at antipyudal na linya at pakikibaka bilang bahagi ng kilusan sa propaganda (2nd propaganda movement). Subalit ang kaibahan ng Makibaka ay ang pagsasakongkreto nito kung paanong dinaranas ng kababaihan ang dobleng kaapihan bilang bahagi ng kanyang uri at bilang babae. Mula sa paglago ng kasapian sa mga unibersidad at kampus sa Metro Manila, nag-organisa ang mga kasapi nito sa mga pabrika, sa mga pamilihan at komunidad sa Kamaynilaan.

Sa pag-oorganisa sa mga kababaihan sa pagawaan at komunidad, kabahagi ang Makibaka sa paglutas ng mga praktikal na usaping dulot ng dobleng pasanin ng kababaihang anakpawis. Sa mga komunidad, itinayo ang Mothers Corps at Munting Paaralan ng Makibaka. Ang mga ina at kamag-anak ng mga kasapi ng Makibaka ay pinaloob sa Mothers Corps at ang mga batang bahagi ng paaralan ay inorganisa ang mga ina. Higit na lumawak ang kasapian nito sa mga manggagawa at manininda sa Leveriza kung saan nandoon ang kanilang HQ at nagtayo din sa mga komunidad sa Sampaloc, Malate at Tundo. Laman din ng mga piketlayn ng manggagawa at mga welgang bayan ang mga kasapi ng Makibaka at inabot ang mga pagawaang maraming mga kababaihan.

Pinatunayan ng Makibaka na kaya at maaari siyang gumampan ng maraming mga masasaklaw at ispesipikong tungkulin sa loob ng kilusan. Mula sa mga organisasyong masa sa kalunsuran at hanggang sa pagkilos sa BHB sa

kanayunan, gumampan ng maraming mahahalagang tungkulin ang kababaihan.

Pinangunahan ng Makibaka ang pagbasag sa mga pyudal-patriyarkal na tradisyong nagkulong sa kababaihan sa tahanan, nagtakda sa kanila bilang mga sunud-sunuran at mapagtiis sa pang-aapi at karahasan. Sa mga salita ni Lorena Barros: "The new Filipina is one who can stay whole days and nights with striking workers, learning from them the social realities which her bourgeois education has kept from her... She is a woman who has discovered the exalting realm of responsibility, a woman fully engaged in the making of history...No longer is she a woman- for- marriage, but more and more a woman- for-action."

4. Ano ang naging papel nito sa Unang Sigwa at nang ipataw ang martial law?

Kabahagi ang Makibaka sa mga malalaking protesta sa Unang Sigwa. Nagsilbi silang boses ng kababaihan sa mga rali mula 1970 hanggang sa deklarasyon ng Batas Militar. Mula sa piket sa Bb Pilipinas na nilahukan ng dating Miss International na si Gemma Cruz-Araneta, masiglang lumahok sa iba't ibang mga martsa, piket at welga ang mga kasapi nito. Nagtiyak sila ng kaayusan ng hanay, gumawa ng mga plakard at istrimer, naglabas ng mga pahayag, nanguna sa mga pulong masa at nakiisa sa mga manggagawa at magsasaka.

Sa mga unibersidad at paaralan, mabilis na lumawak ang kasapian mula sa UP Diliman tungo sa iba pang pamantasan sa Maynila. Ang pinakamalaking balangay ay sa Philippine College of Commerce (Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas sa kasalukuyan) bago pa man tumuntong sa ikalawang hati ng dekada 1970. Nakapagrekruit din ng mga kasapi mula sa St. Paul College, Maryknoll (Miriam College

ngayon), Unibersidad ng Santo Tomas at Pamantasan ng Lungsod ng Maynila.

Itinayo nito ang mga daycare sa komunidad at inorganisa ang mga kababaihan dito. Kasabay nito patuloy na ipinahayag ang pagtutol sa mga beauty pageants at fashion shows na pinabababa ang tingin sa kababaihan. Pinangunahan din nito ang paggunita ng Pandaigdigang Araw ng Kababaihan sa isang Martsa ng Kababaihan Laban sa Kahirapan noong March 8, 1971.

Lumahok ang Makibaka kasama ang mga manggagawa ng US Tobacco Corporation (USTC) sa welgang bayan sa Pandaigdigang Araw ng mga Manggagawa noong Mayo 1, 1970. Bago nito, nakiisa na sila sa mga piket na idinaos ng mga manggagawa sa USTC. Noong panahong iyon ay dumarami na ang mga kababaihang manggagawa na lumahok sa mga piketlayn at protesta. Isa na dito si Liza Baland, isang welgistang babaeng manggagawa ng Rossini's Knitwear na binaril ng mga pasistang sundalo sa protesta noong Mayo Uno sa tapat ng lumang Kongreso noong 1972.

Nang ipataw ang Martial Law noong 1972, kabilang ang Makibaka sa mga dineklarang ilegal na organisasyon. Lumahok pa ito sa isang rali sa UP Diliman na nagkundena sa pagpataw nito. Kasama ang mga kasapi ng Makibaka na kumilos nang lihim sa lunsod at nagbuo ng mga lihim na selula. Sa Kamaynilaan, sinikap nitong magtuluy-tuloy ng pag-oorganisa sa hanay ng maralitan lunsod at mangagawa sa kalunsuran. Ang paglathala ng opisyal na pahayagan na Malayang Pilipina ay sinikap magtuluy-tuloy ang produksyon. Sa paghigpit pa ng sitwasyon, maramihang pinadala ang mga kababaihan sa pag-oorganisa sa kanayunan at naging bahagi ng BHB. Nag-ambag sila ng kanilang lakas at talino sa higit na pagpapalakas ng

armadong pakikibaka. Noong 1973, naging isa sa mga tagapagtatag na organisasyon ang Makibaka ng National Democratic Front of the Philippines. Bago nahinto ang pagkilos ng organisasyon sa NCR noong 1974 ay nakondena pa nito ang Miss Universe na noong taon ay ginanap sa Pilipinas at inisponsor ng Rehimeng Marcos.

Sa Visayas, ang mga kabataang kasapi ng Makibaka ay nagpatuloy din sa pakikibaka sa panahon ng Martial Law. Ang ilang organisador nito mula sa Siliman University ang pangunahing nag-organisa sa hanay ng mga sakada ng Kanlurang Visayas. Nagkonsentra ang ilan sa mga tubuhan at sa mga maralitang komunidad sa tabing dagat ng Dumaguete gayundin sa mga plantasyon ng mga asukal sa Negros Oriental.

Nagtayo rin ng mga balangay ang Makibaka noong Batas Militar sa Mindanao. Nagkaroon ng mga kasapi ang organisasyon mula sa mga kampus sa Davao. Nagpalawak din ng pag-organisa ang kababaihan sa mga pamayanan sa bayan ng Ozamiz, Pagadian, at Dipolog. Lubog sa mga suliraning pang-agraryo ang mga komunidad na inorganisa ng Makibaka noong Batas Militar. Kung kaya batay sa mga konkretong kondisyong kanilang nasaksihan, praktikal nilang natutunan ang kabuluhan ng pagsusulong sa rebolusyong agraryo.

Subalit mahabang panahon ang kinain ng pasistang atake ng rehimeng Marcos. Mahigit isang dekada pa pagka-deklara ng Martial Law bago muling nakapagpalakas sa kalunsuran ang Makibaka.

5. Anu-ano ang mga maiinit na isyu ng mga kampanya at pagkilos na isinagawa na tumatak sa buong kilusan?

Mula sa kaniyang pagkakatatag, ang Makibaka ay nagsulong ng mga tampok na laban ng Rebolusyonyong Kilusan ng Kababaihan sa hayag. Mula nang ideklara itong iligal noong 1972, lihim itong kumikilos sa mga punong lungsod at mga sentrong urban sa ilang probinsiya at sa kanayunan, at siyang tumulong sa pagtatagumpay ng mga labang dinala nito. Sa pagdadala ng mga laban, nailapit ng Makibaka sa malawak na masa ng kababaihan ang rebolusyonyong landas ng pagwawaksi sa mapang-api at mapagsamantalang sistema.

Ilan sa mga kampanyang inilunsad ay ang:

- Paglaban sa krisis pangkabuhayan — sa mataas na presyo ng langis, bilihin at serbisyo. Pinangunahan ang mga martsa laban sa kahirapan at kagutuman. Humarap at nanguna din ito sa paglaban sa demolisyon at pagsuporta sa mga welga ng manggagawa.
- Paglaban sa pasismo at diktadura. Ang muling pagsigla ng kilusang kababaihan, ang pagbubuo ng mga malalapad na alyansa at organisasyong pangkababaihan ay itinulak ng agos ng pakikibaka sa pasistang diktadurang Marcos. Hanggang sa mga sumunod n rehimen, patuloy na nilabanan ang pasismo ng estado.
- Tampok din ang paglaban sa imperyalismo. Aktibong bahagi ng pagpapatalsik sa baseng militar ng Amerika, nakapagbuo ng malawak na alyansa para dito at nakapagpakilos ng maraming kababaihan. Ipinagpatuloy ang siglang ito sa paglaban sa Visitng Forces Agreement at iba pang mga kasunduang militar na labag sa soberanya ng bayan. Kabahagi din sa mga pagkilos at kampanya laban sa imposisyon ng IMF-WB, World Trade Organization, APEC, RCEP at iba pang mga pormasyon at institusyong behikulo

ng imperyalismo upang manatiling nakasandig ang ating ekonomiya sa mga dayuhan.

- Paglaban sa karahasan sa kababaihan. Nagmarka sa kasaysayan at nagbandila ng pagkakatatag ng Makibaka ang pagkilos sa Araneta Coliseum noong 1970 laban sa komodipikasyon ng kababaihan sa mga beauty pageants. Hanggang sa mga sumunod na panahon, patuloy na ikinampanya ang paglaban sa iba't ibang porma ng karahasan sa kababaihan – rape, sexual harassment, domestic violence, sex trafficking, prostitusyon at pornograpiya at electronic violence.
- Bahagi ng mga kampanya sa paglaban sa dayuhang panghihimasok ang paglaban sa karahasan sa kababaihan. Tampok dito ang karahasan sa panahon ng World War II, sa mga tinaguriang comfort women at sa mga panggagahasa at pang-aabuso sa mga base militar ng mga Amerikano o kung saan man nakaistasyon ang mga sundalo. Nilabanan din ang paggamit ng estado ng karahasan sa kababaihan upang patahimikin sa paglaban, katulad ng mga kaso ng panggagahasa ng mga sundalo sa mga kababaihan at kabataan sa kanayanunan.
- Paglaban sa pang-aabuso sa mga migranteng kababaihan at sa mga patakaran ng pamahalaan na nagsasadlak sa kababaihan sa ganitong kalagayan, katulad na lamang ng kaso ni Flor Concepcion.
- Sa kanayunan, lumahok ang Makibaka sa mga antipyudal na pakikibaka kasama ng kanilang mga asawa at anak at sa mga malawakang pagkilos laban sa militarisasyon. Tumindi din ang pakikibaka ng mga tribung minorya. Sa Cordillera, tampok ang militanteng paglahok ng kababaihan laban sa pagtatayo ng Chico River Dam kung saan matapang na sumugod at naglansag ng mga tolda at kampo ng mga

pasistang militar na nakahimpil sa ilog, at itinaboy ang mga sundalo sa lugar.

- Sa larangan ng pangmasang edukasyon at kultura, ikinampanya ng Makibaka ang pagpapalaganap sa oryentasyon ng kilusang kababaihan sa Pilipinas, sa siyentipiko, makamasa at makabayang pagpapaunlad sa mga bata, at demokratisasyon sa loob ng pamilya. Sa kanayunan, iginiit at ipinagtanggol din ng kababaihan ang mga karapatan at militanteng nakibaka sa mga pyudal na relasyon sa tahanan at mga pang-aabuso sa kanilang pagkababae ng mga panginoong maylupa.

- Kalahok din ang mga kasapi ng Makibaka sa paglulunsad ng ibat ibang pang-ekonomyang aktibidad at mga proyekto sa mga komunidad ng maralitang lungsod. Nariyan din ang kampanyang pangkalusugan kung saan nasa kwerpo ng mga proyektong pangkalusugan sa iba't ibang komunidad ng maralita ang mga kasapi ng Makibaka. Samantala, naglunsad ng mga kampanya sa produksyon, kalusugan, nutrisyon, sanitasyon, gawaing edukasyon at pangkultura sa kanayunan.

6. Ano ang mga tampok na yugto nito mula sa Martial Law hanggang kasalukuyan?
  - a) Pagpupundar hanggang sa pagdedeklara ng Batas Militar (1970-1972).

Kinatangian ito ng panimulang pagbubuo ng Makibaka mula sa iba't ibang samahan. Inilatag ang mga pangkalahatang prinsipyo sa pagpapalaya ng kababaihan sa Lipunan at Rebolusyong Pilipino (1971) ni Amado Guerrero kung saan kinilala ang “pang-aapi ng kalalakihan” bilang dagdag sa makauring pang-aapi na dinaranas ng kababaihan, at sa mensahe ni Jose Ma. Sison sa unang kongreso ng Makibaka na ipinahayag ang kahalagahan ng kilusan para sa

pagpapalaya ng kababaihan. Mula dito ay namukadkad ang mga pagkilos at gawaing kababaihan ng pambansa demokratikong kilusan. Tumungo sa batayang masa sa mga komunidad at paagawaan ang mga kasapi upang magmulat, mag-organisa at magpakilos.

Nang ideklara ang martial law, sinarhan ang lahat ng daan para sa lehitimong pakikibaka ng mamamayan. Kasama ang mga kasapi ng Makibaka na kumilos nang lihim sa lunsod at nagbuo ng mga lihim na selula sa mga pabrika at paaralan. Marami din ang sumampang mga kababaihan sa Bagong Hukbong Bayan. Sumulong ang kilusang kababaihan sa kanayunan sa mga antipyudal na pakikibaka at pakikidigmang gerilya ng mamamayan. Ibayong pinasigla ang pagtatayo ng mga samahan ng magsasakang kababaihan sa iba't ibang rehiyon sa bansa, namukadkad sa kanayunan ang mga grupong pang-organisa ng kababaihan.

b) Muling pagbuhay ng hayag na kilusang kababaihan sa ilalim ng pasistang diktadura (1973- 1986)

Naantala man ang higit na paglago ng Makibaka bilang organisasyon sa panahon ng pasistang represyon, hindi napigilan ang muling paglakas ng kilusang kababaihan mula sa dumami pang mga babaeng napakilos sa iba't ibang antas at larangan ng rebolusyonaryong pakikibaka, sa armadong pakikibaka man o mga demokratikong protesta sa kalunsuran. Bago pumasok ang dekada otsenta, masigla na ang kilusang kababaihan na isinusulong ng mga anakpawis na nagdadala ng linyang antipasista, antipyudal at anti-imperyalista sa iba't ibang antas.

Pagpasok ng dekada otsenta, sa pagtindi ng krisis sa ekonomya ay higit na naging masigla at mapangahas ang protesta ng kababaihan, laluna ang mga kababaihang manggagawa sa iba't ibang welga. Pumutok ang mga welga

ng kababaihang manggagawa sa mga pagawaan ng garments at elektroniks. Pinangunahan nila ang mga koordinadong welga sa mga factory belts tulad ng BEPZ (Bataan Export Processing Zone) at FTI (Food Terminal Inc.) sa Taguig. Sa proseso ay binuo noong 1982 ang isang alyansa ng kababaihang manggagawa at nakilahok din sa pagbubuo ng sentrong hayag ng kilusang paggawa noong 1980. Mga kababaihang manggagawa ang kauna-unahang nagbukas ng militanteng pagdiriwang ng Marso 8 sa ilalim ng diktadura noong 1983. Dala ang islogang “Makibaka para mabuhay”, 300 manggagawang kababaihan ang dumalo sa rali sa Liwasang Bonifacio.

Sumanib ang kababaihang mag-aaral sa mga boykot at protesta laban sa pagtaas ng matrikula at para sa mga reporma sa edukasyon habang paparami ang babaing petiburges na napakilos sa mga organisasyon at pakikibaka. Sumabay din sa pagsigla ang kilusang kababaihan sa Mindanao. Tampok din ang mga martsa-rali laban sa militarisasyon at kawalan ng lupa na nilahukan ng kabababaihan mula Hilagang Luzon, Timog Katagalugan, Bikol at hanggang Bisaya at Mindanao.

Ang agos ng antipasistang pakikibaka simula nang paslangin si Ninoy Aquino noong 1983 ay malawakang nagpakilos sa masang kababaihan, kabilang na ang kababaihang petiburges at mga reaksyunaryong kababaihang anti-Marcos. Inilunsad ang pinakamalaking rali (10,000) ng kababaihan laban sa diktadura na naganap noong Oktubre 28, 1983. Mula dito itinayo ang isang malapad na alyansa ng kababaihan.

- c) Mga disoryentasyon at kamalian sa panahon ng rehimeng Aquino (1986-1992)

Ang mga tagumpay sa muling pagsigla ng kilusang kababaihan sa kalunsuran ay nagsilbi sa pagpapahina, paghihiwalay at pagpapabagsak ng diktadurang Marcos. Subalit sa kabila mga tagumpay ay hindi nakalagpas sa pagkakamali sa yugtong ito. Lumitaw na ang mga kahinaan, kalituhan at disoryentasyon sa hayag na kilusang kababaihan at sa maging sa Makibaka.

Pagkatapos ng pag-aalsang EDSA noong 1986, kabahagi ang kilusang kababaihan ng kamalian sa pagturing na liberal demokratiko ang unang rehimeng Aquino. Tiningnan si Cory Aquino bilang karapat-dapat na simbolo ng babaing Pilipina sa halip na kilalanin siya bilang kinatawan ng naghaharing uri.

Ang Makibaka ay naging bahagi ng maling panawagan para sa ceasefire. Hinabol din ang inaakalang magandang oportunidad na ito para maipanumbalik ang Makibaka sa atensyon ng bansa. Nagpalitaw ng isang kasamang nasa kilusang lihim bilang tagapagsalita, at isinali ang pagtatambad sa midya ng mga babaing mandirigma at organisadong masa. Ginanap ito sa isang larangang gerilya sa Quezon noong Disyembre 1986, kasabay ng pagtatapos ng inilunsad na Unang Probinsyal na Kongreso. Iprinodyek ang Makibaka nang malayung-malayo pa sa aktwal na lakas nito. Pagkatapos ng ceasefire ay binomba at pinasok ng kaaway ang lugar na pinagdausan ng press conference ng Makibaka. Ang “total war” ng rehimen ay tumama nang matindi hindi lamang sa kanayunan kundi maging sa mga organisasyon ng kababaihang maralita na binasehan ng partisano.

Dalawang kongreso ang naidaos ng Makibaka noong 1988 at 1991. Subalit sa parehong kongreso, litaw na ang pagkahulog sa kamalian ng adelantadong pagpapaigting ng digma. Nakita ito sa inilabas nitong memorandum noong

1991 para sa rebolusyonaryong pagkilos ng kababaihan sa pag-agaw ng mga operasyon ng guberno at pagkumpiska ng mga ari-arian sa layong mapabagsak ang rehimen. Gayundin, nariyan ang likidasyonismo sa pamumuno ng Partido.

Sa hayag na kilusang kababaihan, naging matingkad ang impluwensya ng peminismo at ang pagdadala ng linyang sosyalista-peminista. Nadala ito sa mga binalangkas na modyul sa edukasyon ng mga organisasyon, maging ang batayang kurso ng Makibaka. Sa pag-oorganisa sa manggagawa ay dinala ang maling konsepto ng “peministang unyon.” Matingkad ang kahinaan sa pag-aaral at pagbabalik sa batayang prinsipyo ng pagpapalaya sa kababaihan bilang bahagi ng uring pinagsasamantalahan. Naging eklektiko ang pamamaraan sa pagpulot ng iba’t ibang mga peministang ideya na mas nagpapatingkad sa usapin ng kasarian kaysa sa uri.

- d) Pagwawasto upang sumulong at pagharap sa panibagong mga hamon (1992-Kasalukuyan)

Ang pagwawasto at muling pagtangan ng wastong linya sa paglaya ng kababaihan ay naganap sa kabuuang pagwawasto ng rebolusyonaryong kilusan. Nagbalik aral sa mga naging karanasan sa nagdaang dekada at tinukoy ang mga kamalian upang wastong sumulong sa landas ng pambansa-demokratikong rebolusyon.

Iwinaksi ang maling linya ng sosyalistang-peminista at tiniyak ang wastong mga tindig at posisyon sa usapin ng kasarian. Dinala ito hindi lamang sa loob ng bansa kundi maging sa mga internasyunal na pagtitipon. Sa internasyunal na kumperensya ng kababaihan sa Beijing noong 1995, naglabas ang Makibaka ng pampleto na pinamagatang “The Gender Trap.” Matalas nitong ipinahayag

at nilinaw na ang mga programa at plano ng UN ay walang iba kundi isang agenda para sa repormismo, pasipismo at kolaborasyunismo. Inilalako nito ang katagang “women empowerment” na nangangahulugan ng pagpapatampok ng mga usapin ng kasarian at hindi ng uri. Kaya’t ang inihahapag na solusyon sa hindi pagkakapantay-pantay sa pamamagitan ng pagpapaloob sa mga programa ng mga estado at ng imperyalismo ay malinaw na inilalayo sa rebolusyon at sa tunguhin ng sosyalismo ang landas para sa paglaya ng kababaihan.

Nilaman ng isinaayos na mga dokumento ng Makibaka noong 2002 ang mga prinsipyo at alituntunin ng organisasyon, kabilang ang gabay sa pagbubuo ng balangay nito. Pagwawasto ito sa kamaliang pag-aalis ng sosyalistang perspektiba sa tunguhin ng demokratikong reblusyong bayan na isinusulong ng Makibaka. Noong Agosto 2003, muling inilathala ang publikasyon ng Makibaka, ang Malayang Pilipina.

Itinulak ng pagwawasto ang higit na paglawak sa pag-oorganisa ng kababaihan. Sa kanayunan, muling itinayo ang mga balangay sa loob ng sonang gerilya at naging kabahagi ng pagsusulong ng rebolusyong agraryo. Sa kalunsuran, itinayo ang mga selula at balangay sa mga komunidad, paaralan at pagawaan. Tuluy-tuloy na naglunsad ng mga lightning rally, postering at iba pang gawaing propaganda sa punong lungsod. Liban dito, naglulunsad ng mga aktibidad sa balangay na laman ang pangkulturang pagtatanghal, pagbabahagi ng mga kasama mula sa integrasyon at mga pag-aaral. Aktibo itong sa buong taong kampanya para sa pangangalap ng materyales at suporta sa BHB.

Sa loob ng tatlong dekada, naging bahagi ang rebolusyonaryong kilusang kababaihan sa mga daluyong ng kilusang masa, sa mga kampanyang talsik, sa higit na

pagsulong ang armadong pakikibaka sa kanayunan. Kasabay nito ay hinarap at patuloy na hinaharap ng Makibaka ang hamon sa higit na pagpapalawak at pagpapalakas para mag-ambag sa pagpapaigting pa ng rebolusyonaryong pakikibaka tungo sa tagumpay nng rebolusyong Pilipino.

7. Ilang Kongreso na ang nailunsad ng Makibaka? Ano ang mga naging tampok na usapin at kaisahan sa mga ito?

GINANAP ANG UNANG PAMBANSANG KONGRESO NOONG MARSO 11-12, 1972 SA SAMPALOC UNIVERSITY CENTER. (Naitalang naganap noong Marso 18-19, 1972 sa ilang akda sa publikasyon ng Liberation at Makibaka para sa Pambansang Demokrasya kaya mas ito ang petsang pinagdiriwang ang anibersaryo). Sa Kongresong ito malinaw na inilugar ang mga pampulitika at pang-ideolohiyang tungkulin sa pag-oorganisa ng Makibaka. Binasa dito ang “Mensahe sa Makibaka Hinggil sa Kilusan sa Pagpapalaya sa Kababaihan” mula sa pangulong-tagapagtatag ng bagong CPP na si Jose Ma. Sison, na higit pang naglinaw na ang susing kawing sa pagpapalaya sa kababaihan ay ang masiglang paglahok sa pampulitikang pakikibaka, sa pambansa-demokratikong rebolusyon. Mula sa “Malaya” ay binago tungong “Makabayan,” ang pangalan bilang pagdidiin sa puntong ito.

ANG IKALAWANG PAMBANSANG KONGRESO AY IDINAOS SA REHIYON NG TIMOG KATAGALUGAN NOONG NOBYEMBRE 7-10, 1988. SA TEMANG, “MAGPALAWAK! MAGPALAKAS! BUONG SIGLANG PAKILUSIN ANG KABABAIHAN SA MAS MATAAS NA ANTAS NG DIGMANG BAYAN!” NILAMAN NITO ANG PAGLALAGOM SA MGA KARANASAN SA TAGUMPAY AT KABIGUAN NG ORGANISASYON MULA 1971. SUBALIT ANG DINALANG PANAWAGANG “PAGPAPATINDI NG DIGMANG BAYAN SA MAS MATAAS NA ANTAS” AY PASOK NA SA BALANGKAS NG PAGPAPATINDI NG DIGMA SA SCO, NA BAHAGI NG MGA

Inaprubahan din sa Ikalawang Pambansang Kongreso ang bagong Programa sa Pagkilos ng organisasyon. Mula dito, muling itinayo ang Pambansang Tanggapan ng Makibaka at naghalal ng mga bagong pambansang opisyal. Naglaan din ng programa para sa mga martir na kababaihan.

Taong 1991, inilunsad ang Ikatlong Pambansang Kongreso na ginanap sa Bicol. Sa kongresong ito muling pinagtibay ang katangian ng Makibaka bilang rebolusyonaryong organisasyong pangkababaihan at kasapi ng Pambansa Demokratikong Prente. Subalit sa kongreso ay iniwasan ng Makibaka na talakayin ang pamumuno ng PKP at sosyalismo. Litaw na dito ang pagkahawa ng Makibaka sa likidasyunismo ng NDF kaugnay ng pamumuno ng Partido noong bogus na kongreso ng 1990.

Ibinahagi rin dito ang tagumpay na natamo ng Makibaka sa nagdaang dalawang dekada kabilang ang paglago ng kasapian nito sa kabila ng todo-digmang kampanya ng gubyrno. Subalit kita na din ang impluwensya ng kamalian sa pagdadala ng maling linya ng sosyalistang peminismo kung saan bahagi ng ulat ang pagkakabuo ng Makibaka ng sariling programang pang-edukasyon kabilang ang kurso sa gender sensitivity.

Taong 2002 nang simulan ng Makibaka ang paghahanda para sa kanilang Ikaapat na Pambansang Kongreso. Inilabas ng Komite sa Paghahanda ang pinal na borador ng dalawa sa pinakapundamental na dokumento ng Makibaka na pangunahing bibigyang-bisa at sususugan sa Ikaapat na Pambansang Kongreso. Kabilang dito ang Saligang Batas ng Makibaka na nagsasaad ng lubos nitong paglahok at pagtataguyod sa pambansa demokratikong rebolusyon na may sosyalistang perspektiba. Nabuo din ang Programa sa Pagkilos ng Makibaka at ang Gabay sa Pagbubuo ng Balangay. Subalit hindi na nailunsad pa ang Kongreso. Sa

halip ay isinagawa na muna ang mga kumperensya sa gawaing masa na pumaksa sa pagpapalaki ng kasapian ng Makibaka.

8. Bilang bahagi ng NDF, ano ang pagtingin sa redtagging at pagbansag na terorista? Ano ang mahalagang ambag sa pagsusulong sa gawain ng pambansa nagkakaisang prente?

Sa pagdeklara sa Makibaka at iba pang kasaping organisasyon ng NDFP bilang terorista, ipinapakita ang desperasyon ni Duterte upang makapanatili. Gamit na gamit niya ang 'same old trick' ng kanyang idolo na si Marcos Sr.- ang paghahasik ng mga teroristang pakana na ibubunton sa rebolusyonaryong kilusan upang bigyang katwiran ang kanyang plano na hindi ilunsad ang halalan ngayong taon o magdeklara ng Martial Law kapag nakitang tagilid ang pagpapanalo sa tambalang Marcos-Duterte. Target din ng deklarasyong ito na patahimikin ang kababaihang lumalaban. Hindi malayong gamitin at ginagamit na nga ito sa pamamagitan ng red tagging sa oposisyon upang takutin ang mamamayan at idiskaril ang pagdami ng pumapanig dito sa nalalapit na Halalan sa Mayo. Sa pamamagitan ng arbitraryong paghuli at pagpaslang, nais nilang pigilan ang paglakas ng panawagan ng kababaihan at mamamayan na patalsikin ang rehimeng Duterte. Patanaw na ito ng rehimen sa mas pinaigting na operasyong mapanupil sa mga susunod na araw, sa desperasyong makaupo at makapanatili sa kapangyarihan ang pangkating Marcos-Arroyo-Duterte.

Ang Makibaka ay patuloy na umaabot at nakikipagkaisa sa lahat ng kababaihan sa iba't ibang uri at sektor upang isulong ang pakikibaka para sa karapatan at kagalingan ng kababaihan. Ang mga kababaihang naipapaloob sa mga rebolusyonaryong organisasyon at mga kababaihang naaalyado nito ay nag-aambag sa pagsusulong ng gawain sa

nagkakaisang prente. Mahalagang kunin ang pagkakaisa ng malapad na hanay ng kababaihan upang ituroh ito sa pagpapahina hanggang sa tuluyang pagpapabagsak ng naghaharing sistema. Sa kagyat, ang pakikipagkaisa sa malawak na bilang ng kababaihan para biguin ang pananatili ng rehimeng Duterte sa posisyon ay isang mahalagang tungkulin ng rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan.

9. Ano ang pagkakaiba sa katayuan ng Makibaka sa panahon ni Marcos at Duterte? Paano ito nagpalakas sa kabila ng atake ng mga rehimeng ito?

Sa pagkakatatag ng Makibaka sa panahon ni Marcos mula sa komposisyon ng mga kabataang kababaihan, naitulak pa ang kanilang paglubog sa hanay ng mga manggagawa, maralitang lungsod at magsasaka. Mahalagang pagsulong ito na naputol ang pagyabong dahil sa imposisyon ng martial law. Subalit nagpunyagi pa rin ito sa pag-oorganisa sa gitna ng napakadelikado at mahirap na kondisyon, hanggang sa muling pagbwelo nito noong dekada 80. Napangibabawan at napatalsik ang pasistang diktadurang Marcos at muling inilunsad ang pagpapalaki at pagpaparami ng kasapian.

Sa kasalukuyan, higit pang matindi ang krisis na dinaranas ng mamamayan at kasabay na pasistang atake ng rehimeng US-Duterte. Hinaharap ng Makibaka ang atake sa kanyang mga base at mga kasapian sa parehong kanayunan at kalunsuran. Kaya naman, pinag-iibayo nito ang lihim na pagkilos at kondukta sa mahirap at delikadong sitwasyon para sa mga rebolusyonaryo. Sa sentrong lungsod, sa panahon ng pasistang lockdown ng rehimen ay nagsilbing kanlungan sa mga organisador at benyu ng mga pulong ng kilusang lihim ang mga komunidad ng balangay ng Makibaka. Dahil dito, naikutan ang mga restriksyon sa paggalaw na ipinataw ng rehimen.

Hindi nagbabago ang mga batayan at sa halip ay lumalakas pa ang pangangailangan para sa radikal na pagbabago ng lipunan. Ang paglulunsad ng demokratikong rebolusyong bayan ay patuloy na yayakapin ng kababaihan. Nasa mas mahusay na katayuan ang rebolusyonaryong kilusang kababaihan sa kasalukuyan upang suungin ang mas mahirap na sitwasyon. Patuloy itong nagpapalawak at nagpapalakas kasabay ng pana-panahong na pagtatasa at pagsusuma ng mga karanasan upang higit na mapangibabawan ang mga kahinaan at pagkakamali, kumuha ng mga aral mula dito upang itulak pa ang higit nitong pagsulong.

10. Paano tinitingnan ng Makibaka ang kasalukuyang eleksyon?

Habang mulat ang Makibaka na hungkag at dominado ng naghaharing uri ang eleksyon, kinikilala ng Makibaka ang masidhing pagnanais ng kababaihan at mamamayan na maalis na sa pwesto ang pahirap at pasistang rehimeng Duterte. Dahil ang kagyat na nakahain sa kanilang pamamaraan ay ang reaksyunaryong halalan sa Mayo, inaasahan ang kanilang pagkilos para sumuporta sa mga kandidato na nagpeprisinta ng mas mahusay na alternatibo at maaaring talunin ang si Marcos Jr.

Kaya naman, ang tungkulin ng Makibaka ay hamigin pa ang mga kababaihang aktibo sa paglaban sa pagbigong sa tambalang Marcos-Duterte. Ito rin ang pangunahing tungkulin ng kilusang masa sa kasalukuyan, kaya marapat lamang na suportahan at itulak pa ang pakikilahok ng mga kababaihan sa paglabas mula sa kanilang mga tahanan, upang tumungo sa mga malalaking pagtitipon na nagpapahayag ng kanilang protesta. Mahalagang pagkakataon para sa mga rebolusyonaryong kababaihan na ugnayan sila, organisahin at ipatanaw ang laban labas pa sa pagboto.

Sa gitna ng nagtataasang presyo ng bilingin at serbisyo, kawalang trabaho at sapat na sahod at ang kriminal na kapabayaang rehimen sa pandemya, iugnay natin ito sa malawak na masang aktibo ngayong panahon ng eleksyon. Maraming masa ang napapaniwala pa rin sa mga kasinungalingan ng kampo nina Marcos at Duterte, patuloy silang abutin at paliwanagan at kasabay na pakilusin para labanan ang mga polisiyang lalong nagpapahirap sa mamamayan. Higit pa, patuloy nating mulatin mamamayan na hindi sa eleksyon magbabago ang kanilang kalagayan. Kailangang rekrutin ang pinakamaraming kababaihan sa hanay ng masang manggagawa, maralita at petiburgesya upang magrebolusyon at tuluyang baguhin ang lipunan.

11. Sa ngayon, paano pinalalakas ang Makibaka sa kanayunan at kalunsuran?

Sa kalunsuran, mabilis na nakakapagrekrut ng kasapian mula sa mga kababaihang aktibong lumalahok sa mga kampanya at pakikibakang masa. Ang kanilang kasigasigan upang itaguyod ang mga kahingian ng mga kababaihan ay ipinupwesto sa konteksto na sa isang malakolonyal at malapyudal na lipunan, na makakamit lamang sa pagsusulong at pagtatagumpay ng pambansa-demokratikong rebolusyon. Mula sa mga narerekluta sa Makibaka, binubuo ang mga selula ng o grupo ng minimum na tatlong kasapian. Sa maraming pagkakataon, mabilis na naitatayo ang mga balangay ng Makibaka sa hanay ng mga kabataan at mga kababaihan sa komunidad. Maraming mga balangay ang naitayo sa mga lungsod na bumabalikat ng tungkulin para sa mas malawak na rebolusyonaryong propaganda, materyal at pinansyal na suporta sa kanayunan at ang pinakamahalaga ay ang pagpapasampa.

Sa pagtatayo ng balangay, tinatalakay ang konstitusyon at programa ng Makibaka, naghahalal ng mga upisyal ng

chapter na kadalasang ipinapangalan sa mga kababaihang martir ng rebolusyon, nagbubuo ng plano sa partikular na eryang kinikilusan upang patuloy na magpalawat ng kasapian. Sa huli ay pinasusumpa ang mga kasapi ng balangay.

Isang kahinaan sa nakaraang mga panahon, partikular sa direktang inoorganisa ng rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan sa kalunsuran, ang pagtatayo ng mga balangay sa hanay ng kababaihang manggagawa. Bagay ito na sinisikap ngayong iwasto sa muling pagtitiyak ng pag-oorganisa sa hanay ng mga manggagawa.

Sa kanayunan, binubuo ang mga balangay ng Makibaka sa hanay ng kababaihang magsasaka. Naghahalal ng mga upisyal at nagbubuo ng plano sa kampanya sa pagsusulong ng agraryong rebolusyon at gayundin ng rekrutment. Sa pagpapagana ng balangay, bahagi ng tinatalakay na mga usapin ay ang mga praktikal na kinakaharap na usapin sa pamilya.##

Hinggil sa Makibaka

Abril 24, 2022

1. Ano ang kabuluhan ng ika-50 taong anibersaryo ng Makibaka ngayong taon?

Ang limang dekada ng Makibaka ay nagpapakita ng patuloy na pagpupunyagi ng mga kababaihang Pilipino sa rebolusyonaryong pakikibaka upang baguhin ang sistemang nagsasadlak sa kababaihan sa matinding kahirapan at kaapihan. Patuloy nitong pinanghahawakan na ang awtoridad sa pulitika na kinakatawan ng imperyalismo, pyudalismo at burukrata-kapitalismo at siyang gulugod ng lahat ng iba pang sistema ng awtoridad na nang-aapi at

nagsasasamantala sa kababaihan, ay dapat ibagsak upang tumungo sa ganap niyang paglaya. Pangunahing ekspresyon nito ang paglahok sa armadong pakikibaka ng kababaihang magsasaka, manggawa, petiburgesya at iba pang uri at sektor upang ipagtagumpay ang pambansa demokratikong rebolusyon sa Pilipinas.

Mula sa kaniyang pagkakatatag, pinangunahan ng Makibaka ang pagbasag sa mga ideya at kultura na ang babae ay mahina at sunud-sunuran, pantahanan o pang-aliw lamang. Ipinakita niya ang lugar ng kababaihan sa pakikibaka para sa pagbabagong panlipunan. Sa mga pagawaan, komunidad, kampus at mga sakahan, maraming mga kababaihan ang nag-alay ng lakas at buhay para sa interes ng mamamayan.

Sa nakaraang 50 taon, di matatawaran ang mga nakamit na tagumpay ng Kilusan sa Pagpapalaya sa Kababaihan para tugunan ang interes at kagalingan ng kababaihang Pilipino. Nakipaglaban ito para sa mahahalagang reporma sa reaksyunaryong gubyerno: isinulong ang mga karapatan sa paggawa, pagkilala sa mga demokratikong karapatan ng kababaihan sa kalusugan at suportang panlipunan, gayundin ang pagkalinga sa mga bata at pagkilala sa kanilang karapatan. Tuluy-tuloy ding isinusulong ang mga batas, ordinansa at iba pang patakaran upang labanan ang karahasan sa kababaihan. Sa loob ng gubyernong bayan sa kanayunan, kinikilala ang pagkakapantay-pantay ng babae at lalaki sa lahat ng larangan, pagrespeto sa kababaihan, pagkilala sa karapatan sa loob ng pamilya at karapatan din sa diborsyo. Subalit, ang lahat ng ito ay hindi banayad na nakamit at natatamasa dahil kailangan pa rin itong

iginigiit at ipinaglalaban sa patuloy na pamamayani ng pyudal-patriyarkal na kultura at sistema sa isang malakolonyal at malapyudal na lipunan.

Sa kasalukuyan, nagnanaknak ang krisis na dulot ng anim na taon ng pasistang paghahari ng Rehimeng Duterte na nangangayupapa sa dalawang among imperyalista. Isang malinaw na halimbawa ang rehimen ng nagpapatuloy na pyudal-patriyarkal na kulturang nagmamaliit at nambabastos sa kababaihan. Sa parehong kalunsuran at kanayunan, pinapasan ng kababaihan ang bigat ng krisis sa kawalan ng trabaho, kontraktwalisasyon, di pantay na pasahod, mataas na presyo ng bilihin at serbisyo, kaakibat ng pasistang atake at paggamit ng karahasan sa kababaihan, panggagahasa upang pasukuin sa kanilang paglaban. Nagbabantang magpatuloy at sumidhi ang ganitong kaayusan kung maluluklok ang tambalang Marcos-Duterte sa posisyon. Ang ganitong kalagayan ay higit na nagpapatibay sa dahilan upang patuloy na tanganan ng Makibaka ang kanyang tungkulin sa pagmumulat, pag-oorganisa at pagpapakilos sa mga kababaihang Pilipino at pangunahan ang paglaban ng kababaihan tungo sa kanyang ganap na paglaya.

2. Paano natatag ang Makibaka? Ano ang panlipunang kalagayan noon na nagluwal sa kanya?

Ang dekada ng 1960s ay kinatampukan ng matinding krisis sa ekonomiya at ang patuloy na pagpapakatuta ng rehimen sa US. Nagresulta ito sa pagkakabuo ng mga organisasyong masa mula sa mga kabataan, manggagawa at magsasaka. Ang mga malalaking kilos protesta ay sinalubong ng

karahasan ng estado at lalong nag-ahita sa mamamayan upang mas malakihang kumilos. Noong mga unang buwang ng 1970, naganap ang tinaguriang Sigwa ng Unang Kwarto na kinatangian ng mga serye ng mga dambuhalang mga demonstrasyon ng mga kabataan at manggagawa sa ibat ibang bahagi ng bayan.

Sa ganitong kalagayan nabuo ang Makibaka o Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan. Binuo ito ng mga kabataang kababaihan katulad ni Lorena Barros, na nagmula sa iba't ibang organisasyong masa noon gaya ng Kabataang Makabayan, Samahan ng Demokratikong Kabataan at Samahang Molave. Naging bahagi din ang University of the Philippines-Nationalist Corps at ilang babaeng kaguruan ng unibersidad sa Diliman, Quezon City. Pinagsama-sama nito ang mga kababaihang aktibista na nagsusulong ng paglaya ng kababaihan sa konteksto ng pambansang paglaya. Inilunsad ito at nagpakilala bilang organisasyon ng kababaihan noong Abril 18, 1970 kasabay ng koronasyon ng Binibining Pilipinas sa Araneta Center.

Ang mga pambansa demokratikong organisasyon ng kabataan bago pa man ang Sigwa ng Unang Kwarto ay kinikilala na ang pangangailangan para mapakilos ang mga kababaihan. Sa katunayan, mayroong kawanihan ng kababaihan sa loob ng Kabataang Makabayan nang itinatag ito noong 1964, bilang pagkilala sa partikularidad ng

kaapihan ng kababaihan na kalahati ng lipunang Pilipino. Subalit, kahit na dumadami ang mga babaeng kasapian ng mga organisasyong masa, ang mga teoretikal at praktikal na gawain kaugnay ng isyung pangkababaihan ay nanatiling limitado. Ang protesta ng Makibaka laban sa Binibining Pilipinas na nanawagan laban sa komodipikasyon ng kababaihan ang kauna-unahang pagkakataon na dinala ng pambansa demokratikong kilusan ang usaping ito. Gayundin, ang selebrasyon ng Marso 8 bilang Pandaigdigang Araw ng Kababaihan ay noong 1971 lamang naisagawa.

3. Ano ang naging papel nito sa pambansa-demokratikong kilusan? Ang pagkakatatag ng Makibaka ay makasaysayan dahil pinangunahan nito ang pagtatayo ng isang militante at rebolusyonaryong kilusang kababaihan sa Pilipinas. Noong dekada sienta hanggang sienta, sa gitna ng pagtampok ng rebolusyonaryong pakikibaka ng kababaihan sa pambansang pagpapalaya tulad ng sa Byetnam at sa mga pagsusulong ng sosyalistang konstruksyon sa China, North Korea at Cuba, ay nariyan din ang mga burges peministang kilusan sa Kanluran na noo'y nagdadala rin ng panawagang women's liberation. Ang Makibaka ang unang organisasyong pangkababaihan sa Pilipinas na nagdala ng pagsusuri na ang paglaya ng

kababaihan ay makakamit sa paglaya ng bayan, at kung gayon ay nararapat na lumahok at makiisa sa pakikibaka ng inaaping uri ang mga kababaihan. Kasabay ng mga organisasyon ng kabataan, pinalaganap nito ang anti-imperyalista, anti-pasista at antipyudal na linya at pakikibaka bilang bahagi ng kilusan sa propaganda (2nd propaganda movement). Subalit ang kaibahan ng Makibaka ay ang pagsasakongkreto nito kung paanong dinaranas ng kababaihan ang dobleng kaapihan bilang bahagi ng kanyang uri at bilang babae. Mula sa paglago ng kasapian sa mga unibersidad at kampus sa Metro Manila, nag-organisa ang mga kasapi nito sa mga pabrika, sa mga pamilihan at komunidad sa Kamaynilaan.

Sa pag-oorganisa sa mga kababaihan sa pagawaan at komunidad, kabahagi ang Makibaka sa paglutas ng mga praktikal na usaping dulot ng dobleng pasanin ng kababaihang anakpawis. Sa mga komunidad, itinayo ang Mothers Corps at Munting Paaralan ng Makibaka. Ang mga ina at kamag-anak ng mga kasapi ng Makibaka ay pinaloob sa Mothers Corps at ang mga batang bahagi ng paaralan ay inorganisa ang mga ina. Higit na lumawak ang kasapian nito sa mga manggagawa at manininda sa Leveriza kung saan nandoon ang

kanilang HQ at nagtayo din sa mga komunidad sa Sampaloc, Malate at Tundo. Laman din ng mga piketlayn ng manggagawa at mga welgang bayan ang mga kasapi ng Makibaka at inabot ang mga pagawaang maraming mga kababaihan.

Pinatunayan ng Makibaka na kaya at maaari siyang gumampan ng maraming mga masasaklaw at ispesipikong tungkulin sa loob ng kilusan. Mula sa mga organisasyong masa sa kalunsuran at hanggang sa pagkilos sa BHB sa kanayunan, gumampan ng maraming mahahalagang tungkulin ang kababaihan.

Pinangunahan ng Makibaka ang pagbasag sa mga pyudal-patriyarkal na tradisyong nagkulong sa kababaihan sa tahanan, nagtakda sa kanila bilang mga sunud-sunuran at mapagtiis sa pang-aapi at karahasan. Sa mga salita ni Lorena Barros: "The new Filipina is one who can stay whole days and nights with striking workers, learning from them the social realities which her bourgeois education has kept from her... She is a woman who has discovered the exalting realm of responsibility, a woman fully engaged in the making of history...No longer is she a woman- for- marriage, but more and more a woman- for-action."

4. Ano ang naging papel nito sa Unang Sigwa at nang ipataw ang martial law?

Kabahagi ang Makibaka sa mga malalaking protesta sa Unang Sigwa. Nagsilbi silang boses ng kababaihan sa mga rali mula 1970 hanggang sa deklarasyon ng Batas Militar. Mula sa piket sa Bb Pilipinas na nilahukan ng dating Miss International na si Gemma Cruz-Araneta, masiglang lumahok sa iba't ibang mga martsa, piket at welga ang mga kasapi nito.

Nagtiyak sila ng kaayusan ng hanay, gumawa ng mga plakard at istrimer, naglabas ng mga pahayag, nanguna sa mga pulong masa at nakiisa sa mga manggagawa at magsasaka.

Sa mga unibersidad at paaralan, mabilis na lumawak ang kasapian mula sa UP Diliman tungo sa iba pang pamantasan sa Maynila. Ang pinakamalaking balangay ay sa Philippine College of Commerce (Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas sa kasalukuyan) bago pa man tumuntong sa ikalawang hati ng dekada 1970.

Nakapagrekrut din ng mga kasapi mula sa St. Paul College,

Maryknoll (Miriam College ngayon), Unibersidad ng Santo Tomas at Pamantasan ng Lungsod ng Maynila.

Itinayo nito ang mga daycare sa komunidad at inorganisa ang mga kababaihan dito. Kasabay nito patuloy na ipinahayag ang pagtutol sa mga beauty pageants at fashion shows na pinabababa ang tingin sa kababaihan. Pinangunahan din nito ang paggunita ng Pandaigdigang Araw ng Kababaihan sa isang Martsa ng Kababaihan Laban sa Kahirapan noong March 8, 1971.

Lumahok ang Makibaka kasama ang mga manggagawa ng US Tobacco Corporation (USTC) sa welgang bayan sa Pandaigdigang Araw ng mga Manggagawa noong Mayo 1, 1970. Bago nito, nakiisa na sila sa mga piket na idinaos ng mga manggagawa sa USTC. Noong panahong iyon ay dumarami na ang mga kababaihang manggagawa na lumahok sa mga piketlayn at protesta. Isa na dito si Liza Baland, isang welgistang babaeng manggagawa ng Rossini's Knitwear na binaril ng mga

pasistang sundalo sa protesta noong Mayo Uno sa tapat ng lumang Kongreso noong 1972. Nang ipataw ang Martial Law noong 1972, kabilang ang Makibaka sa mga dineklarang ilegal na organisasyon. Lumahok pa ito sa isang rali sa UP Diliman na nagkundera sa pagpataw nito. Kasama ang mga kasapi ng Makibaka na kumilos nang lihim sa lunsod at nagbuo ng mga lihim na selula. Sa Kamaynilaan, sinikap nitong magtuluy-tuloy ng pag-oorganisa sa hanay ng maralitang lunsod at mangagawa sa kalunsuran. Ang paglathala ng opisyal na pahayagan na Malayang Pilipina ay sinikap magtuluy-tuloy ang produksyon. Sa paghigpit pa ng sitwasyon, maramihang pinadala ang mga kababaihan sa pag-oorganisa sa kanayunan at naging bahagi ng BHB. Nag-ambag sila ng kanilang lakas at talino sa higit na pagpapalakas ng armadong pakikibaka. Noong 1973, naging isa sa mga tagapagtatag na organisasyon ang Makibaka ng National Democratic Front of the Philippines. Bago nahinto ang pagkilos ng organisasyon sa

NCR noong 1974 ay nakondena pa nito ang Miss Universe na noong taon ay ginanap sa Pilipinas at inisponsor ng Rehimeng Marcos.

Sa Visayas, ang mga kabataang kasapi ng Makibaka ay nagpatuloy din sa pakikibaka sa panahon ng Martial Law. Ang ilang organisador nito mula sa Siliman University ang pangunahing nag-organisa sa hanay ng mga sakada ng Kanlurang Visayas.

Nagkonsentra ang ilan sa mga tubuhan at sa mga maralitang komunidad sa tabing dagat ng Dumaguete gayundin sa mga plantasyon ng mga asukal sa Negros Oriental.

Nagtayo rin ng mga balangay ang Makibaka noong Batas Militar sa Mindanao. Nagkaroon ng mga kasapi ang organisasyon mula sa mga kampus sa Davao. Nagpalawak din ng pag-oorganisa ang kababaihan sa mga pamayanan sa bayan ng Ozamiz, Pagadian, at Dipolog. Lubog sa mga suliraning pang-agraryo ang mga komunidad na inorganisa ng Makibaka noong Batas Militar. Kung kaya batay sa mga konkretong kondisyong

kanilang nasaksihan, praktikal nilang natutunan ang kabuluhan ng pagsusulong sa rebolusyong agraryo.

Subalit mahabang panahon ang kinain ng pasistang atake ng rehimeng Marcos. Mahigit isang dekada pa pagka-deklara ng Martial Law bago muling nakapagpalakas sa kalunsuran ang Makibaka.

5. Anu-ano ang mga maiinit na isyu ng mga kampanya at pagkilos na isinagawa na tumatak sa buong kilusan?

Mula sa kaniyang pagkakatatag, ang Makibaka ay nagsulong ng mga tampok na laban ng Rebolusyonaryong Kilusan ng Kababaihan sa hayag. Mula nang ideklara itong ilegal noong 1972, lihim itong kumikilos sa mga punong lungsod at mga sentrong urban sa ilang probinsiya at sa kanayunan, at siyang tumulong sa pagtatagumpay ng mga labang dinala nito. Sa pagdadala ng mga laban, nailapit ng Makibaka sa

malawak na masa ng kababaihan ang rebolusyonaryong landas ng pagwawaksi sa mapang-api at mapagsamantalang sistema.

Ilan sa mga kampanyang inilunsad ay ang:

- Paglaban sa krisis pangkabuhayan — sa mataas na presyo ng langis, bilingin at serbisyo. Pinangunahan ang mga martsa laban sa kahirapan at kagutuman. Humarap at nanguna din ito sa paglaban sa demolisyon at pagsuporta sa mga welga ng manggagawa.
- Paglaban sa pasismo at diktadura. Ang muling pagsigla ng kilusang kababaihan, ang pagbubuo ng mga malalapad na alyansa at organisasyong pangkababaihan ay itinulak ng agos ng pakikibaka sa pasistang diktadurang Marcos. Hanggang sa mga sumunod n rehimen,

patuloy na nilabanan ang pasismo ng estado.

- Tampok din ang paglaban sa imperyalismo. Aktibong bahagi ng pagpapatalsik sa baseng militar ng Amerika, nakapagbuo ng malawak na alyansa para dito at nakapagpakilos ng maraming kababaihan.

Ipinagpatuloy ang siglang ito sa paglaban sa Visitng Forces Agreement at iba pang mga kasunduang militar na labag sa soberanya ng bayan. Kabahagi din sa mga pagkilos at kampanya laban sa imposisyon ng IMF-WB, World Trade Organization, APEC, RCEP at iba pang mga pormasyon at institusyong behikulo ng imperyalismo upang manatiling nakasandig ang ating ekonomiya sa mga dayuhan.

- Paglaban sa karahasan sa kababaihan. Nagmarka sa kasaysayan at

nagbandila ng
pagkakatatag ng
Makibaka ang pagkilos sa
Araneta Coliseum noong
1970 laban sa
komodipikasyon ng
kababaihan sa mga
beauty pageants.
Hanggang sa mga
sumunod na panahon,
patuloy na ikinampanya
ang paglaban sa iba't
ibang porma ng
karahasan sa kababaihan
– rape, sexual
harassment, domestic
violence, sex trafficking,
prostitusyon at
pornograpiya at
electronic violence.

- Bahagi ng mga
kampanya sa paglaban sa
dayuhang
panghihimasok ang
paglaban sa karahasan sa
kababaihan. Tampok dito
ang karahasan sa
panahon ng World War
II, sa mga tinaguriang
comfort women at sa
mga panggagahasa at
pang-aabuso sa mga base
militar ng mga
Amerikano o kung saan

man nakaistasyon ang mga sundalo. Nilabanan din ang paggamit ng estado ng karahasan sa kababaihan upang patahimikin sa paglaban, katulad ng mga kaso ng panggagahasa ng mga sundalo sa mga kababaihan at kabataan sa kanayanunan.

- Paglaban sa pang-aabuso sa mga migranteng kababaihan at sa mga patakaran ng pamahalaan na nagsasadlak sa kababaihan sa ganitong kalagayan, katulad na lamang ng kaso ni Flor Concepcion.

- Sa kanayunan, lumahok ang Makibaka sa mga antipyudal na pakikibaka kasama ng kanilang mga asawa at anak at sa mga malawakang pagkilos laban sa militarisasyon. Tumindi din ang pakikibaka ng mga tribung minoritya. Sa Cordillera, tampok ang militanteng paglahok ng kababaihan laban sa

pagtatayo ng Chico River
Dam kung saan
matapang na sumugod at
naglansag ng mga tolda
at kampo ng mga
pasistang militar na
nakahimpil sa ilog, at
itinaboy ang mga
sundalo sa lugar.

- Sa larangan ng pangmasang edukasyon at kultura, ikinampanya ng Makibaka ang pagpapalaganap sa oryentasyon ng kilusang kababaihan sa Pilipinas, sa siyentipiko, makamasa at makabayang pagpapaunlad sa mga bata, at demokratisasyon sa loob ng pamilya. Sa kanayunan, iginiit at ipinagtanggol din ng kababaihan ang mga karapatan at militanteng nakibaka sa mga pyudal na relasyon sa tahanan at mga pang-aabuso sa kanilang pagkababae ng mga panginoong maylupa.

- Kalahok din ang mga kasapi ng Makibaka sa paglulunsad ng ibat

ibang pang-ekonomyang aktibidad at mga proyekto sa mga komunidad ng maralitang lungsod. Nariyan din ang kampanyang pangkalusugan kung saan nasa kwerno ng mga proyektong pangkalusugan sa iba't ibang komunidad ng maralita ang mga kasapi ng Makibaka. Samantala, naglunsad ng mga kampanya sa produksyon, kalusugan, nutrisyon, sanitasyon, gawaing edukasyon at pangkultura sa kanayunan.

6. Ano ang mga tampok na yugto nito mula sa Martial Law hanggang kasalukuyan?
  - a) Pagpupundar hanggang sa pagdedeklara ng Batas Militar (1970-1972). Kinatangian ito ng panimulang

pagbubuo ng
Makibaka mula sa
iba't ibang
samahan. Inilatag
ang mga
pangkalahatang
prinsipyo sa
pagpapalaya ng
kababaihan sa
Lipunan at
Rebolusyong
Pilipino (1971) ni
Amado Guerrero
kung saan kinilala
ang "pang-aapi ng
kalalakihan"
bilang dagdag sa
makauring pang-
aapi na dinaranas
ng kababaihan, at
sa mensahe ni
Jose Ma. Sison sa
unang kongreso
ng Makibaka na
ipinahayag ang
kahalagahan ng
kilusan para sa
pagpapalaya ng
kababaihan. Mula
dito ay
namukadkad ang
mga pagkilos at
gawaing
kababaihan ng

pambansa
demokratikong
kilusan. Tumungo
sa batayang masa
sa mga
komunidad at
paagawaan ang
mga kasapi upang
magmulat, mag-
organisa at
magpakilos.

Nang ideklara ang
martial law,
sinarhan ang lahat
ng daan para sa
lehitimong
pakikibaka ng
mamamayan.

Kasama ang mga
kasapi ng
Makibaka na
kumilos nang
lihim sa lunsod at
nagbuo ng mga
lihim na selula sa
mga pabrika at
paaralan. Marami
din ang
sumampang mga
kababaihan sa
Bagong Hukbong
Bayan. Sumulong
ang kilusang
kababaihan sa

kanayunan sa mga
antipyudal na
pakikibaka at
pakikidigmang
gerilya ng
mamamayan.

Ibayong pinasigla
ang pagtatayo ng
mga samahan ng
magsasakang
kababaihan sa
iba't ibang
rehiyon sa bansa,
namukadkad sa
kanayunan ang
mga grupong
pang-organisa ng
kababaihan.

b) Muling
pagbuhay ng
hayag na kilusang
kababaihan sa
ilalim ng
pasistang
diktadura (1973-
1986)

Naantala man ang
higit na paglago
ng Makibaka
bilang
organisasyon sa
panahon ng
pasistang
represyon, hindi

napigilan ang
muling paglakas
ng kilusang
kababaihan mula
sa dumami pang
mga babaeng
napakilos sa iba't
ibang antas at
larangan ng
rebolusyong
pakikibaka, sa
armadong
pakikibaka man o
mga
demokratikong
protesta sa
kalunsuran. Bago
pumasok ang
dekada otsenta,
masigla na ang
kilusang
kababaihan na
isinusulong ng
mga anakpawis na
nagdadala ng
linyang
antipasista,
antipyudal at anti-
imperyalista sa
iba't ibang antas.
Pagpasok ng
dekada otsenta, sa
pagtindi ng krisis
sa ekonomya ay

higit na naging
masigla at
mapangahas ang
protesta ng
kababaihan,
laluna ang mga
kababaihang
manggagawa sa
iba't ibang welga.
Pumutok ang mga
welga ng
kababaihang
manggagawa sa
mga pagawaan ng
garments at
elektroniks.
Pinangunahan
nila ang mga
koordinadong
welga sa mga
factory belts tulad
ng BEPZ (Bataan
Export Processing
Zone) at FTI
(Food Terminal
Inc.) sa Taguig. Sa
proseso ay binuo
noong 1982 ang
isang alyansa ng
kababaihang
manggagawa at
nakilahok din sa
pagbubuo ng
sentrong hayag ng

kilusang paggawa
noong 1980. Mga
kababaihang
manggagawa ang
kauna-unahang
nagbukas ng
militanteng
pagdiriwang ng
Marso 8 sa ilalim
ng diktadura
noong 1983. Dala
ang islogang
“Makibaka para
mabuhay”, 300
manggagawang
kababaihan ang
dumalo sa rali sa
Liwasang
Bonifacio.
Sumanib ang
kababaihang mag-
aaral sa mga
boykot at protesta
laban sa pagtaas
ng matrikula at
para sa mga
reporma sa
edukasyon
habang paparami
ang babaing
petiburges na
napakilos sa mga
organisasyon at
pakikibaka.

Sumabay din sa
pagsigla ang
kilusang
kababaihan sa
Mindanao. Tampo
k din ang mga
martsa-rali laban
sa militarisasyon
at kawalan ng
lupa na nilahukan
ng kabababaihan
mula Hilagang
Luson, Timog
Katagalugan,
Bikol at hanggang
Bisaya at
Mindanao.

Ang agos ng
antipasistang
pakikibaka simula
nang paslangin si
Ninoy Aquino
noong 1983 ay
malawakang
nagpakilos sa
masang
kababaihan,
kabilang na ang
kababaihang
petiburges at mga
reaksyunaryong
kababaihang anti-
Marcos. Inilunsad
ang

pinakamalaking rali (10,000) ng kababaihan laban sa diktadura na naganap noong Oktubre 28, 1983. Mula dito itinayo ang isang malapad na alyansa ng kababaihan.

c) Mga disoryentasyon at kamalian sa panahon ng rehimeng Aquino (1986-1992)

Ang mga tagumpay sa muling pagsigla ng kilusang kababaihan sa kalunsuran ay nagsilbi sa pagpapahina, paghihiwalay at pagpapabagsak ng diktadurang Marcos. Subalit sa kabila mga tagumpay ay hindi nakalagpas sa pagkakamali sa yugtong ito. Lumitaw na ang

mga kahinaan,
kalituhan at
disoryentasyon sa
hayag na kilusang
kababaihan at sa
maging sa
Makibaka.

Pagkatapos ng
pag-aalsang EDSA
noong 1986,
kabahagi ang
kilusang
kababaihan ng
kamalian sa
pagturing na
liberal
demokratiko ang
unang rehimeng
Aquino. Tiningnan
si Cory Aquino
bilang karapat-
dapat na simbolo
ng babaing
Pilipina sa halip
na kilalanin siya
bilang kinatawan
ng naghaharing
uri.

Ang Makibaka ay
naging bahagi ng
maling
panawagan para
sa ceasefire.
Hinabol din ang

inaakalang
magandang
oportunidad na
ito para
maipanumbalik
ang Makibaka sa
atensyon ng
bansa. Nagpalitaw
ng isang
kasamang nasa
kilusang lihim
bilang
tagapagsalita, at
isinali ang
pagtatambad sa
midya ng mga
babaing
mandirigma at
organisadong
masa. Ginanap ito
sa isang larangang
gerilya sa Quezon
noong Disyembre
1986, kasabay ng
pagtatapos ng
inilunsad na
Unang Probinsyal
na Kongreso.
Iprinodyek ang
Makibaka nang
malayung-malayo
pa sa aktwal na
lakas nito.
Pagkatapos ng

ceasefire ay
binomba at
pinasok ng
kaaway ang lugar
na pinagdausan
ng press
conference ng
Makibaka. Ang
“total war” ng
rehimen ay
tumama nang
matindi hindi
lamang sa
kanayunan kundi
maging sa mga
organisasyon ng
kababaihang
maralita na
binasehan ng
partisano.
Dalawang
kongreso ang
naidaos ng
Makibaka noong
1988 at 1991.
Subalit sa
parehong
kongreso, litaw na
ang pagkahulog sa
kamalian ng
adelantadong
pagpapaigting ng
digma. Nakita ito
sa inilabas nitong

memorandum
noong 1991 para
sa
rebolusyonaryong
pagkilos ng
kababaihan sa
pag-agaw ng mga
operasyon ng
gubyerno at
pagkumpiska ng
mga ari-arian sa
layong
mapabagsak ang
rehimen.
Gayundin, nariyan
ang
likidasyunismo sa
pamumuno ng
Partido.
Sa hayag na
kilusang
kababaihan,
naging matinkad
ang impluwensya
ng peminismo at
ang pagdadala ng
linyang sosyalista-
peminista. Nadala
ito sa mga
binalangkas na
modyul sa
edukasyon ng
mga
organisasyon,

maging ang
batayang kurso ng
Makibaka. Sa pag-
oorganisa sa
manggagawa ay
dinala ang maling
konsepto ng
“peministang
unyon.”

Matingkad ang
kahinaan sa pag-
aaral at
pagbabalik sa
batayang
prinsipyo ng
pagpapalaya sa
kababaihan bilang
bahagi ng uring
pinagsasamantala
han. Naging
eklektiko ang
pamamaraan sa
pagpulot ng iba’t
ibang mga
peministang ideya
na mas
nagpapatingkad
sa usapin ng
kasarian kaysa sa
uri.

d) Pagwawasto
upang sumulong
at pagharap sa
panibagong mga

hamon (1992-
Kasalukuyan)
Ang pagwawasto
at muling
pagtangan ng
wastong linya sa
paglaya ng
kababaihan ay
naganap sa
kabuuang
pagwawasto ng
rebolusyonaryong
kilusan. Nagbalik
aral sa mga
naging karanasan
sa nagdaang
dekada at tinukoy
ang mga kamalian
upang wastong
sumulong sa
landas ng
pambansa-
demokratikong
rebolusyon.
Iwinaksi ang
maling linya ng
sosyalistang-
peminista at
tiniyak ang
wastong mga
tindig at posisyon
sa usapin ng
kasarian. Dinala
ito hindi lamang

sa loob ng bansa
kundi maging sa
mga
internasyunal na
pagtitipon. Sa
internasyunal na
kumperensya ng
kababaihan sa
Beijing noong
1995, naglabas
ang Makibaka ng
pamplateto na
pinamagatang
“The Gender
Trap.” Matalas
nitong ipinahayag
at nilinaw na ang
mga programa at
plano ng UN ay
walang iba kundi
isang agenda para
sa repormismo,
pasipismo at
kolaborasyunismo
. Inilalako nito ang
katagang “women
empowerment”
na
nangangahulugan
ng
pagpapatampok
ng mga usapin ng
kasarian at hindi
ng uri. Kaya’t ang

inihahapag na
solusyon sa hindi
pagkakapantay-
pantay sa
pamamagitan ng
pagpapaloob sa
mga programa ng
mga estado at ng
imperyalismo ay
malinaw na
inilalayo sa
rebolusyon at sa
tunguhin ng
sosyalismo ang
landas para sa
paglaya ng
kababaihan.

Nilaman ng
isinaayos na mga
dokumento ng
Makibaka noong
2002 ang mga
prinsipyo at
alituntunin ng
organisasyon,
kabilang ang
gabay sa
pagbubuo ng
balangay nito.
Pagwawasto ito sa
kamaliang pag-
aalis ng
sosyalistang
perspektiba sa

tunguhin ng
demokratikong
reblusyongn
bayan na
isinusulong ng
Makibaka. Noong
Agosto 2003,
muling inilathala
ang publikasyon
ng Makibaka, ang
Malayang Pilipina.
Itinulak ng
pagwawasto ang
higit na paglawak
sa pag-oorganisa
ng kababaihan. Sa
kanayunan,
muling itinayo
ang mga balangay
sa loob ng sonang
gerilya at naging
kabahagi ng
pagsusulong ng
rebolusyong
agraryo. Sa
kalunsuran,
itinayo ang mga
selula at balangay
sa mga
komunidad,
paaralan at
pagawaan. Tuluy-
tuloy na
naglunsad ng mga

lightning rally,
postering at iba
pang gawaing
propaganda sa
punong lungsod.
Liban dito,
naglulunsad ng
mga aktibidad sa
balangay na
laman ang
pangkulturang
pagtatanghal,
pagbabahagi ng
mga kasama mula
sa integrasyon at
mga pag-aaral.
Aktibo itong sa
buong taong
kampanya para sa
pangangalap ng
materyales at
suporta sa BHB.
Sa loob ng tatlong
dekada, naging
bahagi ang
rebolusyonaryong
kilusang
kababaihan sa
mga daluyong ng
kilusang masa, sa
mga kampanyang
talsik, sa higit na
pagsulong ang
armadong

pakikibaka sa
kanayunan.
Kasabay nito ay
hinarap at patuloy
na hinaharap ng
Makibaka ang
hamon sa higit na
pagpapalawak at
pagpapalakas
para mag-ambag
sa pagpapaigting
pa ng
rebolusyonaryong
pakikibaka tungo
sa tagumpay nng
rebolusyong
Pilipino.

7. Ilang
Kongreso
na ang
nailunsad
ng
Makibaka?
Ano ang
mga naging
tampok na
usapin at
kaisahan
sa mga ito?
Ginanap
ang Unang
Pambansa
ng
Kongreso

noong
Marso 11-
12, 1972 sa
Sampaloc
University
Center.
(Naitalang
naganap
noong
Marso 18-
19, 1972 sa
ilang akda
sa
publikasyo
n ng
Liberation
at
Makibaka
para sa
Pambansa
ng
Demokrasy
a kaya mas
ito ang
petsang
pinagdiriw
ang ang
anibersary
o). Sa
Kongreson
g ito
malinaw
na inilugar
ang mga

pampulitik
a at pang-
ideolohiya
ng
tungkulin
sa pag-
oorganisa
ng
Makibaka.
Binasa dito
ang
“Mensahe
sa
Makibaka
Hinggil sa
Kilusan sa
Pagpapalay
a sa
Kababaiha
n” mula sa
pangulong-
tagapagtat
ag ng
bagong
CPP na si
Jose Ma.
Sison, na
higit pang
naglinaw
na ang
susing
kawing sa
pagpapalay
a sa

kababaihan
ay ang
masiglang
paglahok
sa
pampulitik
ang
pakikibaka,
sa
pambansa-
demokrati
kong
rebolusyon
. Mula sa
“Malaya”
ay binago
tungong
“Makabayan,” ang
pangalan
bilang
pagdidiin
sa puntong
ito.
Ang
Ikalawang
Pambansa
ng
Kongreso
ay idinaos
sa rehiyon
ng Timog
Katagaluga
n noong

Nobyembre 7-10,
1988. Sa temang,
“Magpalawak!
Magpalakas!
Buong Siglang pakilusing
Kababaihan sa mas
Mataas na Antas ng
Digmang Bayan!”
nilaman nito ang
paglalagom sa mga
karanasan sa tagumpay
at kabiguan ng
organisasyon mula
1971. Subalit ang
dinalang panawagan
g

“pagpapati
ndi ng
digmang
bayan sa
mas
mataas na
antas” ay
pasok na
sa
balangkas
ng
pagpapatin
di ng
digma sa
SCO, na
bahagi ng
mga
Inaprubah
an din sa
Ikalawang
Pambansa
ng
Kongreso
ang bagong
Programa
sa Pagkilos
ng
organisasy
on. Mula
dito,
muling
itinayo ang
Pambansa
ng

Tanggapan
ng
Makibaka
at naghahalal
ng mga
bagong
pambansa
ng opisyal.
Naglaan
din ng
programa
para sa
mga martir
na
kababaiha
n.

Taong
1991,
inilunsad
ang
Ikatlong
Pambansa
ng
Kongreso
na ginanap
sa Bicol. Sa
kongreson
ng ito
muling
pinagtibay
ang
katangian
ng
Makibaka

bilang
rebolusyon
aryong
organisasy
ong
pangkabab
aihan at
kasapi ng
Pambansa
Demokrati
kong
Prente.
Subalit sa
kongreso
ay
iniwasan
ng
Makibaka
na
talakayin
ang
pamumuno
ng PKP at
sosyalismo
. Litaw na
dito ang
pagkahawa
ng
Makibaka
sa
likidasyuni
smo ng
NDF
kaugnay ng

pamumuno
ng Partido
noong
bogus na
kongreso
ng 1990.
Ibinahagi
rin dito
ang
tagumpay
na natamo
ng
Makibaka
sa
nagdaang
dalawang
dekada
kabilang
ang
paglago ng
kasapian
nito sa
kabila ng
todo-
digmang
kampanya
ng
gubyerno.
Subalit kita
na din ang
impluwens
ya ng
kamalian
sa

pagdadala
ng maling
lina ng
sosyalista
n
peminismo
kung saan
bahagi ng
ulat ang
pagkakabu
o ng
Makibaka
ng sariling
programan
g pang-
edukasyon
kabilang
ang kurso
sa gender
sensitivity.
Taong
2002 nang
simulan ng
Makibaka
ang
paghahand
a para sa
kanilang
Ikaapat na
Pambansa
ng
Kongreso.
Inilabas ng
Komite sa

Paghahand
a ang pinal
na borador
ng dalawa
sa
pinakapun
damental
na
dokumento
ng
Makibaka
na
pangunahi
ng
bibigyang-
bisa at
sususugan
sa Ikaapat
na
Pambansa
ng
Kongreso.
Kabilang
dito ang
Saligang
Batas ng
Makibaka
na
nagsasaad
ng lubos
nitong
paglahok
at
pagtataguy

od sa
pambansa
demokrati
kong
rebolusyon
na may
sosyalistan
g
perspektib
a. Nabuo
din ang
Programa
sa Pagkilos
ng
Makibaka
at ang
Gabay sa
Pagbubuo
ng
Balangay.
Subalit
hindi na
nailunsad
pa ang
Kongreso.
Sa halip ay
isinagawa
na muna
ang mga
kumperens
ya sa
gawaing
masa na
pumaksa

sa
pagpapalak
i ng
kasapian
ng
Makibaka.

8. Bila
ng
bah
agi
ng
NDF
,
ano
ang
pagt
ingi
n sa
redt
aggi
ng
at
pag
ban
sag
na
tero
rist
a?
Ano
ang
mah
alag
ang

amb
ag
sa
pag
sus
ulon
g sa
gaw
ain
ng
pam
ban
sa
nag
kak
aisa
ng
pre
nte?
Sa
pag
dekl
ara
sa
Mak
ibak
a at
iba
pan
g
kas
apin
g
org

anis
asy
on
ng
NDF
P
bila
ng
tero
rist
a,
ipin
apa
kita
ang
des
per
asy
on
ni
Dut
erte
upa
ng
mak
apa
nati
li.
Ga
mit
na
gam
it
niya

ang
'sa
me
old
tric
k'
ng
kan
yan
g
idol
o na
si
Mar
cos
Sr.-
ang
pag
hah
asik
ng
mga
tero
rist
ang
pak
ana
na
ibu
bun
ton
sa
reb
olus

yon
ary
ong
kilu
san
upa
ng
bigy
ang
kat
wir
an
ang
kan
yan
g
plan
o na
hin
di
ilun
sad
ang
hala
lan
nga
yon
g
taon
o
mag
dekl
ara
ng

Mar
tial
Law
kap
ag
naki
tang
tagil
id
ang
pag
pap
anal
o sa
tam
bala
ng
Mar
cos-
Dut
erte

.
Tar
get
din
ng
dekl
aras
yon
g ito
na
pata
him
ikin

ang
kab
abai
han
g
lum
alab
an.
Hin
di
mal
ayo
ng
gam
itin
at
gina
gam
it na
nga
ito
sa
pam
ama
gita
n ng
red
tagg
ing
sa
opo
sisy
on
upa

ng
taku
tin
ang
ma
ma
may
an
at
idis
kari
l
ang
pag
dam
i ng
pu
map
anig
dito
sa
nala
lapi
t na
Hal
alan
sa
May
o.
Sa
pam
ama
gita
n ng

arbi
trar
yon
g
pag
huli
at
pag
pasl
ang,
nais
nila
ng
pigil
an
ang
pagl
aka
s ng
pan
awa
gan
ng
kab
abai
han
at
ma
ma
may
an
na
pata
lsiki

n
ang
rehi
men
g
Dut
erte
.
Pata
naw
na
ito
ng
rehi
men
sa
mas
pina
igti
ng
na
ope
rasy
ong
map
anu
pil
sa
mga
sus
uno
d na
ara
w,

sa
des
per
asy
ong
mak
aup
o at
mak
apa
nati
li sa
kap
ang
yari
han
ang
pan
gkat
ing
Mar
cos-
Arr
oyo-
Dut
erte
.
Ang
Mak
ibak
a ay
pat
uloy
na

uma
abot
at
naki
kipa
gkai
sa
sa
laha
t ng
kab
abai
han
sa
iba't
iban
g
uri
at
sekt
or
upa
ng
isul
ong
ang
paki
kiba
ka
par
a sa
kara
pata
n at

kag
alin
gan
ng
kab
abai
han.
Ang
mga
kab
abai
han
g
naip
apal
oob
sa
mga
reb
olus
yon
ary
ong
org
anis
asy
on
at
mga
kab
abai
han
g
naa

alya
do
nito
ay
nag-
aam
bag
sa
pag
sus
ulon
g ng
gaw
ain
sa
nag
kak
aisa
ng
pre
nte.
Mah
alag
ang
kuni
n
ang
pag
kak
aisa
ng
mal
apa
d na

han
ay
ng
kab
abai
han
upa
ng
itur
ol
ito
sa
pag
pap
ahin
a
han
gga
ng
sa
tulu
yan
g
pag
pap
aba
gsa
k ng
nag
hah
arin
g
sist
ema

. Sa
kag
yat,
ang
paki
kipa
gkai
sa
sa
mal
awa
k na
bila
ng
ng
kab
abai
han
par
a
bigu
in
ang
pan
anat
ili
ng
rehi
men
g
Dut
erte
sa
posi

syo
n ay
isan
g
mah
alag
ang
tun
gkul
in
ng
reb
olus
yon
ary
ong
kilu
san
ng
kab
abai
han.

9. A
n
o
a
n
g
p
a
g
k
a
k

ai
b
a
s
a
k
at
a
y
u
a
n
n
g
M
a
ki
b
a
k
a
s
a
p
a
n
a
h
o
n
ni
M
ar
c

o
s
at
D
ut
er
te
?
P
a
a
n
o
it
o
n
a
g
p
al
a
k
a
s
s
a
k
a
bi
la
n
g
at
a

k
e
n
g
m
g
a
re
hi
m
e
n
g
it
o
?
S
a
p
a
g
k
a
k
at
at
a
g
n
g
M
a
ki
b

a
k
a
s
a
p
a
n
a
h
o
n
ni
M
ar
c
o
s
m
ul
a
s
a
k
o
m
p
o
si
s
y
o
n
n

g
m
g
a
k
a
b
at
a
a
n
g
k
a
b
a
b
ai
h
a
n,
n
ai
tu
la
k
p
a
a
n
g
k
a
ni

la
n
g
p
a
gl
u
b
o
g
s
a
h
a
n
a
y
n
g
m
g
a
m
a
n
g
g
a
g
a
w
a,
m
ar

al
it
a
n
g
lu
n
g
s
o
d
at
m
a
g
s
a
s
a
k
a.
M
a
h
al
a
g
a
n
g
p
a
g
s

ul
o
n
g
it
o
n
a
n
a
p
ut
ol
a
n
g
p
a
g
y
a
b
o
n
g
d
a
hi
l
s
a
i
m
p

o
s
y
o
n
n
g
m
ar
ti
al
la
w
. S
u
b
al
it
n
a
g
p
u
n
y
a
gi
p
a
ri
n
it

o
s
a
p
a
g-
o
o
rg
a
ni
s
a
s
a
gi
tn
a
n
g
n
a
p
a
k
a
d
el
ik
a
d
o
at
m

a
hi
ra
p
n
a
k
o
n
di
s
y
o
n,
h
a
n
g
g
a
n
g
s
a
m
ul
in
g
p
a
g
b
w
el

o
ni
to
n
o
o
n
g
d
e
k
a
d
a
8
0.
N
a
p
a
n
gi
b
a
b
a
w
a
n
at
n
a
p
at

al
si
k
a
n
g
p
a
si
st
a
n
g
di
kt
a
d
u
ra
n
g
M
ar
c
o
s
at
m
ul
in
g
in
il
u

n
s
a
d
a
n
g
p
a
g
p
a
p
al
a
ki
at
p
a
g
p
a
p
ar
a
m
i
n
g
k
a
s
a
pi

a
n.
S
a
k
a
s
al
u
k
u
y
a
n,
hi
gi
t
p
a
n
g
m
at
in
di
a
n
g
k
ri
si
s
n
a

di
n
ar
a
n
a
s
n
g
m
a
m
a
m
a
y
a
n
at
k
a
s
a
b
a
y
n
a
p
a
si
st
a
n

g
at
a
k
e
n
g
re
hi
m
e
n
g
U
S-
D
ut
er
te
.
H
in
a
h
ar
a
p
n
g
M
a
ki
b
a

k
a
a
n
g
at
a
k
e
s
a
k
a
n
y
a
n
g
m
g
a
b
a
s
e
at
m
g
a
k
a
s
a
pi

a
n
s
a
p
ar
e
h
o
n
g
k
a
n
a
y
u
n
a
n
at
k
al
u
n
s
u
ra
n.
K
a
y
a
n

a
m
a
n,
pi
n
a
g-
ii
b
a
y
o
ni
to
a
n
g
li
hi
m
n
a
p
a
g
ki
lo
s
at
k
o
n
d

u
kt
a
s
a
m
a
hi
ra
p
at
d
el
ik
a
d
o
n
g
si
t
w
a
s
y
o
n
p
ar
a
s
a
m
g

a
re
b
ol
u
s
y
o
n
ar
y
o.
S
a
s
e
nt
r
o
n
g
lu
n
g
s
o
d,
s
a
p
a
n
a
h

o
n
n
g
p
a
s
i
s
t
a
n
g
l
o
c
k
d
o
w
n
n
g
r
e
h
i
m
e
n
a
y
n
a
g
s
i
l
b
i
n
g

k
a
n
l
u
n
g
a
n
s
a
m
g
a
o
rg
a
ni
s
a
d
o
r
at
b
e
n
y
u
n
g
m
g
a
p

ul
o
n
g
n
g
ki
lu
s
a
n
g
li
hi
m
a
n
g
m
g
a
k
o
m
u
ni
d
a
d
n
g
b
al
a

n
g
a
y
n
g
M
a
ki
b
a
k
a.
D
a
hi
l
di
to
,
n
ai
k
ut
a
n
a
n
g
m
g
a
re
st

ri
k
s
y
o
n
s
a
p
a
g
g
al
a
w
n
a
ip
in
at
a
w
n
g
re
hi
m
e
n.
H
in
di
n
a

g
b
a
b
a
g
o
a
n
g
m
g
a
b
at
a
y
a
n
at
s
a
h
al
ip
a
y
lu
m
al
a
k
a
s

p
a
a
n
g
p
a
n
g
a
n
g
ai
la
n
g
a
n
p
ar
a
s
a
ra
di
k
al
n
a
p
a
g
b
a

b
a
g
o
n
g
li
p
u
n
a
n.
A
n
g
p
a
gl
ul
u
n
s
a
d
n
g
d
e
m
o
k
ra
ti
k

o
n
g
re
b
ol
u
s
y
o
n
g
b
a
y
a
n
a
y
p
at
ul
o
y
n
a
y
a
y
a
k
a
pi
n

n
g
k
a
b
a
b
ai
h
a
n.
N
a
s
a
m
a
s
m
a
h
u
s
a
y
n
a
k
at
a
y
u
a
n

a
n
g
re
b
ol
u
s
y
o
n
ar
y
o
n
g
ki
lu
s
a
n
g
k
a
b
a
b
ai
h
a
n
s
a
k

a
s
al
u
k
u
y
a
n
u
p
a
n
g
s
u
u
n
gi
n
a
n
g
m
a
s
m
a
hi
ra
p
n
a
si

t
w
a
s
y
o
n.
P
at
ul
o
y
it
o
n
g
n
a
g
p
a
p
al
a
w
a
k
at
n
a
g
p
a
p

al
a
k
a
s
k
a
s
a
b
a
y
n
g
p
a
n
a-
p
a
n
a
h
o
n
g
n
a
p
a
gt
at
a
s

a
at
p
a
g
s
u
s
u
m
a
n
g
m
g
a
k
ar
a
n
a
s
a
n
u
p
a
n
g
hi
gi
t
n
a

m
a
p
a
n
gi
b
a
b
a
w
a
n
a
n
g
m
g
a
k
a
hi
n
a
a
n
at
p
a
g
k
a
k
a

m
al
i,
k
u
m
u
h
a
n
g
m
g
a
ar
al
m
ul
a
di
to
u
p
a
n
g
it
ul
a
k
p
a
a
n

g
hi
gi
t
ni
to
n
g
p
a
g
s
ul
o
n
g.

10. Paano tinitingnan ng Makibaka ang kasalukuyang eleksyon?
  1. Habang mulat ang Makibaka na hungkag at dominado ng naghaharing uri ang eleksyon, kinikilala ng Makibaka ang masidhing pagnanais ng kababaihan at mamamayan na maalis na sa pwesto ang pahirap at pasistang rehimeng Duterte. Dahil ang kagyat na nakahain sa

kanilang
pamamaraan ay ang
reaksyunaryong
halalan sa Mayo,
inaasahan ang
kanilang pagkilos
para sumuporta sa
mga kandidato na
nagpeprisinta ng mas
mahusay na
alternatibo at
maaaring talunin ang
si Marcos Jr.

2. Kaya naman, ang
tungkulin ng
Makibaka ay hamigin
pa ang mga
kababaihang aktibo
sa paglaban sa
pagbiga sa tambalang
Marcos-Duterte. Ito
rin ang pangunahing
tungkulin ng kilusang
masa sa kasalukuyan,
kaya marapat lamang
na suportahan at
itulak pa ang
pakikilahok ng mga
kababaihan sa
paglabas mula sa
kanilang mga
tahanan, upang
tumungo sa mga
malalaking pagtitipon

na nagpapahayag ng
kanilang protesta.
Mahalagang
pagkakataon para sa
mga
rebolusyonaryong
kababaihan na
ugnayan sila,
organisahin at
ipatanaw ang laban
labas pa sa pagboto.

3. Sa gitna ng
nagtataasang presyo
ng bilihin at serbisyo,
kawalang trabaho at
sapat na sahod at ang
kriminal na
kapabayaang ng
rehimen sa
pandemya, iugnay
natin ito sa malawak
na masang aktibo
ngayong panahon ng
eleksyon. Maraming
masa ang
napapaniwala pa rin
sa mga
kasinungalingan ng
kampo nina Marcos
at Duterte, patuloy
silang abutin at
paliwanagan at
kasabay na pakilusin
para labanan ang mga

polisiyang lalong nagpapahirap sa mamamayan. Higit pa, patuloy nating mulatin mamamayan na hindi sa eleksyon magbabago ang kanilang kalagayan. Kailangang rekrutin ang pinakamaraming kababaihan sa hanay ng masang manggagawa, maralita at petiburgesya upang magrebolusyon at tuluyang baguhin ang lipunan.

11. Sa ngayon, paano pinalalakas ang Makibaka sa kanayunan at kalunsuran?

Sa kalunsuran, mabilis na nakakapagrekrut ng kasapian mula sa mga kababaihang aktibong lumalahok sa mga kampanya at pakikibakang masa. Ang kanilang kasigasigan upang itaguyod ang mga kahingian ng mga kababaihan ay ipinupwesto sa konteksto na sa isang malakolonyal at malapyudal na lipunan, na makakamit lamang sa pagsusulong at pagtatagumpay ng pambansa-demokratikong rebolusyon. Mula sa mga narerekluta sa Makibaka, binubuo ang mga selula ng o grupo ng minimum na tatlong kasapian. Sa maraming pagkakataon, mabilis na naitatayo ang mga balangay ng Makibaka sa hanay ng mga kabataan at mga kababaihan sa komunidad. Maraming mga balangay ang naitayo sa mga lungsod

na bumabalikat ng tungkulin para sa mas malawak na rebolusyonaryong propaganda, materyal at pinansyal na suporta sa kanayunan at ang pinakamahalaga ay ang pagpapasampa.

Sa pagtatayo ng balangay, tinatalakay ang konstitusyon at programa ng Makibaka, naghahalal ng mga upisyal ng chapter na kadalasang ipinapangalan sa mga kababaihang martir ng rebolusyon, nagbubuo ng plano sa partikular na eryang kinikilusan upang patuloy na magpalawat ng kasapian. Sa huli ay pinasusumpa ang mga kasapi ng balangay.

Isang kahinaan sa nakaraang mga panahon, partikular sa direktang inoorganisa ng rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan sa kalunsuran, ang pagtatayo ng mga balangay sa hanay ng kababaihang manggagawa. Bagay ito na sinisikap ngayong iwasto sa muling pagtitiyak ng pag-oorganisa sa hanay ng mga manggagawa.

Sa kanayunan, binubuo ang mga balangay ng Makibaka sa hanay ng kababaihang magsasaka. Naghahalal ng mga upisyal at nagbubuo ng plano sa kampanya sa pagsusulong ng agraryong rebolusyon at gayundin ng rekrutment. Sa pagpapagana ng balangay, bahagi ng tinatalakay na mga usapin ay ang mga praktikal na kinakaharap na usapin sa pamilya.##

Palalang militarisasyon sa kanayunan, inaasahan sa paglapit ng eleksyon

Abril 24, 2022

Nagbabala ang grupong Unyon ng Manggagawa sa Agrikultura kahapon na iigting ang militarisasyon sa

kanayunan sa huling dalawang linggo ng eleksyon. Anila, maaaring umulit pa, kung hindi man lumala, ang lansakang mga pag-aresto gaya ng ginawa sa humigit-kumulang 10 aktibista sa Timog Katagalugan matapos iredtag ni (Panfilo) Lacson ang campaign sortie ni (Leni) Robredo noong Marso 8 sa Cavite.

“Ang lumaban para sa lupa, binabaryl. Ang maggiit para sa sahod, ginigipit. Ang sumuporta sa oposisyon sa kanilang kandidatura, sinusupil. Katambal ng mga landlord at korporasyon ang militar para yurakan ang kaunting natitirang demokrasya sa kanayunan,” daing ni Antonio Flores, presidente ng Unyon sa Manggagawa sa Agrikultura. “Sagabal ito sa pagpili ng masang anakpawis sa mga kandidatong nais nilang kumatawan sa kanilang interes.”

Panawagan ng Anakpawis, mag-“withdraw” ang lahat ng mga pasista mula sa anumang demokratikong espasyong pinapasok nila: si Ferdinand Marcos, Jr. na pumuposisyon sa Malacañang; ang samutsaring mga heneral na inilagag ng Executive Order 70 (EO70) sa sibilyang burukrasya ng pamahalaan; at ang kasundaluhang nanunupil sa mga magsasaka sa kanayunan.

“Bago pa mag-eleksyon, paulit-ulit na ang mga magsasaka’t manggagawang agrikultural sa pananawagang mag-withdraw ang militar mula sa aming mga komunidad,” paliwanag ni Ka Tonying. “Isinisigaw namin ito sa mismong mga sakahan, sa mga asyenda’t plantasyon, maski sa lansangan at mga tanggapan ng pamahalaan.”

Ang panawagang mag-withdraw ay reaksiyon din ng grupo sa hamon ni Isko Moreno, kumakandidato pagkapresidente, na mag-withdraw na kandidatura si Leni Robredo, ang nangungunang kandidato sa oposisyon.

“Kahibangan ang hamon ni Isko Moreno kay Leni Robredo na umatras. Ang dapat paatrasin sa presidentiables ay ‘yung kandidatong pasista, mandarambong, kriminal, tax evader, at traydor sa pambansang kasarinlan—mga katangiang hindi katanggap-tanggap kaninoman. ‘Yan ang mga katangian ni Bongbong Marcos,” ayon pa kay Flores.

Pangkalahatang welga, idineklara ng CPI-Maoist sa Abril 25

Abril 24, 2022

Idineklara ng Communist Party of India-Maoist ang Abril 25 bilang araw ng bandh o pangkalahatang welga sa rehiyon ng Dandakaranya sa estado ng Chhattisgarh bilang pagkundena sa pagpapabaya ng reaksyunaryong estadong Indian na naging sanhi sa pagkamatay ni Kasamang Nirmala (alyas Narmada Didi). Namatay si Nirmala sa loob ng kulungan noong Abril 9 dahil hindi siya binigyan ng gamot at narapat na atenyong medikal.

Si Nirmala, 62, ay aktibong myembro ng Dandakaranya Special Zonal Committee sa loob ng 42 taon. Isa siya sa mga babaeng haligi ng armadong paglaban ng mamamayang Indian.

Ayon kay Mangali, tagapagsalita ng Partido, nagkasakit si Nirmala noong 2018 kung kaya ipinagamot siya. Inaresto siya ng mga pulis noong 2019 habang nagpapagamot sa isang ospital sa Hyderabad. Sinampahan siya ng mahigit 100 gawa-gawang kaso.

Sa araw ng pangkalahatang welga, magsasara at titigil ang lahat ng aktibidad sa Dandakaranya.

Tiwala sa Comelec, naaagnas

Abril 24, 2022

Nagpahayag ng kawalang-tiwala ang mga grupong National Movement for Free Elections (Namfrel) at AES Watch sa Commission on Elections (Comelec) sa isang online briefing noong Abril 22. Anila, hindi tumatalima ang Comelec sa ligal na mga probisyon para tiyaking transparent o bukas sa pagkilatis ng publiko ang mga prosesong elektoral. Kabilang sa mga prosesong ito ang pag-iimprenta ng balota, na isinagawa nang walang taga-observer mula sa mga pollwatcher tulad ng Namfrel.

Ayon kay Gus Lagman, tagapangulo ng Namfrel, 70% ng mga balota ay inimprenta nang walang ibang obserber. Aniya, hindi ipinaalam ng Comelec sa Namfrel ang iskedyul nito at sa simula ay hindi sila pinayagang mag-observer, bagay na ginagawa nila kada eleksyon. Nanawagan din siyang gawing “hybrid” o bahaging manwal-bahaging automated, ang proseso ng pagboto para matiyak ang transparency sa halalan.

Binatikos naman ng AES ang Comelec sa di nito pagsapubliko ng mga resulta para tiyaking gumagana nang maayos ang sistemang automated. Nakasaad ang Republic Act 9369 (Automated Elections Act) na dapat ilabas ng Comelec ang dokumentasyon ng awdit o pag-aaral sa software at iba pang code ng automated election system tatlong buwan bago ang araw ng eleksyon.

“Hindi sinusunod ng Comelec ang mga probisyon ng batas,” ayon kay Nelson Celis, tagapangulo ng AES. Isa pang kulang sa darating na eleksyon ang paggamit ng digital signature na paraan para tiyaking upisyal at hindi palsipikado ang bibilangang resulta.

Ang pahayag ng kawalang tiwala ay ginawa ng mga grupo noon ding binantaan ni Rey Bulay, isa sa pitong komisyoner ng Comelec, ang sinumang bumabatikos sa ahensya.

“Sa lahat na nagpapahayag ng opinyon na biased ang Comelec o na magsasagawa ito ng pandaraya sa eleksyon, binabalaan ko kayo, hindi ako magdadalawang-isip na tawagin ang Armed Forces of the Philippines, na ngayon ay nasa ilalim na ng kontrol ng Comelec, para arestuhin kayo at ikulong,” banta ni Bulay noong Abril 22 matapos umapela ang isang grupo ng mga tagasuporta ng tambalang Leni-Kiko sa Comelec na tiyaking maging maayos, mapayapa at kapani-paniwala ang eleksyon.

Ang naturang apela ay ipinadala rin sa iba pang ahensya na sangkot sa araw ng eleksyon tulad ng Department of Education, pulisya, militar at kaakibat nitong mga ahensya. Nanawagan ang naturang mga tagasuporta na maging non-partisan ang mga empleyado sa mga ahensyang ito, at na tiyakin nila na ligtas ang pagboto para “protektahan ang kapasyahan ng mga botante alinsunod sa kanilang ibinoto.”

Ginawa ang apela matapos ang sunud-sunod na balita ng mga kapalpak ng Comelec at iregularidad sa overseas voting, pagkaantala ng pagbubukas ng online ng precinct finder at pagkabunyag ng iligal na paglalabas ng isang empleyado ng Smartmatic ng mga datos ng kumpanya.

Kinundena ng Karapatan ang pagbabanta ni Bulay at sinabing batayang karapatan laluna sa panahon ng eleksyon ang karapatang makapagpahayag.

“Sa halip na magbanta ng gagamitin (nito) ang militar laban sa mamamayan...dapat alalahanin ng Comelec na kailangan nitong respetuhin at sundin ang mga internasyunal na

pamantayan sa karapatang-tao,” ayon sa pangkalahatang kalihim nitong si Cristina Palabay.

Ayon kay Danilo Arao ng grupong Kontra Daya, balido ang magpahayag ng mga pagdududa sa panahong may nakikinitang kawalan ng accountability at transparency.

Pinagsabihan din ng Commission on Human Rights si Bulay at sinabing hindi dapat nito pinagbabantaan ang mga kritiko ng Comelec dahil mayroon itong “chilling effect” (nakapananakot).

Si Bulay ay kaeskwela ni Rodrigo Duterte sa San Beda College. Dati siyang pulitiko sa Muntinlupa na itinalaga ni Duterte sa Comelec noong Nobyembre 2021 kahit wala siyang karanasan sa pagpapatakbo ng eleksyon.

Earth Day, ginunita sa iba’t ibang bahagi ng Pilipinas

Abril 25, 2022

Naglunsad ng mga pagkilos ang iba’t ibang grupong maka-kalikasan sa Pilipinas bilang pakikiisa sa ika-52 taunang selebrasyon ng Earth Day (Araw ng Daigdig) noong Abril 22.

Sa pangunguna ng Kilusang Magbubukid ng Bicol (KMB), isang grupo ng mga magsasaka, naglunsad ng protesta sa Brgy. San Francisco, Guinobatan, Albay. Lumahok dito ang mga residente sa Quarry Area sa Guinobatan at malapit sa Palanog Cement Factory sa Camalig. Nakiisa dito ang dating representante ng Anakpawis Partylist sa kongreso na si Ka Ayik Casilao. Nagpahayag ang nagprotesta ng pagkabahala sa mga isyung pangkalikasan na nakakaapekto sa kanilang lokalidad.

Sa Cagayan, nagmartsa laban sa black sand mining ang mahigit 1,000 mangingisda at residente ng Aparri. Ayon sa

kanila, nangyayari ang black sand mining sa tabing ng “river dredging” diumano ng malalaking barkong Chinese. Pero mismong mga mangingisda ang nakakikita ng mga buhanging minimina na isinasakay sa mga barko at dinadala sa labas ng ng bansa. Higit 12 barangay ang lumahok sa martsa, kasama ang iba’t ibang grupo mula sa mga bayan ng Gattaran, Ballesteros, Buguey, Gonzaga, Sta. Ana, at iba pa.

Sa Metro Manila, mahigit 300 siklista ang naglunsad ng “Padyak para sa Kalikasan at Malinis na Halalan” simula sa Bonifacio Shrine sa Maynila tungo sa Bantayog ng mga Bayani sa Quezon City. Muling pumadyak ang 300 siklista sa pangunguna ng Earth Island Institute, isang organisasyong pangkalikasan. Nanawagan ang grupo na suriin ang paninindigan ng mga kandidato sa usapin ng pangangalaga sa kalikasan.

Ayon sa mga nagprotesta, dahil nalalapit na rin ang eleksyon, napakalaking usapin para sa mamamayan ang paninindigan ng mga kandidato kaugnay sa pangangalaga sa kalikasan. Giit nila, dapat tiyakin ng susunod na administrasyon na ang kapaligiran ay bibigyang prayoridad at mapangangalagaan. Gayundin, dapat pinangangalagaan at sinusuportahan ang mamamayang nakatira at nangangalaga sa likas na rekurso ng bansang pinagkukunan ng kabuhayan, tubig at iba pang yaman.

Ang Earth Day ay isinasagawa upang itaas ang kamalayan ng mamamayan sa buong mundo sa nagaganap at posibleng kasapitan ng mundo kapag di napangalagaan ang kalusugan ng planeta at kapaligiran. Sa kadulu-duluhan, magiging makabuluhan lamang ang pagunita sa Earth Day kung nakaugnay ito sa rebolusyonaryong pakikibaka para wakasan ang imperyalistang pandarambong at pangwawasak sa kalikasan.

Mapanirang operasyong kwari sa Surigao del Norte, pinaralisa ng BHB

Abril 25, 2022

Pinaralisa ng Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Surigao del Norte ang dam truck at payloader ng isang mapanirang operasyong kwari sa Magtiaco River, Barangay San Pedro, Alegria, Surigao del Norte noong Abril 19. Tinatayang aabot sa ₱5,700,000 ang halaga ng pinsala.

Ipinataw ng BHB ang sangsyon laban sa operasyong kwari na pagmamay-ari ni Alegria councilor Ruel Jalasan dahil sa pagkasira ng kalikasan at daloy ng tubig ng naturang ilog na nagdudulot ng pagbaha sa mga kanugnog na lugar. Gayundin, ayon sa yunit ng BHB, hindi nagpapasahod ng maayos ang operasyon sa kanilang mga manggagawa.

Isiniwalat din ng BHB-Surigao del Norte na si Jalasan ay nagmamantine ng aabot sa 40 kataong “private army” o mga armadong maton na ginagamit niya sa panahong nangangampanya. Ang pagdadala ng armadong mga pwersa sa loob ng mga saklaw na eryl ng rebolusyonaryong kilusan para sa pangangampanya sa reaksyunaryong eleksyon ay mahigpit na ipinagbabawal.

Matapos ang armadong aksyon, ligtas na nakaatras ang yunit ng BHB. Hindi naglaon, sumiklab ang palitan ng putok sa pagitan ng mga armadong maton ni Jalasan at ng 29th IB sa pag-akalang magkalaban ang dalawang panig nang rumesponde ang mga sundalo. Napaslang dito si Ernesto Andojar, 44 taong gulang, na residente ng Baan 3, Butuan City na bahagi ng grupo ni Jalasan.

Nicaragua, umalis sa maka-US na organisasyon sa Amerika

Abril 25, 2022

Tuluyan nang bumaklas mula sa Organization of American States o OAS ang bansang Nicaragua noong Abril 24. Sa isang pahayag, kinundena ng ministro sa ugnayang panlabas ng bansa na si Denis Moncada ang organisasyon bilang “instrumentong pampulitika para sa interbensyon at dominasyon ng State Department ng gubyerno ng US.” Noon pang Nobyembre 2021 ipinaabot ng Nicaragua sa OAS ang intensyon nitong umalis sa organisasyon.

Ayon kay Moncada, hindi kinikilala ng Nicaragua ang OAS bilang kinatawan ng “soberanong unyon ng mga estado sa Latin at Carribean America.” Tinawag niya itong “instrumento ng mga imperyalistang Yanki (Amerikano) para labagin ang mga karapatan at independensya, para gawing lehitimo ang mga kudeta at iba’t ibang anyo at moda (ng interbensyon) sa layuning gapiin — na hindi pa nito napagtatagumpayan — sa pamamagitan ng pagpapahiya, pagpapaluhod at surrender, ang aming mga pambansang soberanya.”

Itinayo ang OAS noong Abril 30, 1948 sa tulak ng US (katuwang ang Canada) para likhain ang “pagkakaisa at kooperasyon” ng 34 na bansa sa North at South America. Mula 1990, tumutok ito sa pag-oberba sa mga eleksyon sa Latin at Carribean Amerika. Gumampan ito ng papel para kwestyunin at panghimasukan ang mga demokratikong proseso at pagkapanalo ng mga kandidatong anti-imperyalista.

Nagpahayag ng suporta ang Cuba sa desisyon ng Nicaragua na kundenahin at bumaklas sa OAS. Ayon sa foreign affairs

minister nito, napakarami nang pagkakataon na nagbubulag-bulagan ang OAS sa mga kudetang inilulunsad ng US sa rehiyon. Tinawag ng Cuba ang organisasyon bilang “kakunsabo sa mga pagtatangkang paghihiwalay (isolation) at interbensyong militar at mga agresyon sa ekonomya.” Kabilang sa mga krimen nito ang pagpapagamit sa US para ilunsad ang kudeta sa Bolivia, na gumamit ng dahas laban sa mga halal na upisyal at mga institusyon nito.

Noon pang Nobyembre pinuri ni Evo Morales, pinuno ng Bolivia na pinatalsik sa nabanggit na kudeta, ang desisyon ng Nicaragua. Tinawag niya itong “akto ng dignidad” at nagsisilbi para magkaroon ng “pagrespeto sa sarili” ang mamamayan sa Latin America.

Liban sa Nicaragua, hindi rin bahagi ng OAS ang Venezuela at Cuba, mga bansang parehong pinanghihimasukan ng US at ilang beses nang tinarget para baguhin ang pamunuan.

CPP to Gen. Centino: ‘Wala na bang bago sa script niyo?’

Abril 26, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today described as a “tired old script” the statements last night of Armed Forces of the Philippines (AFP) Chief Gen. Andres Centino’s claiming that “hardships and mass surrender” are taking toll on the New People’s Army (NPA).

“Wala na bang bago sa script niyo?,” CPP Chief Information Officer Marco Valbuena twitted Gen. Centino. “Don’t you have anything new to say or show other than your tired old script, falsified numbers of ‘surrenders’ and fake news reports of AFP battlefield victories?”

“Hindi na mabilang na heneral ng AFP sa nakaraan ang lahat nagmalaki na dudurugin at wawakasan ang NPA, pero lahat sila’y napatunayang mali ng kasaysayan,” said Valbuena. (“I could no longer count the number of past AFP generals who bragged that they will crush and end the NPA, but all were proved wrong by history.”)

“Hindi na rin mabilang na inulit ni Duterte na tatapusin niya ang NPA bago magtapos ang taon o bago siya bumaba sa poder,” added Valbuena. “Ilang ulit na rin niyang inusod ang ‘deadline’ para rito?”

“The Red fighters of the NPA are steeled and have become stronger in the face of sacrifices they have chosen to endure for the sake of masses,” added Valbuena. “In the face of worsening brutality of the AFP’s war, NPA Red fighters become even more determined to fight to attain justice for the people.”

The AFP and Duterte’s National Task Force-Elcac, recently claimed that around 24,000 “Red fighters and supporters” have surrendered to the government, declaring the regime’s “counterinsurgency campaign” successful.

“These numbers being reported by the NTF-ELCAC and the AFP are all a farce,” said Valbuena, pointing out that these are several times the number of NPA fighters.

“A great majority of those presented as surrenderers are, in fact, civilians, whose democratic rights were violated by the arbitrary, baseless and unlawful red-tagging by the AFP,” said Valbuena. “They are unarmed peasants who have been subjected to relentless harassment and suppression by the military.” he said.

“Far from being crushed, the NPA and the revolutionary movement continues to steadily advance across the country,” noted Valbuena.

“Of course, in the course of waging war, some fighters surrender or abscond. But their numbers are far, far below from that being claimed by the AFP.” Moreover, Valbuena pointed out, “those who choose to surrender are being replaced by younger and more determined Red fighters.” (CPP Information Bureau)

Mga guro, kasado na para sa protesta sa Mayo Uno

Abril 26, 2022

Isang linggo bago ang Pandaigdigang Araw sa Paggawa, nagpahayag ang mga guro sa pangunguna ng Alliance of Concerned Teachers (ACT) ng kanilang planong paglahok sa isasagawang protesta sa Mayo 1. Ayon sa grupo, dadalhin nila ang mga isyu ng mga guro kaugnay ng ‘kalunus-lunos na kundisyon sa paggawa’ sa ilalim ng anim na taong pagpapabaya ng rehimeng Duterte sa sektor.

Ayon sa kanila, ang sektor ng edukasyon ang may pinakamalaking bilang ng mga empleyado ng guberno at sumasaklaw sa umaabot sa 30 milyong kabataang estudyante.

“Ang Araw ng Paggawa ngayong taon ay ilang araw na lamang bago ang inaatabayanang...eleksyon. Kaya naman sa Mayo Uno, bibigyang-diin namin kung para kanino dapat ang paparating na eleksyon: sa mamamayan at pagsusulong ng kanilang mga interes. Dapat nakasentro ang mga isyu ng taumbayan, kabilang na ang iba’t ibang isyu sa sektor ng edukasyon na bugbog ng krisis,” saad ni ACT Secretary General Raymond Basilio.

Sa isang sarbey kamakailan na inilabas ng Movement for Safe, Equitable, Quality, and Relevant (SEQuRe) Educaton, napag-alaman kung gaano kaliit ang suporta ng gubyerno sa mga guro sa ilalim ng limitadong harapang klase. Ayon sa 59% ng mga gurong sumagot sa sarbey na nakabase sa National Capital Region, sila pa rin ang gumagastos para sa muling pagbubukas ng mga paaralan. Samantala, 83% naman ng mga gurong sumagot mula sa ibang rehiyon ang nagsabi ng katulad na kalakaran.

Dagdag sa mga tungkuling walang kaugnayan sa pagtuturo, binabalik rin ng mga guro ang paglilinis, pagkukumpuni sa kanilang klasrum at iba pa. Dagdag pasakit ang mga ito sa dati nang mabigat na “load” ng mga guro sa pagkakaroon ng higit anim na yunit sa pagtuturo.

“Ito ang pamana ng administrasyong Duterte—walang-kapantay na kapabayaang at dagdag na pahirap sa mga gurong diumano’y dinadakila nito. Mula sa pagtataksil nito sa pangakong dodoblehin ang sweldo ng mga guro, hanggang sa kawalang-suporta nito sa panahon ng matinding krisis, at ngayon sa sukdulang pagkakait sa mga guro na matanggap nang buo ang maliit na kabayaran nito sa mga gurong nagbubuwis ng buhay kada eleksyon,” dagdag ni Basilio.

Ipananawagan din ng mga guro sa darating na malawakang protesta sa Mayo Uno ang pagtatanggal ng hindi makatarungang buwis sa honoraria at alawans sa mga magsisilbi sa darating na eleksyon.

Iggiit din nila ang dagdag sahod, mas malaking badyet para sa sektor ng edukasyon, ligtas na pagbabalik-paaralan at iba pang isyu ng sektor.

Anti-Terror Law, pinal na ayon sa Korte Suprema

Abril 27, 2022

Tuluyan nang ibinasura ng Korte Suprema noong Abril 26 ang mga apela laban sa konstitusyunalidad ng Anti-Terrorism Law (ATL) ng rehimeng Duterte. Isinapubliko ang desisyon ng Public Information Office ng Korte Suprema noong Abril 26. Hindi pa inilalabas ang buong desisyon.

Mahigit 30 ang petisyon ang isinampa sa Korte Suprema na kumwestyon sa ATL. Ayon sa upisyal ng korte, ibinasura ng mga mahistrado ang mga mosyon na baligtarin ang naunang desisyon nito noong Pebrero kung saan idineklara ng Korte Suprema na konstitusyunal ang batas, liban sa dalawang probisyon nito.

Dismayado sa desisyon ang iba't ibang mga grupo na malaon nang naggigiit na ang batas ay malupit at lubhang maaabuso laban sa mga kritiko at “kalaban” ng gubyerno.

Ayon sa mga petisyon, maraming probisyon ang batas na magbibigay-daan sa mga paglabag sa karapatang-tao at pang-aabusong militar at pulis. Matapos maisabatas ang ATL, kabi-kabila ang pagsasampa ng mga kaso laban sa mga sibilyan na inaakusahang kasapi o sumusuporta sa Bagong Hukbong Bayan. Sa ilalim ng ATL, idineklarang “terorista” ang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), ang BHB, ang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) at lahat ng organisasyong kaanib nito.

“Nanlulumo kami sa ulat na hindi nagbago ang pananaw ng mayorya na sumang-ayon sa halos lahat ng mga probisyon ng Anti-Terrorism Law,” ayon kay Edre Olalia, presidente ng National Union of People’s Lawyers (NUPL). “Umaasa pa rin

kami na darating ang panahong mapapalitan o maamyendahan, kundiman tuluyang maibasura.”

“Sa pagtanggap muling bigyang-konsiderasyon ang mga mosyon, pinagtibay ng Korte Suprema ang pinakamalulupit nga mga prubisyon nito—mula sa malabo at lubhang masaklaw na depinisyon nito sa “terorismo,” ang arbitraryong kapangyarihan ng Anti-Terrorism Council na magtalaga at mag-freeze ng mga ari-arian ng mga indibidwal at organisasyong binansagang “terorista,” at ang 24 na araw na walang mandamyentong detensyon,” ayon kay Cristina Palabay, Secretary General ng grupong Karapatan.

“Patuloy kaming naninindigan na ang mga probisyon (kabilang ang hindi malinaw na depinisyon ng krimen ng “terorismo” at ang pagbigay na malawak at masasaklaw na kapangyarihan sa Anti-Terrorism Council na maglabas ng mga kautusan para mang-aresto at pinahabang detensyon sa batayan ng suspetsa) ay hindi lamang mapanganib, dahil madali abusuhin ang mga ito, kundi labag ang mga ito sa konstitusyon,” giit ni Chel Diokno, pinuno ng Free Legal Assistance Group (FLAG).

Samantala, binigyang diin din ni Palabay na dapat ibasura ang batas at ideklarang hindi konstitusyunal. Hinamon din niya ang mga kandidato sa eleksyon na manindigan para sa karapatan ng mamamayan at kalayaang sibil sa pakikipagkaisa sa mga Pilipino sa panawagang ibasura ang ATL.

CPP: Expose AFP units campaigning for Marcos-Duterte tandem

Abril 27, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today called on the people to expose and condemn units of the Armed Forces of the Philippines (AFP) for its outright partisan activities in campaigning for the Marcos-Duterte tandem especially in far-flung communities in several provinces.

According to CPP Chief Information Officer Marco Valbuena, “we have received several reports indicating that some units of the AFP are actively involved in partisan activities and using threat and intimidation to compel people to vote for Marcos-Duterte, who are seen as more inclined with the counterinsurgency doctrine of the AFP and the National Task Force (NTF)-Elcac.”

“The involvement of some AFP units in the campaign for the Marcos-Duterte tandem clearly shows how counterinsurgency operations are being melded into partisan activities,” said Valbuena.

According to the CPP, residents of some communities in Sorsogon, Northern Samar and Negros Occidental reported that soldiers are rounding up civilians to “encourage” them to support the Marcos-Duterte tandem.

Last April 20, a unit of 94th IB campaigned for Ferdinand Marcos Jr. and Sara Duterte while providing “security” for a mayoral candidate in Barangay Carabalan, Himamaylan City, Negros Occidental. This is according to the National Democratic Front-Negros Island who received the reports from residents.

“Botohon si BBM-Sara kay kung si Leni ang inyo pagabotohon, magkalamatay kita nga tanan kay gisuportahan sang NPA si Leni (Vote for BMM-Sara because if you will vote for Leni, we will all die because she is being

supported by the NPA.),” one officer from 94IB’s Bravo Company said as quoted by a resident.

Similar activities perpetrated by the 31st IB were reported in some villages of Donsol town in Sorsogon. Residents said armed soldiers went from one barangay to another to campaign for the Marcos-Duterte tandem.

Last March, the NDF-Eastern Visayas also reported similar incidents in Northern Samar.

“In several barangays in Northern Samar, fascist troops conducting Retooled Community Support Program called barrio folks for a meeting where they campaigned to vote for Ferdinand Marcos, Jr. as president and Sara Duterte-Carpio as vice-president in the upcoming reactionary elections. They also told barangay councils that they will camp within the barrios until May 2022,” Fr. Santiago “Ka Sanny” Salas, spokesperson for the NDF-EV said. (CPP Information Bureau)

CPP condemns 94th IB for hunting down baby, toddler

Abril 27, 2022

The Communist Party of the Philippines (CPP) today condemned the 94th Infantry Battalion for “hunting down even children” in its brutal military operations in Himamaylan City, Negros Occidental since April 22.

Reports from the National Democratic Front (NDF) in Negros Island revealed that soldiers of the 94th IB ransacked a residence in Malikliko, Barangay Buenavista looking for two-month old baby “Inday” and a two-year old “Toto” whose parents the 94th IB claims are “NPA fighters.”

According to the report, the grandmother present in the house was given an ultimatum to surrender the babies or else suffer dreadful consequences.

“The officers and men of the 94th IB are nothing but cowards!,” said CPP Chief Information Officer Marco Valbuena. “Babies and young kids are not being spared from the brutal counterinsurgency drive of Duterte and his fascist butchers,” he added.

Valbuena said the 94th IB’s operations in Negros Occidental have brazenly been targeting civilians in gross violation of international humanitarian law.

“Unable to strike big against the New People’s Army, and rushing to ‘fulfill’ its target of ‘crushing’ the revolutionary movement, particularly in the island, the 94th IB is going after unarmed civilians in communities,” Valbuena said.

Earlier, according to the NDF-Negros Island, about a hundred soldiers laid siege on two sitios in Barangay Carabalan, namely Malikoliko and Cunalom, and another one, Tigbao in Barangay Buenavista.

Apart from the grandmother’s house, three other houses were forcibly entered and consequently ransacked. Seven male residents were threatened to be killed if they will not evacuate from their houses along with their families.

Soldiers then prohibited them from tending their rice fields, the main source of their livelihood, on the ground that these are “NPA’s communal farms.” The owner of the sole rice mill in the area was ordered to stop operation and evacuate. He received the same death threat. Soldiers accused of him supplying rice stocks to the NPA.

Due to the incident, about 24 individuals, among them 9 women and 10 children, were forcibly displaced from their homes and sources of livelihood.

“We are urgently calling on human rights organizations in the Philippines and international observers, as well as children’s rights advocates, to lend a hand to the victims and look into the aforementioned incident,” Valbuena remarked. (CPP Information Bureau)

Koalisyon ng Makabayan, nag-endorso ng 10 kandidato pagkasenador

Abril 27, 2022

Sampung kandidato sa pagkasenador ang idinagdag ng patriyotikong koalisyon ng Makabayan sa listahan ng iboboto ng mga myembro nito sa darating na eleksyon sa Mayo 9. Inianunsyo ng koalisyon ang kanilang mga kandidato sa isang press conference kahapon, Abril 26. Ang sampu ay dagdag sa dalawang opisyal na kandidato na sina dating Bayan Muna Rep. Neri Colmenares at tagapangulo ng Kilusang Mayo Uno na si Ka Elmer Labog.

Pinangalanan ng Makabayan ang mga susuportahan nito na sina Leila De Lima, Risa Hontiveros, Chel Diokno, Teddy Baguilat, Alex Lacson at Sonny Matula na pawang nasa senate slate ng tambalang Leni-Kiko at sina Jejomar Binay, Loren Legarda, Chiz Escudero at Luke Espiritu.

Ayon sa Makabayan, ang deklarasyon ng suporta sa naturang mga kanidato ay naghuhudyat ng lalong “paglawak ng oposisyon at ng pagkakaisa para sa makabayang pagbabago.” Dagdag pa nito na mahalaga ang pagkakaisang ito para maipanalo ang interes ng mamamayan at umangat ang buhay ng nakararami, matigil ang paglabag sa

karapatang-tao at muling maitulak ang pagbubukas ng usapang pangkapayapaan.

Kabilang sa mga isyung pinagkaisahan ng Makabayan at inendorsesong mga kandidato ang mga sumusunod:

– pagtatanggol sa kalikasan at pagtutol sa mapanirang pagmimina – karapatan ng LGBT+ at mga kaabaihan – pagtutol sa Anti-Terror Law at pagbabasura sa UP-DND Accord – isyu ng mga manggagawa – pambansang soberanya – paninindigan laban sa dinastiyang pulitikal – pagtataguyod sa usapang pangkapayapaan para sa mga repormang panlipunan para makamit ang kapayapaan

“Inihahayag namin ang suporta sa kanila dahil sa track record ng pakikipagtulungan sa Makabayan sa mga piling mahahalagang isyu at laban ng mamamayan,” saad sa deklarasyon ng Makabayan.

“Magiging kaalyado sila ng mga kandidatong senador ng Makabayan na sina Colmenares at Labog, at mga progresibong party list sa pakikipaglaban para sa karapatan at kabuhayan ng mamamayan at para sa demokrasya at kasarinlan,” dagdag ng Makabayan.

Matapos ang deklarasyon ng suporta, kinilala at nagpasalamat na ang ilang kanidato sa koalisyon.

Binubuo ang koalisyon ng mga party list na Anakpawis, ACT Teachers, Bayan Muna, Gabriela at Kabataan. Sa taya ng grupo, mayroon itong nakakalap na hindi bababa sa 3 milyong boto.

Pandaigdigang gastos militar, walang kapantay noong 2021

Abril 27, 2022

Sa kauna-unahang pagkakataon, lumampas sa \$2 trilyon ang pinagsamang ginastos ng lahat ng bansa sa mundo para sa pagbili at pagpapaunlad ng mga armas sa gera noong 2021.

Ayon sa pag-aaral ng Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), umabot sa “all-time high” o wala pang kapantay na \$2.1 trilyon ang paggastang militar noong nagdaang taon. Pinakabagong rurok ito sa 7-taong walang awat na pagtaas ng gastusing militar na bahagi ng mga paghahanda para sa digma.

Pinakamalalaking gumasta para sa militar ang US, China, India, United Kingdom at Russia.

“Kahit sa gitna ng pagbagsak ng mga ekonomya dulot ng pandemyang Covid-19, tumaas sa walang kapantay ang paggastang militar ng mundo,” ayon sa SIPRI. “Sa kabuuan, tumaas ang paggasta nang 6.1%.”

Pinamalaki pa rin ang gastos militar ng US (\$801 bilyon o halos 40% sa kabuuan). Ito ay kahit bahagyang bumaba ang inilaan ng presidente nitong si Joseph Biden noong 2021 kumpara sa 2020. (Ito rin ang taon na umatras ang US sa Afghanistan, isa sa pinakamalaki at pinakamatagal nitong gera.)

Ayon sa SIPRI, malaki ang ibinubuhos ng US na puhunan sa pananaliksik at pagpapaunlad ng mga bagong armas pandigma. Kabilang sa pinakamalalaking kontratang iginagawa nito mula pa nakaraang dekada ay sa mga monopolyong kumpanya sa teknolohiya, tulad ng Microsoft, Amazon, Google, Facebook at Twitter.

Tinatayang umabot sa \$293 bilyon ang gastos militar ng China, mas mataas nang 4.7% noong 2020. Walang awat ang paglaki ng badyet militar nito sa nakaraang 27 taon.

Kinakitaan din ng paglaki ng gastos militar ang Russia (\$65.9 bilyon) na mas mataas nang 2.9% kumpara sa naunang taon. Kasabay ito ng paghahanda ng bansa na depensahan ang hangganan nito noong nakaraang taon.

Ang iba pang nasa 10 may pinakamalalaking gastos militar ang France, Germany, Saudi Arabia, Japan at South Korea. Kung pagsama-samahin, gumasta ang mga ito ng \$1,578 bilyon, na 75% ng kabuuang paggastang militar sa buong mundo.

Ika-15 taong pagkawala ni Jonas Burgos, ginunita

Abril 29, 2022

Ginunita kahapon ang ika-15 taong anibersaryo ng pagkawala ni Jonas Burgos, isang organisador at aktibista, na dinukot ng mga tauhang militar sa Quezon City noong Abril 28, 2007. Pinangunahan ng mga kaanak ni Burgos at tagapagtanggol ng karapatang-tao ang pag-alala sa kaso. Patuloy ang kanilang paghahanap kay Jonas at panawagan nila para sa hustisya.

Ang pagdukot kay Burgos ay isa sa mga tampok na kaso ng paglabag sa karapatang-tao sa ilalim ng pasistang rehimeng Arroyo.

Dinukot si Jonas ng mga ahente ng 7th Infantry Division ng Armed Forces of the Philippines. Noong 2013 ay inatasan na ng Korte Suprema ang armadong pwersa na ilitaw ito.

Naglabas kahapon ng isang bukas na liham ang ina ni Jonas Burgos na si Edita Burgos kaugnay ng anibersaryo.

“Ginugunita natin ang ika-15 anibersaryo ng pagdukot sa kanya nang may parehong tatag at determinasyon,” saad sa liham. “Bagaman may kalungkutan... tinatanaw natin ang

paggunita ngayong taon sa konteksto ng sosyo-pulitikal na sitwasyon sa ating bansa at nagsusumikap na magbukas ng bagong mga pintuan,” na pumapatungkol sa darating na eleksyon.

“Ang perspektibang ito ay nagbigay sa amin ng pag-asa,” dagdag pa ni Edita Burgos sa kanyang liham na tuwirang tumutukoy kay Vice President Leni Robredo.

“Pag-asang malaman ang katotohanan, pag-sang makamtan ang hustisya, at pag-asang makapagpapatuloy kami sa tungkulin para sa hustisya at kapayapaan...,” dagdag ng liham. “Dinadalangin naming dumating ang pag-asang ito,” ayon pa dito.

Si Burgos ay anak ni Jose Burgos, isang kilalang peryodista na aktibo sa pakikipaglaban para sa karapatan sa pamamahayag sa panahon ng diktadurang Marcos.

Kagyat na pagpapalaya kay Sen. de Lima, iginiit

Abril 29, 2022

Lumalakas ang panawagang kagyat na palayain si Sen. Leila de Lima makaraang bawiin kahapon ng isang susing saksi na si Rolan “Kerwin” Espinosa ang kanyang testimonyang nagdadawit sa senador sa ilegal na droga. Iginigiit ng mga pwersang oposisyon, mga grupong ng “civil society” at karapatang-tao, at maging ng ilang senador sa United States na dapat palayain na si De Lima.

Ayon sa Amnesty International, ang senadora ay biktima ng paghihiganti sa pulitika dahil sa pagiging kritiko sa brutal na kampanya kontra-droga ng administrasyong Duterte. Nagdulot ng walang kapantay na pagdurusa at troma kay De Lima ang limang taong arbitraryong pagkakulong sa kanya.

Anang Amnesty International, kasunod ng pagbawi ng mga alegasyon laban sa senadora, dapat kagyat at walang kundisyong palayain si De Lima at panagutin ang mga taong responsable sa kanyang hindi makatarungang detensyon at ilang paglabag ng kanyang karapatang-tao.

Kagyat na pagpapalaya rin ang panawagan ng mga kandidato pagkasenador ng blokeng Makabayan na sina Neri Colmenares at Bong Labog, gayundin ng mga progesibong partido tulad ng Kabataan Partylist at iba pa.

Sa kanyang counter-affidavit na ibinigay sa midya, sinabi ni Espinosa na ang kanyang mga alegasyon kontra kay De Lima sa dalawang pagdinig sa Senado noong 2016 ay pawang walang katotohanan. Resulta ito ng panggigipit, intimidasyon at seryosong mga pagbabanta sa kanyang buhay at ng kanyang pamilya.

Noong Nobyembre 5, 2016 pinatay ng mga pulis sa pamumuno ni Major Jovie Espenido si Rolando Espinosa Sr., ama ni Kerwin, habang nasa loob ng kulungan sa Albuera, Leyte. Sa takot, lumagda sa affidavit si Kerwin na inihanda ng pulisya sa pangakong ilalaglag ang kanyang mga kaso kaugnay sa droga. Nag-imbento siya ng mga kwento at idinawit ang senadora sa “illegal drug trade” sa loob ng New Bilibid Prison sa Muntinlupa City. Hindi tinupad ng pulisya ang kanilang mga pangako, dagdag pa ni Espinosa sa kanyang counter-affidavit.

Ayon sa abugado ni de Lima na si Atty. Filibon Tacardon, ang pagbawi ni Espinosa sa mga alegasyon laban kay de Lima ay nagpapatunay na pawang gawa-gawang mga testimonya sa dikta ni Rodrigo Duterte. Bago nito, isa sa tatlong kaso ni de Lima ay ibinasura na ng Muntinlupa City Regional Trial Court, Branch 205 dahil sa pagbawi rin ng mga saksi sa kanilang mga testimonya laban sa senadora.

Nakakulong si De Lima sa Camp Crame, Quezon City simula pa noong Pebrero 2017. Sa kanyang pahayag mula sa kulungan ngayong araw, sinabi niyang naniniwala siya, na gaano man magsinungaling si Duterte at gumamit ng pekeng mga saksi laban sa kanya, sa kahuli-hulihan ay palalayain siya ng katotohanan. Naniniwala siyang ang kanyang 5-taong pagkakabilanggo ay bunga ng “paghihiganti” ni Duterte laban sa kanya.

Aniya, inaasahan iyang paparami pang mga “saksi” ang lalabas at mangungumpisal na sila’y tinakot, pinwersa o sinuhulan para gumawa ng mga kakatawa at imposibleng kwento laban sa kanya. “Inaasahan kong isisiwalat nila ang mga pangalan ng mga upisyal ni Duterte na sangkot sa matinding frame-up, nang sa gayon ay mapapanagot ko sila sa ginawa nila sa akin,” aniya.

Samantala, inamin ni Rodrigo Duterte na “isang kahambugan lamang” ang kanyang pangako na lulutasin niya ang problema sa iligal na droga sa loob lamang ng anim na buwan makaraang makaupo siya sa poder bilang pangulo ng bansa.

Ang malungkot dito, sabi ni Atty. Edre Olalia ng National Union of Peoples’ Lawyer, napapaniwala ni Duterte sa kanyang kahambugan ang mamamayang Pilipino sa loob ng anim na taon at kumitil ito ng mahigit 30,000 na buhay ng pinagdudahang sangkot sa droga.#

Manggagawa ang dapat manguna sa pagbangon ng ekonomya

Abril 29, 2022

Para sa darating na Mayo Uno, nanawagan ang iba’t ibang grupong manggagawa at anakpawis at mga aktibistang

kontra neoliberalismo sa iba't ibang panig ng mundo na pangunahan ng mga manggagawa ang landas palabas ng pandemyang Covid-19.

Sa isang pahayag noong Abril 18, ipinahayag nilang “ang masang anakpawis, na nilugmok sa kahirapan ng samutsaring mga patakaran sa panahon ng pandemyang Covid-19, ang marapat na nasa unahan ng muling pagbangon, at na marapat na tugunan ang mga pangangailangan ng mga pinakanilapastangan.” Pinirmahan

Kabilang sa mga pumirma ang Kilusang Mayo Uno, ang People Over Profit, ang International Migrants Alliance, WORKINS, Asian Peasant Coalition, International League of Peoples’ Struggles, at Asia Pacific Research Network.

Anila, ang pagkawala ng mga trabaho at kita sa panahon ng pandemya, kasabay ng pagsirit ng mga presyo ng langis at mga batayang pangangailangan, di maabot na proteksyong panlipunan at serbisyong pangkalusugan, ay nagdulot ng “malalalim na sugat sa likod ng masang manggagawa.”

Nananatiling napakataas ng tantos ng disempleyo. Sa taya ng International Labor Organization, nasa 207 milyon ang walang trabaho sa 2022, karamihan sa atrasado at di industriyalisadong mga bansa. Mas mataas pa rin ito kumpara sa 2019. Sa kabilang banda, kalakhan ng naitalang mga trabahong nabawi ay nakakonsentra sa mga mga kapitalistang bansa sa US at Europe na sumasaklaw lamang sa 18% ng global workforce. Walang nakikitang pagbangon sa natitirang 82% ng global workforce at mas malala, dumaranas pa ng pagkawasak ng mga trabaho.

Pinakamalala ang naging epekto ng mga lockdown sa impormal na sektor, kung saan 60% ng mga manggagawa sa mundo ay nagtatrabaho. Sila na dati nang tumatanggap ng

mababa at di regular na sahod, ay lalupang nalugmok sa kahirapan dahil wala silang mga proteksyong panlipunan na katulad sa mga manggagawang nasa pormal na sektor.

Dagdag dito, laganap ang paglapastangan sa mga karapatang manggagawa. Kahit sa gitna ng pandemya, walang tigil ang mga kapitalista sa pagbubuwag ng mga unyon at pag-atake sa karapatang magbuo ng asosasyon. Sa mga neokolonya, maraming mga manggagawa ang pinapaslang o iligal na inaaresto.

Sa kabilang panig, patuloy na nagkakamal ng yaman ang 10 pinakamamayang indibidwal sa buong mundo. Gayundin ang mga transnasyunal na korporasyon, laluna yaong mga nasa parmasyutika. Nagkamal ng \$34 bilyon ang Pfizer, BioNtech at Moderna — mga kumpanyang nagmamanupaktura ng mga bakuna laban sa Covid-19 noong 2021. Ito ay habang malalaking bahagi ng mundo ang hirap na hirap tumugon sa panawagang bakunahan ang kani-kanilang populasyon dahil sa pagtanggap ng mga ito na ibahagi ang recipe o pormula ng kanilang mga bakuna. Lalupa silang yumayaman sa harap ng pagpabor sa kanila ng mga gubyrerno sa anyo ng mga subsidyo, paglilibre sa pananagutan at iba pang insentiba.

Sa harap ng lahat ng ito, iginigiit ng masang anakpawis ang paglikha ng disenteng mga trabaho nang sa gayon ay hindi sila maging “manlilimos sa lipunan.”

Gayundin, iginigiit nilang itaas nang makabuluhan ang sahod, at obligahin ang mga korporasyong transnasyunal na magtaas ng sahod sa “lahat ng bahagi ng supply chain.” Imbes na maglaan ng pansalba sa mga transnasyunal, dapat ilaan ng mga gubyrerno ang pondo para sa maliliit at katamtamang laking negosyo, anila.

Iginigiit din nila na palawakin ng mga gubyerno ang mga proteksyong panlipunan, kabilang ang suporta sa mga nawalan ng trabaho at kita, serbisyong pangkalusugan, at iba pa.

Panghuli, iginigiit nilang wakasan ang pampulitika at pampisikal na panggigipit. “Kailangan ng masang anakpawis na matamasa ang kanilang mga karapatan. Kailangan nating organisahin ang ating hanay para ipagtanggol at isulong ang ating mga karapatan,” anila.